

DEEL 1

Algemene Voorschriften

HOOFDSTUK 1.1

TOEPASSINGSGEBIED EN TOEPASBAARHEID

1.1.1 Structuur

Bijlagen A en B van het ADR zijn onderverdeeld in negen delen. Bijlage A bestaat uit de delen 1 tot en met 7, en Bijlage B uit de delen 8 en 9; elk deel is onderverdeeld in hoofdstukken, en elk hoofdstuk in secties en subsecties (zie de Inhoudsopgave).

Binnen elk deel is het cijfer van het deel een bestanddeel van het nummer van de hoofdstukken, secties en subsecties; bijv. het nummer van deel 4, hoofdstuk 2, sectie 1 is "4.2.1".

1.1.2 Toepassingsgebied

1.1.2.1 In de zin van artikel 2 van het ADR zijn in Bijlage A vastgesteld:

- a) de gevaarlijke goederen die van het internationale vervoer zijn uitgesloten;
- b) de gevaarlijke goederen waarvan het internationale vervoer is toegestaan en de voorschriften die voor deze goederen gelden (met inbegrip van de vrijstellingen), in het bijzonder met betrekking tot:
  - de indeling (classificatie) van de goederen, met inbegrip van de criteria voor de indeling en relevante beproevingsmethoden;
  - het gebruik van verpakkingen (met inbegrip van gezamenlijke verpakking);
  - het gebruik van tanks (met inbegrip van het vullen daarvan);
  - de procedures voor de verzending (met inbegrip van de kenmerking en etikettering van colli en vervoermiddelen, alsmede de documentatie en voorgeschreven aanduidingen en vermeldingen);
  - de voorschriften voor de constructie, de beproeving en de toelating van verpakkingen en tanks.
  - het gebruik van vervoermiddelen (met inbegrip van de belading, het samenladen en het lossen);

1.1.2.2 Bijlage A bevat bepaalde bepalingen die volgens artikel 2 van het ADR Bijlage B betreffen of zowel Bijlage A als Bijlage B, namelijk:

1.1.1 Structuur

1.1.2.3 (Toepassingsgebied van Bijlage B)

1.1.2.4

1.1.3.1 Vrijstellingen die samenhangen met de aard van het vervoersproces

1.1.3.6 Vrijstellingen in samenhang met de vervoerde hoeveelheden per transporteenheid

1.1.4 Toepasbaarheid van andere voorschriften

1.1.4.5 Vervoer dat niet over de weg plaatsvindt

Hoofdstuk 1.2 Definities en meeteenheden

Hoofdstuk 1.3 Opleiding van personen die betrokken zijn bij het vervoer van gevaarlijke goederen

Hoofdstuk 1.4 Veiligheidsplichten van de betrokkenen

Hoofdstuk 1.5 Afwijkingen

Hoofdstuk 1.6 Overgangsvoorschriften

Hoofdstuk 1.8 Controlemaatregelen en andere maatregelen voor de ondersteuning van de naleving van de veiligheidsvoorschriften

Hoofdstuk 1.9 Beperkingen in het vervoer door de bevoegde autoriteiten

Hoofdstuk 1.10 Voorschriften voor de beveiliging

Hoofdstuk 3.1 Algemeen

Hoofdstuk 3.2, kolommen (1), (2), (14), (15) en (19) (toepassing van delen 8 en 9 op individuele stoffen of voorwerpen)

1.1.2.3 Voor doeleinden van artikel 2 van het ADR specificeert Bijlage B de voorschriften met betrekking tot de constructie, uitrusting en exploitatie van voertuigen die ten vervoer toegelaten gevaarlijke goederen vervoeren:

- voorschriften met betrekking tot bemanning, uitrusting en exploitatie van voertuigen en documentatie;
- voorschriften met betrekking tot de constructie en goedkeuring van de voertuigen.

1.1.2.4 In artikel 1, onderdeel c), van het ADR heeft het woord "voertuigen" niet betrekking te hebben op één en hetzelfde voertuig. Een internationaal vervoer kan met verscheidene voertuigen worden verricht, onder voorwaarde dat het vervoer plaatsvindt op het grondgebied van ten minste twee Overeenkomstsluitende Partijen van het ADR, tussen de afzender en de geadresseerde die op het vervoerdocument zijn aangegeven.

1.1.3 **Vrijstellingen**

1.1.3.1 ***Vrijstellingen die samenhangen met de aard van het vervoersproces***

De voorschriften van het ADR zijn niet van toepassing op:

- a) vervoer van gevaarlijke goederen, verricht door particulieren, indien deze goederen zijn verpakt voor de verkoop in de detailhandel en zijn bestemd voor hun persoonlijk of huishoudelijk gebruik dan wel voor recreatie of sportactiviteiten, onder voorwaarde dat maatregelen zijn genomen om elke lekkage van de inhoud onder normale vervoersomstandigheden te verhinderen. Indien deze goederen brandbare vloeistoffen zijn, vervoerd in hervulbare houders, die door of voor particulieren worden gevuld, mag de totale hoeveelheid stof 60 liter per houder en 240 liter per transporteenheid niet overschrijden. Gevaarlijke goederen in IBC's, grote verpakkingen of tanks worden niet beschouwd als te zijn verpakt voor verkoop in de detailhandel;
- b) *(Geschrapt)*
- c) vervoer, verricht door ondernemingen, dat ondergeschikt is aan hun hoofdbedrijfsactiviteit, zoals leveringen aan of retourleveringen van bouwplaatsen, of in verband met toezicht, herstel of onderhoud, in hoeveelheden van ten hoogste 450 liter per verpakking, inclusief IBC's en grote verpakkingen, en met inachtneming van de in 1.1.3.6 genoemde hoogst toelaatbare hoeveelheden. Er moeten maatregelen worden genomen om elke lekkage van de inhoud onder

normale vervoersomstandigheden te verhinderen. Deze vrijstellingen zijn niet van toepassing op klasse 7.

Deze vrijstelling geldt echter niet voor vervoer, door bedoelde ondernemingen verricht ten behoeve van hun eigen toelevering of externe dan wel interne distributie;

- d) vervoer, uitgevoerd door de bevoegde autoriteiten voor noodmaatregelen of onder toezicht van hen, voor zover dergelijk vervoer noodzakelijk is in verband met de noodmaatregelen, in het bijzonder vervoer uitgevoerd:
- door takel- of sleepwagens die bij een ongeval betrokken voertuigen of defecte voertuigen, die gevaarlijke goederen bevatten, vervoeren; of
  - om gevaarlijke goederen, betrokken bij een voorval of ongeval op te vangen, te bergen en naar de dichtstbijzijnde veilige locatie af te voeren;
- e) vervoer in noodgevallen, bedoeld om mensenlevens te redden of ter bescherming van het milieu, mits alle maatregelen zijn genomen om ervoor zorg te dragen dat dit vervoer volkomen veilig geschiedt.
- f) vervoer van ongereinigde, lege stationaire opslagreservoirs, die gassen hebben bevat van klasse 2, groep A, O of F, stoffen van klasse 3 of klasse 9, verpakkingsgroep II of III of pesticiden van klasse 6.1, verpakkingsgroep II of III, onder de volgende voorwaarden:
- alle openingen, met uitzondering van de drukontlastingsinrichtingen (voorzover aangebracht), moeten hermetisch zijn gesloten;
  - er moeten maatregelen zijn getroffen om onder normale vervoersomstandigheden elke vorm van lekkage te verhinderen; en
  - de lading moet op zodanige wijze zijn bevestigd in draagconstructies, kratten of andere voorzieningen voor de behandeling of aan het voertuig of in de container zelf, dat zij onder normale vervoersomstandigheden niet los kunnen gaan zitten of verschuiven.

Deze vrijstelling is niet van toepassing op stationaire opslagreservoirs die gedesensibiliseerde ontplofbare stoffen of stoffen hebben bevat, die op grond van het ADR niet ten vervoer zijn toegelaten.

Opmerking: Zie voor radioactieve stoffen ook 1.7.1.4.

1.1.3.2 Vrijstellingen in samenhang met het vervoer van gassen

De voorschriften van het ADR zijn niet van toepassing op het vervoer van:

- a) gassen in brandstofreservoirs of -flessen van voertuigen waarmee vervoer wordt verricht, die dienen voor de voortbeweging daarvan of voor de werking van hun bijzondere uitrusting of bedoeld zijn voor gebruik tijdens het vervoer (bijv. koelinrichtingen);

De gassen mogen worden vervoerd in vaste brandstofreservoirs of -flessen, die rechtstreeks zijn verbonden met de motor van het voertuig en/of additionele uitrusting of verplaatsbare drukhouders die voldoen aan de toepasselijke wettelijke voorschriften;

De gezamenlijke inhoud van de brandstofreservoirs of -flessen voor een transporteenheid, met inbegrip van degene die overeenkomstig 1.1.3.3 a) zijn toegestaan, mag niet meer bedragen dan de hoeveelheid energie (MJ) of massa (kg) overeenkomend met 54.000 MJ energie-equivalent.

Opmerking 1: De waarde van 54.000 MJ energie-equivalent komt overeen met de brandstoflimiet van 1.1.3.3 a) (1.500 liter). Voor de energie-inhoud van brandstoffen zie onderstaande tabel:

Brandstof	Energie-inhoud
Diesel	36 MJ/liter
Benzine	32 MJ/liter
Aardgas/Biogas	35 MJ/Nm ³
Vloeibaar gemaakt petroleum gas (LPG)	24 MJ/liter
Ethanol	21 MJ/liter
Biodiesel	33 MJ/liter
Emulsiebrandstof	32 MJ/liter
Waterstof	11 MJ/Nm ³

De totale inhoud mag niet hoger zijn dan:

- 1.080 kg voor LNG en CNG;
- 2.250 liter voor LPG.

Opmerking 2: Een op een voertuig bevestigde container die is uitgerust met apparatuur voor gebruik tijdens het vervoer, wordt als integraal deel van het voertuig beschouwd en hiervoor gelden dezelfde vrijstellingen als voor de brandstof die noodzakelijk is voor de werking van de apparatuur.

b) (Geschrapt);

c) gassen van de groepen A en O (overeenkomstig 2.2.2.1), indien de druk van het gas in de houder of de tank bij een temperatuur van 20 °C 200 kPa (2 bar) niet overschrijdt en indien het gas geen vloeibaar gemaakt of sterk gekoeld vloeibaar gemaakt gas is. Dit geldt voor elke soort van houder of reservoir, bijv. ook voor diverse onderdelen van machines en apparaten;

Opmerking: Deze vrijstelling is niet van toepassing op lampen. Zie voor lampen 1.1.3.10.

d) gassen in de uitrusting die dient voor het functioneren van het voertuig (bijv. brandblusapparaten), met inbegrip van gassen in reserveonderdelen (bijv. opgepompte luchtbanden); deze vrijstelling is ook van toepassing op opgepompte luchtbanden, die als lading worden vervoerd:

e) gassen in de bijzondere uitrusting van voertuigen, welke nodig zijn voor het functioneren van deze bijzondere uitrusting tijdens het vervoer (koelapparaten, visreservoirs, verwarmingsapparaten, enz.), alsmede reservehouders voor dergelijke uitrusting en ongereinigde lege wisselhouders, die in hetzelfde voertuig worden vervoerd;

f) gassen in voedingsmiddelen (behalve UN 1950), met inbegrip van koolzuurhoudende dranken;

g) gassen in ballen bestemd voor sportdoeleinden; en

h) (Geschrapt)

1.1.3.3

Vrijstellingen in samenhang met het vervoer van vloeibare brandstoffen

De voorschriften van het ADR zijn niet van toepassing op het vervoer van:

a) brandstof die zich in reservoirs van een voertuig bevindt, waarmee vervoer wordt verricht en die is bedoeld voor de aandrijving of voor de werking van alle uitrusting die tijdens vervoer wordt gebruikt of waarvan het gebruik tijdens vervoer wordt beoogd.

De brandstof mag worden vervoerd in vaste brandstofreservoirs die rechtstreeks zijn verbonden met de motor van het voertuig en/of additionele uitrusting van het voertuig en die voldoen aan de toepasselijke wettelijke voorschriften, of mag worden vervoerd in draagbare brandstofreservoirs (zoals jerrycans).

De gezamenlijke inhoud van de vaste reservoirs mag niet meer bedragen dan 1500 liter per transporteenheid en de inhoud van een reservoir die op een aanhangwagen is aangebracht, mag niet meer bedragen dan 500 liter. Ten hoogste 60 liter per transporteenheid mag worden vervoerd

in draagbare brandstofreservoirs. Deze beperkingen zijn niet van toepassing op voertuigen in dienst van hulpdiensten;

Opmerking 1: Een op een voertuig bevestigde container die is uitgerust met apparatuur voor gebruik tijdens het vervoer, wordt als integraal deel van het voertuig beschouwd en hiervoor gelden dezelfde vrijstellingen als voor de brandstof die noodzakelijk is voor de werking van de apparatuur.

Opmerking 2: De gezamenlijke inhoud van de reservoirs of flessen, met inbegrip van die welke gasvormige brandstoffen bevatten, mag niet meer bedragen dan 54.000 MJ energie-equivalent (zie Opmerking 1 in 1.1.3.2 a)).

b) (Geschrapt)

c) (Geschrapt)

1.1.3.4 Vrijstellingen in samenhang met bijzondere bepalingen of met gevaarlijke goederen, verpakt in gelimiteerde of vrijgestelde hoeveelheden

Opmerking: Zie voor radioactieve stoffen ook 1.7.1.4.

1.1.3.4.1 Het vervoer van bepaalde gevaarlijke goederen wordt door bepaalde bijzondere bepalingen van hoofdstuk 3.3 gedeeltelijk of geheel van de voorschriften van het ADR vrijgesteld. Deze vrijstelling is van toepassing indien bij de positie van de overeenkomstige gevaarlijke goederen in kolom (6) van hoofdstuk 3.2, tabel A, de bijzondere bepaling is opgenomen.

1.1.3.4.2 Bepaalde gevaarlijke goederen kunnen zijn onderworpen aan vrijstellingen, onder voorwaarde dat is voldaan aan de voorschriften van hoofdstuk 3.4.

1.1.3.4.3 Bepaalde gevaarlijke goederen kunnen zijn onderworpen aan vrijstellingen onder voorwaarde dat aan de voorschriften van hoofdstuk 3.5 is voldaan.

1.1.3.5 Vrijstellingen in samenhang met ongereinigde lege verpakkingen

Ongereinigde lege verpakkingen (met inbegrip van IBC's en grote verpakkingen), die stoffen van de klassen 2, 3, 4,1, 5,1, 6,1, 8 en 9 hebben bevat, zijn niet onderworpen aan de voorschriften van het ADR, indien geschikte maatregelen zijn genomen, om mogelijke gevaren uit te sluiten. Deze gevaren zijn uitgesloten indien geschikte maatregelen zijn genomen om alle gevaren van de klassen 1 t/m 9 op te heffen.

1.1.3.6 Vrijstellingen in samenhang met de vervoerde hoeveelheden per transporteenheid

1.1.3.6.1 Voor de toepassing van deze subsectie zijn gevaarlijke goederen ingedeeld in vervoerscategorieën 0, 1, 2, 3 of 4, zoals aangegeven in kolom (15) van tabel A van hoofdstuk 3.2. Lege ongereinigde verpakkingen die stoffen hebben bevat, welke zijn ingedeeld in vervoerscategorie "0", worden ook ingedeeld in vervoerscategorie "0". Lege ongereinigde verpakkingen die stoffen hebben bevat, welke zijn ingedeeld in andere vervoerscategorie dan "0", worden ingedeeld in vervoerscategorie "4".

1.1.3.6.2 Indien de hoeveelheid gevaarlijke goederen die met een transporteenheid vervoerd wordt, de in kolom (3) van de tabel van 1.1.3.6.3 aangegeven waarden niet overschrijdt voor een bepaalde vervoerscategorie (indien de gevaarlijke goederen die in de transporteenheid worden vervoerd, tot dezelfde categorie behoren), of de waarde, berekend overeenkomstig 1.1.3.6.4 (indien de gevaarlijke goederen die in de transporteenheid worden vervoerd, tot verschillende vervoerscategorieën behoren), niet overschrijdt, mogen zij worden vervoerd in colli in één transporteenheid zonder toepassing van de volgende bepalingen:

- Hoofdstuk 1.10, behalve voor ontplofbare stoffen van klasse 1, UN-nummers 0029, 0030, 0059, 0065, 0073, 0104, 0237, 0255, 0267, 0288, 0289, 0290, 0360, 0361, 0364, 0365, 0366, 0439, 0440, 0441, 0455, 0456 en 0500 en behalve voor vrijgestelde colli van klasse 7 van UN-nummers 2910 en 2911, indien het activiteitsniveau de A₂-waarde overschrijdt;
- Hoofdstuk 5.3;
- Sectie 5.4.3;
- Hoofdstuk 7.2, met uitzondering van V5 en V8 van 7.2.4;
- CV1 van 7.5.11;
- Deel 8, met uitzondering van:
  - 8.1.2.1 a),
  - 8.1.4.2 t/m 8.1.4.5,
  - 8.2.3,
  - 8.3.3, 8.3.4 en 8.3.5,
  - hoofdstuk 8.4,
  - S1 (3) en (6),
  - S2 (1), S4,
  - S5,
  - S14 tot en met S21, en
  - S24 van hoofdstuk 8.5;
- Deel 9.

1.1.3.6.3 Indien gevaarlijke goederen die in de transporteenheid worden vervoerd, tot dezelfde categorie behoren, is de hoogst toelaatbare totale hoeveelheid per transporteenheid aangegeven in kolom (3) van de onderstaande tabel.

Vervoers- categorie (1)	STOFFEN OF VOORWERPEN (VERPAKKINGSGROEP OF CLASSIFICATIECODE / -GROEP OF UN-NUMMER) (2)	Hoogst toelaatbare totale hoeveelheid per transporteenheid (3) ^b
0	Klasse 1: 1.1 A, 1.1 L, 1.2 L, 1.3 L en UN 0190 Klasse 3: UN 3343 Klasse 4.2: stoffen die zijn ingedeeld in verpakkingsgroep I Klasse 4.3: UN 1183, 1242, 1295, 1340, 1390, 1403, 1928, 2813, 2965, 2968, 2988, 3129, 3130, 3131, 3132, 3134, 3148, 3396, 3398 en 3399 Klasse 5.1: UN 2426 Klasse 6.1: UN 1051, 1600, 1613, 1614, 2312, 3250 en 3294 Klasse 6.2: UN 2814 en 2900 Klasse 7: UN 2912 t/m 2919, 2977, 2978 en 3321 t/m 3333 Klasse 8: UN 2215 (MALEÏNEZUURANHYDRIDE, GESMOLTEN) Klasse 9: UN 2315, 3151, 3152 en 3432, alsmede voorwerpen die deze stoffen of mengsels bevatten, alsmede ongereinigde lege verpakkingen die stoffen van deze vervoerscategorie hebben bevat, met uitzondering van verpakkingen die onder UN-nummer 2908 zijn ingedeeld	0
1	Stoffen en voorwerpen die zijn ingedeeld in verpakkingsgroep I en niet onder vervoerscategorie 0 vallen, alsmede stoffen en voorwerpen van de volgende klassen: Klasse 1: 1.1 B t/m 1.1 J ^a , 1.2 B t/m 1.2 J, 1.3 C, 1.3 G, 1.3 H, 1.3 J en 1.5 D ^a Klasse 2: Groepen T, TC ^a , TO, TF, TOC ^a en TFC Sputbussen: groepen C, CO, FC, T, TF, TC, TO, TFC en TOC Chemische stoffen onder druk: UN 3502, 3503, 3504 en 3505 Klasse 4.1: UN 3221 t/m 3224, 3231 t/m 3240, 3533 en 3534 Klasse 5.2: UN 3101 t/m 3104 en 3111 t/m 3120	20
2	Stoffen die zijn ingedeeld in verpakkingsgroep II en die niet onder vervoerscategorie 0, 1 of 4 vallen, alsmede stoffen en voorwerpen van de volgende klassen: Klasse 1: 1.4 B t/m 1.4 G en 1.6 N Klasse 2: Groep F Sputbussen: groep F Chemische stoffen onder druk: UN 3501 Klasse 4.1: UN 3225 t/m 3230, 3531 en 3532 Klasse 4.3: UN 3292 Klasse 5.1: UN 3356 Klasse 5.2: UN 3105 t/m 3110 Klasse 6.1: UN 1700, 2016 en 2017 en stoffen die zijn ingedeeld in verpakkingsgroep III Klasse 9: UN 3090, 3091, 3245, 3480 en 3481	333

a Voor de UN-nummers 0081, 0082, 0084, 0241, 0331, 0332, 0482, 1005 en 1017 bedraagt de hoogst toelaatbare totale hoeveelheid per transporteenheid 50 kg.

b De hoogst toelaatbare totale hoeveelheid voor elke vervoerscategorie komt overeen met een berekende waarde van "1000" (zie ook

1.1.3.6.4).

Vervoers- categorie (1)	STOFFEN OF VOORWERPEN (VERPAKKINGSGROEP OF CLASSIFICATIECODE / -GROEP OF UN-NUMMER) (2)	Hoogst toelaatbare totale hoeveelheid per transporteenheid (3)
3	Stoffen die zijn ingedeeld in verpakkingsgroep III en die niet onder vervoerscategorie 0, 2 of 4 vallen, alsmede stoffen en voorwerpen van de volgende klassen: Klasse 2: Groepen A en O Spuitsbussen: groepen A en O Chemische stoffen onder druk: UN 3500 Klasse 3: UN 3473 Klasse 4.3: UN 3467 Klasse 8: UN 2794, 2795, 2800, 3028, 3477 en 3506 Klasse 9: UN 2990 en 3072	1000
4	Klasse 1: 1.4 S Klasse 2: UN 3537 t/m 3539 Klasse 3: UN 3540 Klasse 4.1: UN 1331, 1345, 1944, 1945, 2254, 2623 en 3541 Klasse 4.2: UN 1361 en 1362 van verpakkingsgroep III en UN 3542 Klasse 4.3: UN 3543 Klasse 5.1: UN 3544 Klasse 5.2: UN 3545 Klasse 6.1: UN 3546 Klasse 7: UN 2908 t/m 2911 Klasse 8: UN 3547 Klasse 9: UN 3268, 3499, 3508, 3509 en 3548 alsmede ongereinigde lege verpakkingen, die gevaarlijke goederen hebben bevat, met uitzondering van die welke onder de vervoerscategorie 0 vallen.	onbeperkt

In de bovenstaande tabel wordt onder “hoogst toelaatbare totale hoeveelheid per transporteenheid” verstaan:

- voor voorwerpen, de totale massa in kilogrammen van de voorwerpen zonder hun verpakkingen (voor voorwerpen van klasse 1, netto massa van de ontplofbare stof in kg; voor gevaarlijke stoffen in machines en uitrustingen, zoals omschreven in deze Bijlage, de totale hoeveelheid daarin aanwezige gevaarlijke stoffen in kilogram resp. liter);
- voor vaste stoffen, vloeibaar gemaakte gassen, sterk gekoelde, vloeibaar gemaakte gassen en opgeloste gassen, de netto massa in kilogrammen;
- voor vloeistoffen, de totale hoeveelheid gevaarlijke goederen in liters;
- voor gecompriëerde gassen, geadsorbeerde gassen en chemische stoffen onder druk, de waterinhoud van de houder in liters.

1.1.3.6.4 Indien gevaarlijke goederen die behoren tot verschillende vervoerscategorieën, in dezelfde transporteenheid worden vervoerd, mag de som van

- de hoeveelheid stoffen en voorwerpen van vervoerscategorie 1, vermenigvuldigd met 50,

- de hoeveelheid van de in voetnoot ^{a)} bij de tabel in 1.1.3.6.3 opgesomde stoffen en voorwerpen van vervoerscategorie 1, vermenigvuldigd met 20,
  - de hoeveelheid stoffen en voorwerpen van vervoerscategorie 2, vermenigvuldigd met 3, en
  - de hoeveelheid stoffen en voorwerpen van vervoerscategorie 3,
- een berekende waarde van 1000 niet overschrijden.

1.1.3.6.5 Voor de toepassing van deze subsectie wordt geen rekening gehouden met gevaarlijke goederen die overeenkomstig 1.1.3.1 (a), (b) en (d) t/m (f), 1.1.3.2 t/m 1.1.3.5, 1.1.3.7, 1.1.3.9 en 1.1.3.10 vrijgesteld zijn.

1.1.3.7 *Vrijstellingen in samenhang met het vervoer van inrichtingen voor de opslag en productie van elektriciteit*

De voorschriften van het ADR zijn niet van toepassing op inrichtingen voor de opslag en productie van elektriciteit (bv. lithiumbatterijen, elektrische condensatoren, asymmetrische condensatoren, opslagsystemen met metaalhydride en brandstofcellen):

- ingebouwd in een voertuig dat een vervoersproces verricht en die bestemd zijn voor de aandrijving ervan of voor de werking van een van de uitrustingsdelen ervan;
- aanwezig in apparaten, gebruikt voor de werking ervan of bedoeld voor gebruik tijdens het vervoer (bv. een draagbare computer).

1.1.3.8 *(Gereserveerd)*

1.1.3.9 *Vrijstellingen in samenhang met gevaarlijke goederen die tijdens vervoer als koel- of conditioneringsmiddel worden gebruikt*

Indien zij voor koelings- of conditioneringsdoeleinden in voertuigen of containers worden gebruikt, zijn gevaarlijke goederen die alleen verstikkend zijn (die normaal in de atmosfeer aanwezige zuurstof verdunnen of vervangen) enkel aan de bepalingen van sectie 5.5.3 onderworpen.

1.1.3.10 *Vrijstellingen in samenhang met het vervoer van lampen die gevaarlijke goederen bevatten*

De volgende lampen zijn niet onderworpen aan het ADR, onder voorwaarde dat zij geen radioactieve stoffen bevatten en geen kwik bevatten in hoeveelheden die de waarden aangegeven in bijzondere bepaling 366 van hoofdstuk 3.3 overschrijden:

- Lampen die rechtstreeks van personen of huishoudens worden ingenomen nadat ze naar een inzamelingsplaats of recyclinginrichting zijn gebracht;

Opmerking: Hieronder vallen ook lampen die door personen naar een eerste inzamelingsplaats worden gebracht en vandaar naar een andere inzamelingsplaats of naar een inrichting voor tussenverwerking of recycling worden vervoerd.

- Lampen die elk niet meer dan 1 g gevaarlijke goederen bevatten en die zodanig zijn verpakt dat ieder afzonderlijk collo niet meer dan 30 g gevaarlijke goederen bevat, onder voorwaarde dat:
  - de lampen overeenkomstig een gecertificeerd kwaliteitsbeheersysteem zijn vervaardigd;

Opmerking: Voor dit doel kan ISO 9001 worden gebruikt.

en

  - iedere lamp hetzij afzonderlijk in een binnenvpakking is verpakt, door scheidingswanden van andere gescheiden, hetzij is omgeven door

opvulmateriaal dat de lamp beschermt en is verpakt in een stevige buitenverpakking die voldoet aan de algemene bepalingen van 4.1.1.1 en een valproef van een hoogte van 1,2 m kan doorstaan;

- c) Gebruikte, beschadigde of defecte lampen die vanuit een inzamelingsplaats of inrichting voor recycling worden vervoerd en elk niet meer dan 1 g gevaarlijke goederen bevatten en niet meer dan 30 g gevaarlijke goederen per collo. De lampen dienen te worden verpakt in stevige buitenverpakkingen die afdoende zijn om te voorkomen dat onder normale vervoersomstandigheden de inhoud vrijkomt en die voldoen aan de algemene bepalingen van 4.1.1.1 en een valproef van een hoogte van ten minste 1,2 m kunnen doorstaan;
- d) Lampen die uitsluitend gassen van de groepen A en O bevatten (volgens 2.2.2.1), onder voorwaarde dat zij zodanig zijn verpakt dat alle effecten van scherfwerking bij breuk van de lamp beperkt blijven tot binnen het collo.

Opmerking: Voor lampen die radioactieve stoffen bevatten, zie 2.2.7.2.2.2 (b).

1.1.4 Toepasbaarheid van andere voorschriften

1.1.4.1 (Gereserveerd)

1.1.4.2 Vervoer in een transportketen die vervoer over zee of door de lucht omvat

1.1.4.2.1 Colli, containers, bulkcontainers, transporttanks, tankcontainers en MEGC's die niet volledig voldoen aan de voorschriften van het ADR wat betreft de verpakking, gezamenlijke verpakking, kenmerken en etikettering van colli of het aanbrengen van grote etiketten en oranje borden, doch die wel voldoen aan de voorschriften van de IMDG Code of de Technische Instructies van de ICAO, mogen, voor zover de transportketen vervoer over zee of door de lucht omvat, onder de volgende voorwaarden worden vervoerd:

- a) De colli moeten, voor zover de kenmerken en etikettering niet voldoen aan het ADR, volgens de voorschriften van de IMDG Code of de Technische Instructies van de ICAO van kenmerking en gevaarsetiketten zijn voorzien;
- b) Op de gezamenlijke verpakking in een collo zijn de voorschriften van de IMDG Code of de Technische Instructies van de ICAO van toepassing;
- c) Bij vervoer in een transportketen die vervoer over zee omsluit, moeten de containers, bulkcontainers, transporttanks, tankcontainers of MEGC's, voor zover zij niet van kenmerking en grote etiketten conform hoofdstuk 5.3 van deze Bijlage zijn voorzien, van kenmerking en grote etiketten conform hoofdstuk 5.3 van de IMDG Code zijn voorzien. In een dergelijk geval is alleen 5.3.2.1.1 van deze Bijlage van toepassing op de kenmerking van het voertuig zelf. Bij ongereinigde, lege transporttanks, tankcontainers en MEGC's geldt deze bepaling ook voor het aansluitend vervoer naar een reinigingsbedrijf.

Deze afwijking geldt niet voor goederen die volgens het bepaalde in de klassen 1 t/m 9 van het ADR wel als gevaarlijk zijn ingedeeld, maar die volgens de voorschriften van de IMDG Code of de Technische Instructies van de ICAO niet als gevaarlijk worden beschouwd.

1.1.4.2.2 Transporteenheden, die bestaan uit een voertuig of voertuigen - met uitzondering van die, welke containers, transporttanks, tankcontainers of MEGC's zoals bedoeld in 1.1.4.2.1 c) vervoeren - die niet van grote etiketten zijn voorzien overeenkomstig het bepaalde in 5.3.1 van het ADR, maar die van de kenmerking en de grote etiketten zijn voorzien overeenkomstig hoofdstuk 5.3 van de IMDG Code, zijn ten vervoer toegelaten in een transportketen die zeevervoer omvat, onder voorwaarde dat wordt voldaan aan de bepalingen van 5.3.2 van het ADR inzake oranje borden.

1.1.4.2.3 Voor vervoer in een vervoersketen met inbegrip van zee- of luchtvervoer, mag de onder 5.4.1 en 5.4.2 en onder elke bijzondere bepaling van hoofdstuk 3.3 vereiste informatie worden vervangen door het vervoerdocument dat en de informatie die door respectievelijk de IMDG Code of de Technische Instructies van de ICAO vereist wordt; onder voorwaarde dat alle aanvullende informatie voorgeschreven in het ADR ook wordt toegevoegd.

Opmerking: Voor vervoer overeenkomstig 1.1.4.2.1, zie ook 5.4.1.1.7. Voor vervoer in containers, zie ook 5.4.2.

1.1.4.3 **Gebruik van transporttanks van het IMO-type, toegelaten voor het zeevervoer**

Transporttanks van het IMO-type (typen 1, 2, 5 en 7) die niet voldoen aan de voorschriften van hoofdstuk 6.7 of 6.8, maar die vóór 1 januari 2003 volgens de voorschriften van de IMDG Code (Amendement 29-98) gebouwd en toegelaten werden, mogen verder worden gebruikt, onder voorwaarde dat zij voldoen aan de toepasselijke voorschriften inzake periodieke keuring en inspectie van de IMDG Code¹. Bovendien moeten ze voldoen aan de bepalingen overeenkomend met de in hoofdstuk 3.2, tabel A, kolom (10) en (11) aangegeven instructies, alsook aan de bepalingen van hoofdstuk 4.2. van het ADR. Zie ook 4.2.0.1 van de IMDG Code.

1.1.4.4 (Gereserveerd)

1.1.4.5 **Vervoer dat niet over de weg plaatsvindt**

1.1.4.5.1 Indien een voertuig, gebruikt voor het vervoer dat is onderworpen aan de voorschriften van het ADR, een gedeelte van het traject niet over de weg aflegt, dan zijn voor dit gedeelte van het traject uitsluitend de nationale of internationale voorschriften van toepassing, die eventueel van kracht zijn voor het vervoer van gevaarlijke goederen met de vervoertechniek, waarmee het wegvoertuig wordt vervoerd.

1.1.4.5.2 In de gevallen als bedoeld in 1.1.4.5.1 hierboven, kunnen de betrokken Overeenkomstsluitende Partijen bij het ADR overeenkomen om de voorschriften van het ADR toe te passen op het gedeelte van een traject, dat een voertuig niet over de weg aflegt, aangevuld, voor zover noodzakelijk, met bijkomende voorschriften, tenzij dergelijke overeenkomsten tussen de betrokken Overeenkomstsluitende Partijen bij het ADR strijdig zijn met de internationale overeenkomsten inzake het vervoer van gevaarlijke goederen door de vervoertechniek, waarmee het wegvoertuig over dit gedeelte van het traject wordt vervoerd, bijv. het Internationaal Verdrag voor de Veiligheid van Mensenlevens op Zee (SOLAS), waarbij de Overeenkomstsluitende Partijen bij het ADR eveneens overeenkomstsluitende partijen zijn.

Deze overeenkomsten moeten door de Overeenkomstsluitende Partij die het initiatief tot het afsluiten van de overeenkomst heeft genomen, worden meegedeeld aan het Secretariaat van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties, dat deze overeenkomsten ter kennis zal brengen aan de Overeenkomstsluitende Partijen.

1.1.4.5.3 In het geval waarin een wegtransport, dat is onderworpen aan de voorschriften van het ADR, over het gehele traject of gedeelte daarvan is onderworpen aan de voorschriften van een internationale overeenkomst inzake het vervoer van gevaarlijke goederen anders dan over de weg, welke op het betrokken wegtransport van toepassing is op grond van bepalingen dier overeenkomst welke de toepasselijkheid daarvan mede op bepaalde vervoeren door middel van motorvoertuigen met zich brengen, zijn de voorschriften van die overeenkomst op het betrokken traject van toepassing naast

---

¹ De Internationale Maritieme Organisatie (IMO) heeft de "Guidance on the Continued Use of Existing IMO Type Portable Tanks and Road Tank Vehicles for the Transport of Dangerous Goods" (Leidraad voor de voortzetting van het gebruik van transporttanks en tankvoertuigen voor het wegvervoer van het IMO-type voor het vervoer van gevaarlijke goederen) uitgegeven als circulaire CCC.1/Circ.3 en corrigenda. De Engelse tekst van deze leidraad is te vinden op de website van de IMO onder: www.imo.org

de bepalingen van het ADR, voor zover deze laatste daarmee niet strijdig zijn; met die overeenkomst strijdige voorschriften van het ADR blijven te dezen buiten toepassing.

1.1.5 *Toepassing van normen*

Indien toepassing van een norm is vereist en de norm en de bepalingen van het ADR conflicteren, prevaleren de bepalingen van het ADR. De vereisten van de norm die niet met het ADR conflicteren, worden toegepast zoals aangegeven, met inbegrip van de vereisten van enige andere norm, of van een deel van enige andere norm, die in die norm als normatief wordt aangeduid.

HOOFDSTUK 1.2

DEFINITIES EN MEETEENHEDEN

1.2.1

Definities

Opmerking: In deze sectie zijn alle algemene en bijzondere definities opgenomen.

In het ADR wordt verstaan onder:

A

Aanvrager: in het geval van conformiteitsbeoordeling, de fabrikant of zijn gemachtigde vertegenwoordiger in een land dat Overeenkomstsluitende Partij is. In het geval van periodieke beproevingen, tussentijdse beproevingen en buitengewone onderzoeken betekent aanvrager het beproevingsinstituut, de exploitant of hun gemachtigde vertegenwoordiger in een land dat Overeenkomstsluitende Partij is;

Opmerking: Bij uitzondering mag een derde partij (bijvoorbeeld een exploitant van een tankcontainer in overeenstemming met de definitie in 1.2.1) de conformiteitsbeoordeling aanvragen.

ADN: Europese overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren;

Aërosol: zie Spuitbus

Afneembare tank: een tank - niet zijnde een vaste tank, een transporttank, een tankcontainer of een element van een batterijwagen of een MEGC - met een capaciteit groter dan 450 liter, die is ontworpen voor het vervoer van stoffen om tussentijds opnieuw te vullen en die gewoonlijk slechts kan worden behandeld indien de tank leeg is;

Afvalstoffen: stoffen, oplossingen, mengsels of voorwerpen, die niet bestemd zijn voor direct gebruik, maar die worden vervoerd om te worden opgewerkt, gestort of vernietigd door middel van verbranding of andere verwerkingsmethoden;

Afzender: de onderneming die voor zichzelf of voor derden gevaarlijke goederen verzendt. Indien het vervoer plaats vindt op grond van een vervoersovereenkomst, dan geldt als afzender de afzender volgens deze overeenkomst;

ASTM: de American Society for Testing and Materials (Amerikaans Genootschap voor Beproevingen en Materialen) (ASTM International, 100 Barr Harbor Drive, PO Box C700, West Conshohocken, PA, 19428-2959, Verenigde Staten van Amerika);

B

Batterijwagen: een voertuig dat uit elementen bestaat, die door een verzamelleiding met elkaar zijn verbonden en die duurzaam op dit voertuig zijn bevestigd.

Als elementen van een batterijwagen worden beschouwd: flessen, grote cilinders, drukvaten en flessenbatterijen, alsmede tanks voor gasen zoals gedefinieerd in 2.2.2.1.1 met een inhoud van meer dan 450 liter;

Bedrijfsdruk: de evenwichtsdruk van een samengeperst gas bij een referentietemperatuur van 15 °C in een gevulde drukhouder;

Opmerking: Voor tanks, zie "Hoogste bedrijfsdruk".

Bedrijfsuitrusting:

a) van een tank: de laad- en losinrichtingen, de ontluichtings-, de veiligheids- en de verwarmingsinrichtingen, de warmtewerende of warmte-isolerende bescherming, de inrichtingen voor additieven alsmede de meetinstrumenten;

- b) van de elementen van een batterijwagen of MEGC: de laad- en losinrichtingen, de verzamelleiding inbegrepen, de veiligheidsinrichtingen, alsmede de meetinstrumenten;
- c) van een IBC: de laad- en losinrichtingen en de eventuele drukontlastings-, veiligheids- en verwarmingsinrichtingen, de warmte-isolerende bescherming en de meetinstrumenten;

Opmerking: Voor transporttanks, zie hoofdstuk 6.7.

Beheersysteem, voor het vervoer van radioactieve stoffen: een reeks onderling gerelateerde of op elkaar inwerkende elementen (systeem) voor het vaststellen van beleidsvoorschriften en doelstellingen en het verwezenlijken van die doelstellingen op efficiënte en doelmatige wijze;

Belader: elke onderneming die:

- a) verpakte gevaarlijke goederen, kleine containers of transporttanks laadt in of op een voertuig of een container; of
- b) een container, bulkcontainer, MEGC, tankcontainer of transporttank op een voertuig laadt;

Beproevingdruk: de druk, die bij het onder druk beproeven voor de eerste maal en bij periodieke beproevingen moet worden gebruikt. [Zie ook Berekeningsdruk, Hoogste bedrijfsdruk (overdruk), Losdruk en Vuldruk];

Opmerking: Voor transporttanks, zie hoofdstuk 6.7.

Berekeningsdruk: een fictieve druk, ten minste gelijk aan de beproevingsdruk, die, al naar gelang van de graad van het gevaar, dat de vervoerde stof oplevert, de bedrijfsdruk meer of minder kan overschrijden. De berekeningsdruk dient slechts ter bepaling van de wanddikte van het reservoir, onafhankelijk van alle versterkende voorzieningen aan de buitenzijde of de binnenzijde van het reservoir [Zie ook Beproevingdruk, Hoogste bedrijfsdruk (overdruk), Losdruk en Vuldruk];

Opmerking: Voor transporttanks, zie hoofdstuk 6.7.

Bergingsdrukhouder: een drukhouder met een waterinhoud van maximaal 3000 liter waarin beschadigde, defecte, lekkende of niet voorschriftconforme drukhouders worden geplaatst met het doel deze te vervoeren voor bijv. terugwinning of vernietiging;

Bergingsverpakking: een speciale verpakking waarin beschadigde, defecte, lekkende of niet voorschriftconforme colli met gevaarlijke goederen of gevaarlijke goederen die gemorst of vrijgekomen zijn, worden geplaatst met het doel deze te vervoeren voor terugwinning of vernietiging;

Bergingsverpakking, grote: een speciale verpakking die

- a) is ontworpen voor mechanische behandeling; en
- b) waarvan de netto massa groter dan 400 kg of de inhoud groter dan 450 liter is maar waarvan het volume niet groter is dan 3 m³;

waarin beschadigde, defecte, lekkende of niet voorschriftconforme colli met gevaarlijke goederen of gevaarlijke goederen die gemorst of vrijgekomen zijn, worden geplaatst met als doel deze te vervoeren voor terugwinning of vernietiging;

Beschermde IBC (voor metalen IBC's): een IBC, voorzien van een extra bescherming tegen stoten, waarbij deze beschermende voorziening bijvoorbeeld kan bestaan uit een meerlagige wand ("sandwich") of een dubbelwandige constructie, of uit een omhullend raamwerk met metalen tralies;

Beschermende bekleding: (voor tanks) een bekleding of coating ter bescherming van het metaal van de tank tegen de te vervoeren stoffen.

Opmerking: Deze definitie is niet van toepassing op een bekleding of coating die uitsluitend wordt gebruikt om de te vervoeren stof te beschermen.

Bevoegde autoriteit: de autoriteit(en) of andere instantie(s), die in de verschillende staten in elk speciaal geval overeenkomstig nationaal recht als zodanig is (zijn) aangewezen;

Binnenhouder: een houder die moet zijn voorzien van een buitenverpakking om zijn functie van omsluiten/vasthouden te vervullen;

Binnenverpakking: een verpakking die voor het vervoer moet zijn voorzien van een buitenverpakking;

Binnenzak ("liner"): een afzonderlijke omhulling of zak, die in een verpakking, inclusief grote verpakking of IBC, geplaatst wordt, maar daarvan geen integraal deel uitmaakt, met inbegrip van de sluitingen van de openingen;

Borghouder, voor het vervoer van radioactieve stoffen: het samenstel van onderdelen van de verpakking die volgens de specificatie van de ontwerper bestemd zijn om vrijkomen van de radioactieve stoffen tijdens het vervoer te verhinderen;

Brandbare bestanddelen (voor spuitbussen): brandbare vloeistoffen, brandbare vaste stoffen of de in het Handboek beproevingen en criteria, deel III, subsectie 31.1.3, Opmerking 1 tot en met 3 gedefinieerde brandbare gassen of gasmengsels. Onder deze aanduiding vallen pyrofore, voor zelfverhitting vatbare of met water reagerende stoffen niet. De chemische verbrandingswarmte moet door middel van een van de volgende methoden worden vastgesteld: ASTM D 240, ISO/FDIS 13943:1999 (E/F) 86.1 tot en met 86.3 of NFPA 30B;

Brandstofcel: een elektrochemisch instrument dat de chemische energie van een brandstof omzet in elektrische energie, warmte en reactieproducten;

Buitenverpakking: buitenbescherming van een combinatieverpakking of van een samengestelde verpakking met inbegrip van absorberende materialen, materialen voor het opvullen en alle andere elementen die noodzakelijk zijn om de binnenhouders of binnenverpakkingen te bevatten en te beschermen;

Bulkcontainer: een omhullingsysteem inclusief eventuele binnenzak of binnenbekleding, dat voor het vervoer van vaste stoffen in rechtstreeks contact met het omhullingsysteem bestemd is. Verpakkingen, IBC's, grote verpakkingen en tanks vallen hier niet onder.

Een bulkcontainer

- is van duurzame aard en voldoende stevig om herhaaldelijk te kunnen worden gebruikt;
- is speciaal ontworpen om het vervoer van goederen door één of meerdere vervoermiddelen zonder tussentijdse overslag te vergemakkelijken;
- is voorzien van inrichtingen die de behandeling vergemakkelijken;
- heeft een inhoud van ten minste 1,0 m³.

Voorbeelden van bulkcontainers zijn containers, offshore-bulkcontainers, afvalcontainers, bakken voor losgestorte goederen, wissellaadbakken, stortbakcontainers, rolcontainers en laadcompartimenten van voertuigen;

Bulkcontainer (gesloten): een volledig gesloten bulkcontainer met een vast dak, vaste zijwanden, vaste kopwanden en een vloer (met inbegrip van trechtervormige bodems). Het begrip omvat bulkcontainers met een beweegbaar dak of een beweegbare zijwand of kopwand voor zover het dak of de wand tijdens het vervoer gesloten is. Gesloten bulkcontainers kunnen zijn uitgerust met openingen voor het uitwisselen van dampen/gassen en lucht, mits wordt voorkomen dat onder normale vervoersomstandigheden vaste stoffen uit de container vrijkomen en dat regen- of spatwater de container binnendringt.

Bulkcontainer (met dekzeil uitgerust): een open bulkcontainer met een vaste bodem (met inbegrip van trechtervormige bodems), vaste zijwanden en kopwanden en een niet-stijve afdekking;

Bulkcontainer (flexibel): een flexibele container met een inhoud van ten hoogste 15 m³, binnenbekleding en aangebrachte voorzieningen voor de behandeling en bedrijfsuitrusting;

Opmerking: Deze definitie is uitsluitend van toepassing op bulkcontainers die voldoen aan de vereisten van hoofdstuk 6.11.

C

CGA: de Compressed Gas Association (de Vereniging Samengeperst Gas) (CGA, 14501 George Carter Way, Suite 103, Chantilly VA 20151, Verenigde Staten van Amerika);

CIM: uniforme regelen betreffende de overeenkomst van internationaal spoorwegvervoer van goederen ((Aanhangsel B bij het Verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer (COTIF)), zoals gewijzigd;

CMR: het Verdrag betreffende de overeenkomst tot Internationaal Vervoer van Goederen over de weg". (Genève 19 mei 1956), zoals gewijzigd;

CNG: Zie *Samengeperst aardgas*;

Collo: het eindproduct van de verpakkingshandelingen, dat gereed is voor verzending, bestaande uit de verpakking, grote verpakking of IBC zelf met de inhoud ervan. De definitie omvat drukhouders voor gassen, zoals gedefinieerd in deze sectie, alsmede voorwerpen die vanwege hun omvang, massa of vorm onverpakt of op sleden, in kratten of in andere inrichtingen voor de hantering mogen worden vervoerd. Met uitzondering van het vervoer van radioactieve stoffen, is deze definitie niet van

toepassing op onverpakte goederen, die los gestort worden vervoerd en evenmin op stoffen die in tanks worden vervoerd;

Opmerking: Voor radioactieve stoffen, zie 2.2.7.2, 4.1.9.1.1 en hoofdstuk 6.4.

Combinatie-IBC met binnenhouder van kunststof: een IBC bestaande uit een constructieve uitrusting in de vorm van een stijve uitwendige omhulling die een kunststof binnenhouder omsluit, alsmede bedrijfsuitrusting of andere constructieve uitrusting. Zij zijn zodanig geconstrueerd dat indien de uitwendige omhulling en de binnenhouder eenmaal zijn samengebouwd, deze daarna een onverbreekelijke eenheid vormen, die als zodanig wordt gevuld, opgeslagen, vervoerd en geledigd;

Opmerking: "Kunststof" voor zover gebruikt in verband met binnenhouders van combinatie-IBC's, omvat ook andere polymere materialen, zoals rubber.

Combinatieverpakking: een verpakking bestaande uit een buitenverpakking en een binnenhouder die zodanig is ontworpen dat de binnenhouder en de buitenverpakking een geïntegreerde verpakking vormen. Wanneer de verpakking eenmaal is samengebouwd, vormt deze daarna een onverbreekelijke eenheid die als zodanig wordt gevuld, opgeslagen, vervoerd en geledigd;

Opmerking: De term "binnenhouder" voor combinatieverpakkingen moet niet worden verward met de term "binnenverpakking" voor samengestelde verpakkingen. Zo is bijvoorbeeld het binnenelement van een combinatieverpakking van type 6HA1 (kunststof) een dergelijke binnenhouder, aangezien het normaliter niet is ontworpen om een functie van omsluiting te vervullen zonder de buitenverpakking en het dus niet gaat om een binnenverpakking.

Wordt er na de term "combinatieverpakking" tussen haakjes een materiaal genoemd, dan verwijst dat naar de binnenhouder.

Conformiteitsbeoordeling: het proces van de controle van de conformiteit van een product overeenkomstig de bepalingen van de secties 1.8.6 en 1.8.7 in verband met de typegoedkeuring, het toezicht op de fabricage en het eerste onderzoek en beproeving;

Conformiteitsborging (radioactieve stoffen): een systematisch programma van maatregelen, dat door een bevoegde autoriteit toegepast wordt met het doel te garanderen dat de voorschriften van het ADR in de praktijk in acht worden genomen;

Constructieve uitrusting:

- a) van de tanks van een tankwagen of afneembare tank: de buiten of binnen het reservoir aangebrachte verstevigings-, bevestigings-, beschermings- of stabiliseringselementen;
- b) van de tanks van een tankcontainer: de buiten of binnen het reservoir aangebrachte verstevigings-, bevestigings-, beschermings- of stabiliseringselementen;
- c) van de elementen van een batterijwagen of MEGC: de buiten of binnen het reservoir of de houder aangebrachte verstevigings-, bevestigings- of beschermings- of stabiliseringselementen;
- d) van een IBC (met uitzondering van flexibele IBC's): de verstevigings-, bevestigings-, behandelings-, beschermings- of stabiliseringselementen van het verpakkinglichaam (met inbegrip van de bodempallet voor combinatie-IBC's met binnenhouder van kunststof);

Opmerking: Voor transporttanks, zie hoofdstuk 6.7.

Container: een hulpmiddel bij het vervoer (laadkist of dergelijke constructie),

- van permanente aard en derhalve stevig genoeg voor herhaald gebruik,
- speciaal gebouwd om het vervoer van goederen, zonder overlading van de inhoud, door een of meer vervoerswijzen te vergemakkelijken,
- voorzien van inrichtingen die de behandeling en de vastzetting vergemakkelijken, met name bij het overladen van het ene vervoermiddel op het andere,
- dat zodanig ontworpen is, dat het vullen en legen wordt vergemakkelijkt;
- dat een inwendige inhoud bezit van ten minste 1 m³ met uitzondering van containers voor het vervoer van radioactieve stoffen.

Bovendien:

Container (kleine): een container met een inwendige inhoud van ten hoogste 3 m³;

Container (grote):

- a) een container, die niet voldoet aan de definitie van een kleine container;
- b) in de zin van de CSC: een container met een grondvlak, dat begrensd is door de vier buitenhoeken,
  - i) van ten minste 14 m² (150 sq ft), of

- ii) van ten minste 7 m² (75 sq ft), indien de container aan de bovenzijde voorzien is van hoekstukken ("corner fittings");

Container (gesloten): een volledig gesloten container met een vast dak, vaste zijwanden, vaste kopwanden en een vloer. Het begrip omvat containers met een beweegbaar dak, voor zover het dak tijdens het vervoer gesloten is;

Container (open): een container met open dak of een platte container;

Container (met dekzeil uitgerust): een open container die ter bescherming van de lading met een dekzeil is uitgerust;

Een **wissellaadbak** is een container die volgens de norm EN 283: 1991 de volgende bijzonderheden vertoont:

- hij is wat betreft sterkte van de constructie alleen geschikt voor het vervoer met wagens of voertuigen over land of met veerboten;
- hij is niet stapelbaar,
- hij kan met middelen die zich aan boord van voertuigen bevinden op steunen worden geplaatst en daarvan weer worden weggenomen;

Opmerking: Onder de definitie "container" vallen noch gewone verpakkingen noch IBC's, noch tankcontainers noch voertuigen. Niettemin mag een container worden gebruikt als een verpakking voor het vervoer van radioactieve stoffen.

Controletemperatuur: de maximumtemperatuur waarbij het organische peroxide of de zelfontledende stof of de polymeriserende stof veilig vervoerd kan worden;

Criticaliteits-veiligheidsindex (Criticality Safety Index, CSI), toegekend aan een collo, oververpakking of container, die splijtbare stoffen bevatten, voor het vervoer van radioactieve stoffen: een getal dat wordt gebruikt om controle te verschaffen over de totale hoeveelheid van colli, oververpakkingen of containers die splijtbare stoffen bevatten;

Cryo-houder: een verplaatsbare drukhouder met warmte-isolerende bescherming voor sterk gekoelde vloeibaar gemaakte gassen met een waterinhoud van ten hoogste 1000 liter (zie ook "Open cryo-houder");

CSC: Internationale Overeenkomst voor Veilige Containers ("International Convention for Safe Containers") (Genève, 1972) zoals gewijzigd, uitgegeven door de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) te Londen;

D

Diameter: (voor reservoirs van tanks) de inwendige diameter van het reservoir.

Dichtheidsproef: een beproeving, waarbij de dichtheid van een tank, verpakking of IBC alsmede de uitrusting en de afsluitinrichtingen worden beproefd;

Opmerking: Voor transporttanks, zie hoofdstuk 6.7.

Dierlijke stoffen: dierlijke kadavers, dierlijke lichaamsdelen, voedingsmiddelen of voedermiddelen van dierlijke oorsprong;

Doos: zie Kist;

Druk/vacuümtank (voor afvalstoffen): een vaste tank, afneembare tank, tankcontainer of wissellaadtank, die hoofdzakelijk wordt gebruikt voor het vervoer van gevaarlijke afvalstoffen, met bijzondere constructiekenmerken en/of uitrustingsdelen om het vullen van de druk/vacuümtank met afvalstoffen en het ledigen ervan als bedoeld in hoofdstuk 6.10 te vergemakkelijken. Een tank die volledig voldoet aan de voorschriften van hoofdstuk 6.7 of 6.8 wordt niet beschouwd als drukvacuümtank;

Drukhouder: een verzamelterm die flessen, grote cilinders, drukvaten, gesloten cryo-houders, opslagsystemen met metaalhydride, flessenbatterijen en bergingsdrukhouders omvat;

Drukvat: een gelaste verplaatsbare drukhouder met een waterinhoud van meer dan 150 liter en niet meer dan 1.000 liter (bv. cilindervormige houders met rolbanden, bolvormige houders op sleden);

E

EG-Richtlijn: door de bevoegde instellingen van de Europese Gemeenschap vastgelegde bepalingen, die met betrekking tot het te bereiken resultaat bindend zijn voor elke geadresseerde Lidstaat, maar waarvan de keuze van vorm en methoden wordt overgelaten aan de nationale autoriteiten;

EN(-norm): door de Europese normcommissie (CEN, Marnixlaan 17, B-1000 Brussel) gepubliceerde Europese norm;

Evenwichtsdruk: de druk van de inhoud van een drukhouder bij temperatuur- en diffusie-evenwicht;

Exclusief gebruik, voor het vervoer van radioactieve stoffen: het gebruik van een voertuig of grote container door één enkele afzender, waarbij alle laad-, los- en verzendhandelingen vóór, tijdens en na het vervoer overeenkomstig de aanwijzingen van de afzender of de geadresseerde worden uitgevoerd, voor zover het ADR dit vereist;

Exploitant van een tankcontainer of transporttank: de onderneming op naam waarvan de tankcontainer of transporttank is geregistreerd;

F

Fles (cilinder): een verplaatsbare drukhouder met een waterinhoud van niet meer dan 150 liter;

Flessenbatterij (cilinderpakket): een verzameling van flessen die aan elkaar zijn bevestigd en onderling door een verzamelleiding zijn verbonden en die als ondeelbare eenheid wordt vervoerd. De totale waterinhoud mag niet meer bedragen dan 3.000 liter, met uitzondering van batterijen bestemd voor het vervoer van giftige gassen van klasse 2 (de groepen beginnend met de letter T overeenkomstig 2.2.2.1.3) die moeten worden beperkt tot 1.000 liter waterinhoud;

Flexibele bulkcontainer: zie Bulkcontainer;

Flexibele IBC: een IBC bestaande uit een verpakkingslichaam van folie, weefsel of een ander flexibel materiaal of combinaties van dit soort materialen en zo nodig een binnenbekleding of binnenzak, alsmede uit bijbehorende bedrijfsuitrusting en voorzieningen voor de behandeling;

G

Gas: een stof die

- a) bij 50 °C een dampdruk bezit hoger dan 300 kPa (3 bar), of
- b) bij 20 °C en de standaarddruk van 101,3 kPa volledig gasvormig is;

Gascontainer met verscheidene elementen ("multiple element gas container", MEGC): een hulpmiddel bij het vervoer, dat bestaat uit elementen die door een verzamelleiding met elkaar zijn verbonden en die duurzaam in een raamwerk zijn gemonteerd. Als elementen van een gascontainer met verscheidene elementen worden beschouwd flessen, grote cilinders, drukvaten of flessenbatterijen, alsmede tanks met een inhoud van meer dan 450 liter voor gassen zoals gedefinieerd in 2.2.2.1.1;

Opmerking: Voor UN-MEGC's, zie hoofdstuk 6.7.

Gaspatroon: zie Houders, klein, met gas;

Geadresseerde: de geadresseerde volgens de vervoersovereenkomst. Indien de geadresseerde volgens de bepalingen van de vervoersovereenkomst een derde aanwijst, dan geldt deze derde als geadresseerde in de zin van het ADR. Indien het vervoer plaats vindt zonder vervoersovereenkomst, dan is de geadresseerde de onderneming die de gevaarlijke goederen bij aankomst in ontvangst neemt;

Gereconditioneerde verpakking: een verpakking, in het bijzonder

- a) een metalen vat:
  - i) dat zodanig is gereinigd dat de constructiematerialen hun oorspronkelijk uiterlijk terug hebben gekregen en alle resten van de vroegere inhoud, alsmede inwendige en uitwendige corrosie en uitwendige deklagen en etiketten zijn verwijderd;

- ii) dat teruggebracht is in de oorspronkelijke vorm en oorspronkelijke gedaante, waarbij felsnaden (voor zover aanwezig) gericht en afgedicht zijn, en alle pakkingen, die geen integraal deel zijn van de verpakking, zijn vervangen; en
  - iii) dat na reiniging, maar vóór het opnieuw schilderen, is geïnspecteerd; verpakkingen met zichtbare gaatjes, een belangrijke vermindering van de dikte van het materiaal, vermoeiing van het metaal, beschadigde schroefdraad of sluitingen, of andere belangrijke gebreken, moeten worden afgewezen.
- b) een vat of jerrycan van kunststof:
- i) dat/die zodanig is gereinigd dat de constructiematerialen hun oorspronkelijk uiterlijk terug hebben gekregen en alle resten van de vroegere inhoud alsmede inwendige en uitwendige deklagen en etiketten zijn verwijderd;
  - ii) waarvan de pakkingen, die geen integraal deel zijn van de verpakking, zijn vervangen, en
  - iii) dat/die na reiniging is geïnspecteerd, waarbij verpakkingen met zichtbare beschadigingen zoals scheuren, vouwen of breuk, of beschadigde schroefdraad of sluitingen, of andere belangrijke gebreken, afgewezen moeten worden;

Gerecycleerde kunststof: materiaal dat teruggewonnen wordt uit gebruikte industriële verpakkingen en dat is gereinigd en voorbereid voor de verwerking in nieuwe verpakkingen.

Gerepareerde IBC: een metalen IBC, een IBC van stijve kunststof of een combinatie-IBC die als gevolg van stoten of door een andere oorzaak (bijv. corrosie, brosheid of andere sporen van verminderde sterkte in vergelijking met het beproefde ontwerptype) zodanig is hersteld, dat hij weer aan het beproefde ontwerptype voldoet en de beproevingen van het ontwerptype kan doorstaan. In de zin van het ADR wordt de vervanging van de stijve binnenhouder van een combinatie-IBC door een houder volgens het oorspronkelijke ontwerptype van dezelfde fabrikant als reparatie beschouwd. Routineonderhoud van stijve IBC's wordt echter niet als reparatie beschouwd. De verpakkingen van IBC's van stijve kunststof en de binnenhouders van combinatie-IBC's zijn niet te repareren. Flexibele IBC's zijn niet te repareren, tenzij dit door de bevoegde autoriteit wordt toegelaten;

Gesloten bulkcontainer: zie *Bulkcontainer*;

Gesloten container: zie *Container*;

Gevaarlijke goederen: stoffen en voorwerpen, waarvan het vervoer volgens het ADR is verboden of slechts onder de daarin opgenomen voorwaarden is toegestaan;

Gevaarlijke reactie:

- a) een verbranding en/of een aanmerkelijke warmteontwikkeling;
- b) de ontwikkeling van brandbare, verstikkende, oxiderende, en/of giftige gassen;
- c) de vorming van bijtende stoffen;
- d) de vorming van instabiele stoffen; of
- e) een gevaarlijke drukverhoging (alleen voor tanks);

GHS (Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals): de zevende herziene editie van het door de Verenigde Naties middels document ST/SG/AC.10/30/Rev.7 gepubliceerde wereldwijd geharmoniseerde systeem voor de classificatie en etikettering van chemische producten;

Goedkeuring

Multilaterale goedkeuring, voor het vervoer van radioactieve stoffen: de goedkeuring door de betrokken bevoegde autoriteit van het land van herkomst van het ontwerp of de zending, voor zover van toepassing, en door de bevoegde autoriteit van elk land waardoor of waarheen de zending moet worden vervoerd;

Unilaterale goedkeuring, voor het vervoer van radioactieve stoffen: de goedkeuring van een ontwerp die uitsluitend hoeft te worden afgegeven door de bevoegde autoriteit van het land van herkomst van het ontwerp.

Indien het land van herkomst geen Overeenkomstsluitende Partij bij het ADR is, moet de goedkeuring geldig worden verklaard door de bevoegde autoriteit van een Overeenkomstsluitende Partij bij het ADR (zie 6.4.22.8);

Grootste inhoud: grootste binnenvolume van houders of verpakkingen, met inbegrip van grote verpakkingen en IBC's, uitgedrukt in m³ of liters;

Grootste netto massa: de grootste netto massa van de inhoud van een enkele verpakking of de grootste gezamenlijke massa van de binnen- verpakkingen en hun inhoud, uitgedrukt in kg;

Grootste toelaatbare bruto massa

- a) (voor IBC's): de som van de massa van de IBC en de totale bedrijfs- of constructieve uitrusting en de grootste netto massa;
- b) (voor tanks): de som van de eigen massa van de tank en de hoogste voor het vervoer toegelaten massa van de lading;

Opmerking: Voor transporttanks, zie hoofdstuk 6.7.

Grote cilinder ("tube") (klasse 2): een verplaatsbare drukhouder van naadloze of samengestelde constructie en een waterinhoud van meer dan 150 liter en niet meer dan 3.000 liter;

Grote container: zie *Container*;

Grote verpakking: een verpakking die bestaat uit een buitenverpakking die voorwerpen of binnenverpakkingen bevat en die:

- a) ontworpen is voor behandeling met mechanische hulpmiddelen en
- b) een netto massa van meer dan 400 kg of een inhoud van meer dan 450 liter, maar een inhoud van ten hoogste 3,0 m³ heeft;

H

Handboek beproevingen en criteria: de zesde herziene editie van de "Recommendations on the Transport of Dangerous Goods, Manual of Tests and Criteria", gepubliceerd door de Verenigde Naties (ST/SG/AC.10/11/Rev.5 zoals gewijzigd bij de documenten ST/SG/AC.10/11/Rev.6 en wijziging 1);

Hergebruikte grote verpakking: een grote verpakking die opnieuw moet worden gevuld en die is onderzocht en vrij is bevonden van gebreken, die het vermogen beïnvloeden om de prestatiebeproevingen te doorstaan; deze definitie omvat die grote verpakkingen die opnieuw worden gevuld met dezelfde of gelijksoortige verenigbare inhoud en die worden vervoerd binnen distributieketens onder controle van de afzender van het product;

Hergebruikte verpakking: een verpakking, die na onderzoek vrij is bevonden van gebreken, die het vermogen om de prestatiebeproevingen te doorstaan verminderen; onder deze definitie vallen in het bijzonder verpakkingen, die opnieuw worden gevuld met dezelfde of gelijksoortige, verenigbare goederen, en die worden vervoerd binnen distributieketens onder controle van de afzender van het product;

Hermetisch gesloten tank: een tank die

- niet met veiligheidsventielen, breekplaten, gelijksoortige veiligheidsinrichtingen of vacuümkleppen, of
- met veiligheidsventielen, waarvoor overeenkomstig 6.8.2.2.10 een breekplaat is aangebracht, echter niet met vacuümkleppen is uitgerust.

Een tank bestemd voor het vervoer van vloeibare stoffen met een berekeningsdruk van ten minste 4 bar of bestemd voor het vervoer van vaste (poedervormige of korrelvormige) stoffen ongeacht de berekeningsdruk, wordt ook als hermetisch gesloten beschouwd, indien deze:

- met veiligheidsventielen, waarvoor overeenkomstig 6.8.2.2.10 een breekplaat is aangebracht, en met vacuümkleppen overeenkomstig de bepalingen van 6.8.2.2.3, is uitgerust, of
- niet met veiligheidsventielen, breekplaten of gelijksoortige veiligheidsinrichtingen, maar met vacuümkleppen overeenkomstig de bepalingen van 6.8.2.2.3, is uitgerust.

Hoogste bedrijfsdruk (overdruk): de hoogste van de volgende drie waarden die zich aan de bovenzijde van de tank in de bedrijfsopstelling kunnen voordoen:

- a) de hoogste effectieve druk die in de tank is toegestaan tijdens het vullen (hoogste toegestane vuldruk);

- b) de hoogste effectieve druk die in de tank is toegestaan tijdens het lossen (hoogste toegestane losdruk);
- c) de door de vervoerde stof (met inbegrip van eventueel aanwezige vreemde gassen) veroorzaakte effectieve overdruk in de tank bij de hoogste bedrijfstemperatuur.

Tenzij in hoofdstuk 4.3 anders is voorgeschreven, mag de getalswaarde van deze bedrijfsdruk (overdruk) niet lager zijn dan de dampdruk (absolute druk) van de vervoerde stof bij 50 °C.

Bij tanks, voorzien van veiligheidskleppen (met of zonder breekplaat), uitgezonderd tanks voor het vervoer van samengeperste, vloeibaar gemaakte of opgeloste gassen van klasse 2, is de hoogste bedrijfsdruk (overdruk) echter gelijk aan de voorgeschreven druk, waarbij deze veiligheidskleppen in werking komen;

(Zie ook *Beproeivingsdruk*, *Berekeningsdruk*, *Losdruk* en *Vuldruk*.)

Opmerking 1: De hoogste bedrijfsdruk is niet van toepassing op tanks voor lossing door zwaartekracht overeenkomstig 6.8.2.1.14 a).

Opmerking 2: Voor transporttanks, zie hoofdstuk 6.7.

Opmerking 3: Voor gesloten cryo-houders, zie Opmerking bij 6.2.1.3.6.5.

Hoogste normale bedrijfsdruk, voor het vervoer van radioactieve stoffen: de hoogste druk boven de atmosferische druk op gemiddeld zeeniveau die zich in de loop van één jaar binnen de borghouder zou vormen onder omstandigheden waarbij de temperatuur en zoninstraling heersen die overeenkomen met de omgevingsomstandigheden gedurende het vervoer zonder dat er druknivellering, uitwendige koeling door een hulpsysteem of controlemaatregelen plaatsvinden;

Houder: een omhulsel, bestemd om stoffen of voorwerpen op te nemen en te bevatten met inbegrip van alle sluitingsmiddelen. Reservoirs vallen niet onder deze definitie. (Zie ook *Binnenhouder*, *Cryohouder*, *Drukhouder*, *Gaspatroon* en *Stijve binnenhouder*);

Houder (voor klasse 1): als binnen- en tussenverpakkingen gebruikte kisten of dozen, flessen, blikken, vaten, potten en tubes, met inbegrip van elke soort van afsluitinrichting;

Houder, klein, met gas (gaspatroon): een niet hervulbare houder waarvan de waterinhoud niet meer bedraagt dan 1000 ml voor houders van metaal en niet meer dan 500 ml voor houders van kunststof of glas en die een gas of gasmengsel onder druk bevat.

Hij kan voorzien zijn van een afsluitventiel;

Houten IBC: een IBC bestaande uit een stijf of inklapbaar houten verpakkingslichaam, voorzien van een binnenzak (maar geen binnenverpakkingen), alsmede uit de bijbehorende bedrijfsuitrusting en constructieve uitrusting;

Houten ton: een verpakking van natuurlijk hout met cirkelvormige doorsnede met gewelfde wanden, samengesteld uit duigen en bodems en voorzien van hoepels;

I

IAEA: International Atomic Energy Agency (Internationaal Atoomenergie Agentschap) (IAEA, Postbus 100, A-1400 Wenen);

IBC: (*“Intermediate Bulk Container”*): een stijve of flexibele verpakking die niet in hoofdstuk 6.1 is genoemd en die:

- a) een inhoud heeft van
  - i) ten hoogste 3,0 m³ voor vaste stoffen en vloeistoffen van de verpakkingsgroepen II en III;
  - ii) ten hoogste 1,5 m³ voor vaste stoffen van verpakkingsgroep I, verpakt in flexibele IBC's, IBC's van stijve kunststof, combinatie-IBC's, kartonnen IBC's of houten IBC's;
  - iii) ten hoogste 3,0 m³ voor vaste stoffen van verpakkingsgroep I, verpakt in metalen IBC's;
  - iv) ten hoogste 3,0 m³ voor radioactieve stoffen van klasse 7,
- b) ontworpen is voor behandeling met mechanische hulpmiddelen;
- c) de belastingen bij de behandeling en het vervoer kan doorstaan, zoals deze door beproevingen volgens hoofdstuk 6.5 vastgesteld.

(Zie ook Combinatie-IBC met binnenhouder van kunststof, Flexibele IBC, Gerepareerde IBC, Houten IBC, IBC van stijve kunststof, Kartonnen IBC, Metalen IBC, Omgebouwde IBC, Routineonderhoud van flexibele IBC's en Routineonderhoud van stijve IBC's);

Opmerking 1: *Transporttanks of tankcontainers, die voldoen aan de voorschriften van hoofdstuk 6.7 of 6.8, worden niet als IBC's beschouwd.*

Opmerking 2: *IBC's, die voldoen aan de voorschriften van hoofdstuk 6.5, worden niet als containers in de zin van het ADR beschouwd.*

IBC van stijve kunststof: een IBC die bestaat uit een verpakkingslichaam van stijve kunststof, dat kan zijn voorzien van een constructieve uitrusting en uit de bijbehorende bedrijfsuitrusting;

ICAO: de International Civil Aviation Organization (Internationale Organisatie voor de Burgerluchtvaart) (ICAO, 999 University Street, Montreal, Quebec H3C 5H7, Canada);

IMDG Code: "International Maritime Dangerous Goods Code", uitvoeringsbepalingen voor Hoofdstuk VII, deel A van het Internationale Verdrag voor de Veiligheid van Mensenlevens op Zee van 1974 (SOLAS-verdrag), uitgegeven door de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) te London;

IMO: de International Maritime Organization (Internationale Maritieme Organisatie) (IMO, 4 Albert Embankment, London SE1 7SR, Verenigd Koninkrijk);

Inhoud van het reservoir of compartiment van het reservoir voor tanks: het totale inwendige volume van het reservoir of het compartiment van het reservoir, uitgedrukt in liters of kubieke meters. Indien het niet mogelijk is het reservoir of het compartiment van het reservoir volledig te vullen in verband met de vorm of de constructie daarvan, moet deze gereduceerde inhoud worden gebruikt voor de bepaling van de vullingsgraad en de kenmerking van de tank;

ISO(-norm): door de Internationale Organisatie voor Standaardisatie (ISO, 1 Rue de Varembe, CH-1204 Genève 20) gepubliceerde internationale norm;

J

Jerrycan: een verpakking van metaal of kunststof met een rechthoekige of veelhoekige doorsnede, voorzien van één of meer openingen;

K

Kartonnen IBC: een IBC bestaande uit een verpakkingslichaam van karton met of zonder gescheiden deksel of bodem, zo nodig voorzien van een binnenzak (maar geen binnenverpakkingen), alsmede uit de bijbehorende bedrijfsuitrusting en constructieve uitrusting;

Kist (doos): een verpakking met rechthoekige of veelhoekige dichte wanden, van metaal, hout, gelamineerd hout, houtvezelmateriaal, karton, kunststof of van een ander geschikt materiaal. Teneinde de behandeling of het openen te vergemakkelijken, of om te voldoen aan de classificatiecriteria mogen kleine openingen zijn aangebracht, voor zover de ongeschonden staat van de verpakking gedurende het vervoer hierdoor niet wordt aangetast;

Kleine container: zie *Container*;

Korf: een buitenverpakking met een opengewerkt oppervlak;

Kritieke temperatuur: de temperatuur waarbij noodmaatregelen in werking moeten treden, indien de temperatuur niet meer beheerst wordt;

Kritische temperatuur: de temperatuur waarboven de stof niet in vloeibare toestand kan bestaan;

Kunststof weefsel (voor flexibele IBC's): materiaal, vervaardigd van verstrekte banden of enkelvoudige filamenten van een geschikte kunststof;

Kwaliteitsborging: een systematisch controle- en inspectieprogramma, dat door iedere betrokken organisatie of instantie toegepast wordt met het doel te garanderen dat de in het ADR voorgeschreven veiligheidsvoorschriften in de praktijk in acht worden genomen;

L

Laadeenheid ("cargo transport unit"): een voertuig, een wagen, een container, een tankcontainer, een transporttank of een MEGC;

Laden: alle door de belader verrichte handelingen die onder de definitie van "belader" vallen;

Levensduur, voor flessen en grote cilinders van samengestelde constructie: het toegestane aantal gebruiksjaren van een fles of grote cilinder;

Lichte metalen verpakking: een verpakking met cirkelvormige, elliptische, rechthoekige of veelhoekige doorsnede (ook kegelvormig), alsmede een verpakking met een kegelvormig bovenstuk of in de vorm van een emmer, vervaardigd van metaal met een wanddikte van minder dan 0,5 mm (bijv. blik), met platte of gewelfde bodem, en voorzien van één of meer openingen en niet vallend onder de definities voor vaten en jerrycans;

Lid van de bemanning van het voertuig: de bestuurder of elke andere persoon die de bestuurder begeleidt om redenen van veiligheid, beveiliging, opleiding of exploitatie;

LNG: zie *Vloeibaar gemaakt aardgas*;

Losdruk: de hoogste effectieve druk, die tijdens het lossen onder druk in de tank ontwikkeld wordt; [Zie ook *Beproevingdruk*, *Berekeningsdruk*, *Hoogste bedrijfsdruk (overdruk)* en *Vuldruk*.]

Los gestort vervoer: zie *Vervoer als los gestort goed*;

Lossen: alle door de lossen verrichte handelingen die onder de definitie van "losser" vallen;

Losser: elke onderneming die:

- a) een container, bulkcontainer, MEGC, tankcontainer of transporttank van een voertuig afneemt; of
- b) verpakte gevaarlijke stoffen, kleine containers of transporttanks uit een voertuig of een container laadt; of
- c) gevaarlijke stoffen lost uit een tank (tankwagen, afneembare tank, transporttank of tankcontainer) of uit een batterijwagen, MEMU of MEGC of uit een voertuig, grote container of kleine container voor vervoer als los gestort goed of uit een bulkcontainer;

LPG: zie *Vloeibaar gemaakt petroleumgas*;

M

Massa van een collo: indien niet anders is bepaald, de bruto massa van het collo.

De massa van containers of tanks, die bij het vervoer van goederen worden gebruikt, is niet in de bruto massa begrepen;

MEGC: zie *Gascontainer met verscheidene elementen*;

MEMU: zie *Mobiele eenheid voor de fabricage van ontplofbare stoffen of voorwerpen*;

Metalen IBC: een IBC bestaande uit een verpakkingslichaam van metaal, alsmede uit de bijbehorende bedrijfsuitrusting en constructieve uitrusting;

Met dekzeil uitgeruste bulkcontainer: zie *Bulkcontainer*

Met dekzeil uitgeruste container: zie *Container*;

Mobiele eenheid voor de fabricage van ontplofbare stoffen of voorwerpen (MEMU, Mobile Explosives Manufacturing Unit): een eenheid, of een voertuig waarop een eenheid is gemonteerd, voor de fabricage en het aanbrengen van ladingen ontplofbare stoffen of voorwerpen, uitgaande van gevaarlijke goederen die zelf geen ontplofbare stoffen of voorwerpen zijn. De eenheid bestaat uit verschillende tanks en bulkcontainers, de uitrusting voor het proces, alsmede pompen en aanverwante apparatuur. De MEMU kan zijn uitgerust met speciale compartimenten voor verpakte ontplofbare stoffen of voorwerpen;

Opmerking: *Alhoewel de definitie van MEMU de uitdrukking "fabricage en het aanbrengen van ladingen ontplofbare stoffen of voorwerpen" omvat, hebben de voorschriften voor MEMU's alleen betrekking op het vervoer en niet op de fabricage en het aanbrengen van ladingen ontplofbare stoffen of voorwerpen.*

Motor met brandstofcel: een inrichting die wordt gebruikt om materieel aan te drijven en die bestaat uit een brandstofcel en de bijbehorende brandstoftoevoer, ofwel een onderdeel van dan wel

gescheiden van de brandstofcel, en die alle toebehoren omvat om te voldoen aan het functioneren ervan;

N

N.e.g.-positie (niet elders genoemd positie): een verzamelaanduiding, waaronder stoffen, mengsels, oplossingen of voorwerpen kunnen worden ingedeeld, die

- a) in hoofdstuk 3.2, Tabel A niet met name zijn genoemd, en
- b) chemische, fysische en/of gevaarseigenschappen bezitten, die overeenkomen met de klasse, de classificatiecode, de verpakkingsgroep en de benaming van de n.e.g.-positie;

Netto massa ontplofbare stof: de totale massa van de ontplofbare stoffen, zonder de verpakkingen, kisten, enz. (Netto hoeveelheid ontplofbare stof, netto inhoud ontplofbare stof, netto gewicht ontplofbare stof en netto massa van ontplofbare inhoud worden vaak in dezelfde betekenis gebruikt.);

Neutronenstralingdetector: een inrichting waarmee neutronenstraling kan worden gedetecteerd. In een dergelijke inrichting kan een gas worden verzameld in een luchtdicht afgesloten buis waarin neutronenstraling wordt omgezet in een meetbaar elektrisch signaal;

O

Offshore-bulkcontainer: een container voor los gestorte goederen, die speciaal voor het herhaaldelijk gebruik voor het vervoer van gevaarlijke goederen van, naar en tussen buitengaats (offshore-) inrichtingen is ontworpen. Een offshore-bulkcontainer wordt overeenkomstig de Richtlijnen voor de toelating van op open zee ingezette offshorecontainers, die door de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) in document MSC/Circ. 860 vastgelegd zijn, geconstrueerd en gebouwd;

Omgebouwde IBC: een metalen IBC, een IBC van stijve kunststof of combinatie-IBC die,

- a) als een UN-verpakkingstype wordt vervaardigd uit een niet-UN-verpakkingstype; of
- b) wordt omgebouwd van een UN-ontwerptype naar een ander UN-ontwerptype.

Omgebouwde IBC's zijn onderworpen aan dezelfde voorschriften van het ADR als die welke van toepassing zijn op nieuwe IBC's van hetzelfde type (zie ook de definitie van ontwerptype in 6.5.6.1.1);

Omgebouwde grote verpakking: een grote verpakking van metaal of stijve kunststof die:

- a) uitgaande van een niet-UN-type wordt vervaardigd als een UN-type, of:
- b) omgebouwd wordt van een UN-ontwerptype in een ander UN-ontwerptype.

Omgebouwde grote verpakkingen zijn onderworpen aan dezelfde voorschriften van het ADR, die van toepassing zijn op nieuwe grote verpakkingen van hetzelfde type (zie ook de definitie van ontwerptype in 6.6.5.1.2);

Omgebouwde verpakking: een verpakking, in het bijzonder

- a) een metalen vat:
  - i) dat, uitgaande van een type dat niet voldoet aan de voorschriften van hoofdstuk 6.1, als gevolg van het productieproces overgaat in een UN-verpakkingstype, dat aan deze voorschriften voldoet;
  - ii) dat door de transformatie van een UN-verpakkingstype, dat aan de voorschriften van hoofdstuk 6.1 voldoet, overgaat in een ander type dat aan deze voorschriften voldoet; of
  - iii) waarbij vast bevestigde onderdelen van de constructie (zoals niet-afneembare deksels) worden verwisseld;
- b) een kunststof vat:
  - i) dat door de transformatie van een UN-verpakkingstype overgaat in een ander UN-verpakkingstype (bijv. 1H1 in 1H2), of
  - ii) waarbij vast bevestigde onderdelen van de constructie worden verwisseld.

Omgebouwde vaten zijn onderworpen aan de voorschriften van hoofdstuk 6.1, die gelden voor nieuwe vaten van hetzelfde type;

Onderneming: elke natuurlijke persoon, elke rechtspersoon met of zonder winstoogmerk, elke vereniging of groep van personen zonder rechtspersoonlijkheid en met of zonder winstoogmerk, alsmede elk onder de overheid ressorterend lichaam, ongeacht of het een eigen rechtspersoonlijkheid bezit of afhankelijk is van een autoriteit met rechtspersoonlijkheid;

Onderzoeksinstantie (keuringsinstelling): een door de bevoegde autoriteit erkende onafhankelijke instantie voor onderzoek en beproeving;

Ontwerp (model), voor het vervoer van radioactieve stoffen: de beschrijving van onder 2.2.7.2.3.5 (f) vrijgestelde splijtbare stoffen, radioactieve stoffen in speciale toestand, of van gering verspreidbare radioactieve stoffen, van een collo of een verpakking, die een duidelijke identificatie daarvan mogelijk maakt. De beschrijving kan bestaan uit specificaties, constructietekeningen, rapporten waaruit blijkt dat voldaan is aan de wettelijke voorschriften, alsmede andere ter zake doende documenten;

Ontwerplevensduur, voor flessen en grote cilinders van samengestelde constructie: de maximale levensduur (in jaren) waarvoor de fles of grote cilinder overeenkomstig de toepasselijke norm is ontworpen en goedgekeurd;

Open container: zie *Container*;

Open cryo-houder: een verplaatsbare thermisch geïsoleerde houder voor sterk gekoelde vloeibaar gemaakte gassen, die op atmosferische druk wordt gehouden door het doorlopend afblazen van het sterk gekoelde vloeibaar gemaakte gas;

Opslagsysteem met metaalhydride: een enkelvoudig volledig opslagsysteem voor waterstof, met inbegrip van een houder, metaalhydride, drukontlastingsinrichting, afsluiter, bedieningsuitrusting en inwendige bestanddelen, alleen gebruikt voor het vervoer van waterstof;

Opsluitingssysteem, voor het vervoer van radioactieve stoffen: het samenstel van splijtbare stoffen en onderdelen van de verpakking volgens de specificatie van de ontwerper, goedgekeurd door de bevoegde autoriteit, met het doel de criticaliteitsveiligheid te waarborgen;

Omspoten fles: een fles met een waterinhoud van ten hoogste 13 liter bestemd voor het vervoer van LPG, die vervaardigd is van een met coating voorziene gelaste stalen binnenfles met een omspoten beschermingshouder vervaardigd van niet-verwijderbare kunststof met celstructuur die op het buitenoppervlak van de stalen fleswand is aangebracht.

Oververpakking: een omhulling die gebruikt wordt (door één enkele afzender in het geval van radioactieve stoffen) met het doel om één of meer colli te bevatten en een eenheid te vormen die tijdens het vervoer gemakkelijker kan worden behandeld en gestuwd;

Voorbeelden van oververpakkingen zijn:

- a) een laadplateau, zoals een pallet waarop meerdere colli worden geplaatst of gestapeld en die door banden van kunststof, krimp- of rekfolie of andere geschikte middelen worden vastgezet, of
- b) een beschermende buitenverpakking zoals een kist of een krat;

P

“Portable tank”: zie *Transporttank*;

R

Radioactieve inhoud, voor het vervoer van radioactieve stoffen: de radioactieve stoffen tezamen met alle besmette of geactiveerde vaste stoffen, vloeistoffen en gassen in de verpakking;

Referentiestaal: staal met een treksterkte van 370 N/mm² en een rek bij breuk van 27 %;

Reservoir (voor tanks): het deel van de tank dat de te vervoeren stof bevat, met inbegrip van de openingen en hun afsluitingen, maar zonder de bedrijfsuitrusting of uitwendige constructieve uitrusting;

Opmerking: Voor transporttanks zie hoofdstuk 6.7.

RID: het Reglement betreffende het internationale spoorwegvervoer van gevaarlijke goederen, Aanhangsel C bij de COTIF (Verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer);

Routineonderhoud van flexibele IBC's: het routinematig uitvoeren van werkzaamheden aan flexibele IBC's van kunststof of textiel, zoals:

- a) reiniging, of
- b) vervanging van niet-geïntegreerde bestanddelen, zoals niet-geïntegreerde binnenzakken ("liners") en sluitverbindingen, door bestanddelen die voldoen aan de oorspronkelijke specificaties van de fabrikant,

onder voorwaarde dat deze werkzaamheden de omsluitingfunctie van de flexibele IBC's niet nadelig beïnvloeden en het ontwerptype niet veranderen;

Routineonderhoud van stijve IBC's: het routinematig uitvoeren van werkzaamheden aan metalen IBC's, IBC's van stijve kunststof of combinatie-IBC's zoals:

- a) reiniging;
- b) verwijdering en herinstallatie of vervanging van sluitingen van verpakkingslichamen (met inbegrip van bijbehorende pakkingen), of van bedrijfsuitrusting, volgens de specificaties van de oorspronkelijke fabrikant, onder voorwaarde dat het dicht zijn van de IBC gecontroleerd wordt; of
- c) herstel van constructieve uitrusting die niet rechtstreeks verband houdt met het omsluiten van gevaarlijke goederen of het handhaven van de losdruk, zodat aan het beproefde ontwerptype voldaan wordt (bijv. het richten van staanders of hijsinrichtingen) onder voorwaarde dat de omsluitingsfunctie van de IBC niet aangetast wordt;

S

SADT ("self-accelerating decomposition temperature"): de laagste temperatuur, waarbij een zichzelf versnellende ontleding kan optreden van een stof, in de verpakking zoals gebruikt tijdens het vervoer. De voorschriften voor de bepaling van de SADT en van de effecten bij verwarming onder opsluiting, zijn opgenomen in het Handboek beproevingen en criteria, deel II;

Samengeperst aardgas (Compressed Natural Gas - CNG): een samengeperst gas bestaande uit aardgas met een hoog methaangehalte, ingedeeld onder UN-nr. 1971;

Samengestelde verpakking: een samenstel van verpakkingen, ten behoeve van vervoersdoeleinden, bestaande uit één of meer binnenverpakkingen, die volgens 4.1.1.5 in een buitenverpakking zijn geplaatst;

SAPT: ("self-accelerating polymerization temperature"): de laagste temperatuur waarbij polymerisatie kan optreden van een stof in de verpakking, IBC of tank zoals ten vervoer is aangeboden. De SAPT wordt vastgesteld overeenkomstig de beproevingsprocedures die is ingesteld voor de SADT van zelfontledende stoffen overeenkomstig het Handboek beproevingen en criteria, deel II, sectie 28;

Opmerking: De term "binnenverpakking" voor samengestelde verpakkingen moet niet worden verward met de term "binnenhouder" voor combinatieverpakkingen.

Sluiting: een voorziening die ertoe dient de opening van een houder te sluiten;

Spoel (klasse 1): een inrichting van kunststof, hout, karton, metaal of van een ander geschikt materiaal die bestaat uit een centrale spindel en eventuele zijwanden aan elk uiteinde van de spindel. De voorwerpen en de stoffen moeten kunnen worden opgerold op de spindel en in voorkomend geval vastgehouden worden door de zijwanden;

Spuitbus (aërosol): Een voorwerp bestaand uit elke niet hervulbare houder van metaal, glas of kunststof, die aan de voorschriften van 6.2.6 voldoet, die een samengeperst, vloeibaar gemaakt of onder druk opgelost gas, al dan niet met een vloeibare, pasteuze of poedervormige stof bevat, en voorzien van een aftapinrichting, die het mogelijk maakt dat de inhoud wordt uitgestoten in de vorm van een suspensie van vaste of vloeibare deeltjes in een gas, in de vorm van schuim, pasta of poeder, of in vloeibare of gasvormige toestand;

Stijve binnenhouder (voor combinatie-IBC's): een houder die zijn normale vorm in lege toestand behoudt zonder dat de sluitingen zich op de juiste plaats bevinden en zonder steun van de uitwendige omhulling. Binnenhouders die niet "stijf" zijn, worden als "flexibel" beschouwd;

Stofdichte verpakking: een verpakking die geen droge inhoud doorlaat, met inbegrip van poedervormige vaste stoffen die tijdens het vervoer zijn ontstaan;

Stralingsdetectiesysteem: een inrichting waarvan de onderdelen onder meer bestaan uit stralingsdetectoren;

Stralingsniveau, voor het vervoer van radioactieve stoffen: het overeenkomstige dosisequivalenttempo, uitgedrukt in millisievert per uur of microsievert per uur;

T

Tank: een reservoir met inbegrip van de bedrijfsuitrusting en de constructieve uitrusting. Indien deze term zonder nadere aanduiding wordt gebruikt omvat deze tankcontainers, transporttanks, afneembare tanks en vaste tanks, zoals gedefinieerd in deze sectie, alsmede tanks als elementen van batterijwagens of van MEGC's; (Zie ook *Afneembare tank*, *Gascontainer met verscheidene elementen*, *Transporttank* en *Vaste tank*.)

Opmerking: Voor transporttanks, zie hoofdstuk 6.7.

Tankcontainer: een hulpmiddel bij het vervoer, dat voldoet aan de definitie van container en dat bestaat uit een reservoir en uitrustingsdelen, daaronder begrepen de uitrustingsdelen die verplaatsing van de tankcontainer mogelijk maken zonder een aanmerkelijke wijziging te brengen in de ligging van de tankcontainer in de evenwichtstoestand en dat gebruikt wordt voor het vervoer van gassen, vloeibare, poedervormige of korrelvormige stoffen, en met een inhoud groter dan 0,45 m³ (450 liter) indien deze voor het vervoer van gassen zoals gedefinieerd in 2.2.2.1.1 wordt gebruikt;

Opmerking: IBC's, die voldoen aan de voorschriften van hoofdstuk 6.5, worden niet beschouwd als tankcontainers.

Tankdossier: een dossier dat alle belangrijke technische informatie van een tank, batterijwagen of MEGC omvat, zoals de certificaten, genoemd in 6.8.2.3, 6.8.2.4 en 6.8.3.4;

Tankwagen: een voertuig, gebouwd om vloeistoffen, gassen, poedervormige of korrelvormige stoffen te vervoeren en uitgerust met één of meer vaste tanks. Behalve het voertuig zelf of in plaats daarvan het onderstel, bestaat een tankwagen uit één of meer reservoirs, de uitrustingsdelen en de delen ter bevestiging van de reservoirs aan het voertuig of het onderstel;

Technische benaming: een erkende chemische benaming, indien toepasselijk een erkende biologische benaming, of andere benaming die gewoonlijk in wetenschappelijke en technische handboeken, tijdschriften en artikelen gebruikt wordt (zie 3.1.2.8.1.1);

Technische instructies van de ICAO: de "Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air", ter aanvulling van Aanhangsel 18 bij het Verdrag van Chicago voor het internationale burgerluchtvaartverkeer (Chicago, 1944), uitgegeven door de Internationale Organisatie voor de Burgerluchtvaart (ICAO), Montreal;

Transportindex (TI) toegekend aan een collo, oververpakking of container, dan wel aan een onverpakte LSA-I stof of SCO-I, voor het vervoer van radioactieve stoffen: een getal dat wordt gebruikt om controle te verschaffen over de blootstelling aan straling;

Transporteenheid: een motorvoertuig, waaraan geen aanhangwagen of oplegger is gekoppeld, en elk geheel, bestaande uit een motorvoertuig en de aanhangwagen of de oplegger, die daaraan is gekoppeld;

Transporttank: een multimodale tank die, indien deze voor het vervoer van gassen zoals gedefinieerd in 2.2.2.1.1 wordt gebruikt, een inhoud van meer dan 450 liter heeft, en die overeenkomt met de definitie in hoofdstuk 6.7 of in de IMDG Code en die in hoofdstuk 3.2, tabel A, kolom (10), met een transporttank-instructie (T-code) is aangeduid;

Tray (klasse 1): een schaal van metaal, kunststof, karton of ander geschikt materiaal, geplaatst in de binnen-, tussen- of buitenverpakkingen en die een compacte stuwage in deze verpakkingen mogelijk maakt. Het oppervlak van de trays mag zodanig zijn gevormd, dat de verpakkingen of de voorwerpen daarin ingezet, veilig vastgehouden en onderling gescheiden kunnen worden;

Tussenverpakking: een verpakking die zich bevindt tussen binnenverpakkingen of voorwerpen en een buitenverpakking;

U

UIC: Union Internationale des Chemins de Fer (Internationale Spoorweg Unie) (UIC, 16 rue Jean Rey, F-75015 Paris, Frankrijk);

UNECE: United Nations Economic Commission for Europe (Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties) (UNECE, Palais des Nations, 8-14 avenue de la Paix, CH-1211 Genève, Zwitserland);

UN-nummer: vier-cijferig nummer, bedoeld als identificatienummer van stoffen of voorwerpen overeenkomstig de VN-modelbepalingen;

V

Vacuümklep: een door druk automatisch werkende veerbelaste inrichting ter bescherming van de tank tegen een ontoelaatbare inwendige onderdruk;

Vaste stof:

- a) een stof met een smeltpunt of een beginsmeltpunt hoger dan 20 °C bij een druk van 101,3 kPa, of
- b) een stof die volgens de beproevingsmethode ASTM D 4359-90 niet vloeibaar is en die volgens de criteria van de in 2.3.4 beschreven beproevingsmethode voor de bepaling van het vloeigedrag (penetrometermethode) dikvloeibaar is;

Vaste tank: een tank met een capaciteit groter dan 1000 liter, die blijvend gemonteerd is op een voertuig (dat aldus een tankwagen wordt) of die een integraal deel van het chassis van een dergelijk voertuig uitmaakt;

Vat: een cilindrische verpakking van metaal, karton, kunststof, gelamineerd hout of van een ander geschikt materiaal, met platte of gewelfde bodem. Onder deze definitie vallen ook verpakkingen met een andere vorm, bijv. ronde verpakkingen met een kegelvormig bovenstuk of verpakkingen in de vorm van een emmer. Houten tonnen en jerrycans vallen niet onder deze definitie;

Veiligheidsklep: een door druk automatisch werkende veerbelaste inrichting ter bescherming van de tank tegen een ontoelaatbare inwendige overdruk;

Verblijftijd: de tijd die verstrijkt tussen het starten van het vullen en het moment dat de druk in de tank als gevolg van opwarming is gestegen tot de laagste openingsdruk van de drukkbegrenzer(s) van tanks die voor het vervoer van sterk gekoelde vloeibaar gemaakte gassen zijn bestemd;

Verpakker: de onderneming die de gevaarlijke goederen in verpakkingen, met inbegrip van grote verpakkingen en IBC's, doet en zo nodig de colli voor het vervoer voorbereidt;

Opmerking: Voor transporttanks, zie 6.7.4.1.

Verpakking: één of meer houders en alle andere bestanddelen of materialen die nodig zijn om het mogelijk te maken dat de houder zijn functie van omsluiting en andere veiligheidsfuncties vervult.

(Zie ook Bergingsverpakking, Binnenverpakking, Buitenverpakking, Combinatieverpakking, Gereconditioneerde verpakking, Grote verpakking, IBC, Hergebruikte verpakking, Lichte metalen verpakking, Omgebouwde verpakking, Samengestelde verpakking, Stofdichte verpakking en Tussenverpakking.)

Verpakkingsgroep: een groep, waarin bepaalde stoffen op grond van hun gevaarlijkheid tijdens het vervoer zijn ingedeeld voor verpakkingsdoeleinden.

De verpakkingsgroepen hebben de volgende betekenis, die in Deel 2 nader wordt verklaard:

- verpakkingsgroep I: zeer gevaarlijke stoffen
- verpakkingsgroep II: gevaarlijke stoffen
- verpakkingsgroep III: minder gevaarlijke stoffen;

Opmerking: *Bepaalde voorwerpen, die gevaarlijke stoffen bevatten, zijn ook in een verpakkingsgroep ingedeeld.*

Verpakkingslichaam (voor alle categorieën IBC's met uitzondering van combinatie-IBC's): de eigenlijke houder met inbegrip van de openingen en hun sluitingen, echter zonder de bedrijfsuitrusting;

Vervoer: de verplaatsing van gevaarlijke goederen, met inbegrip van voor het vervoer noodzakelijk oponthoud en met inbegrip van voor het verkeer noodzakelijk verblijf van gevaarlijke goederen in de voertuigen, tanks en in de containers vóór, tijdens en na de verplaatsing.

Onder deze definitie valt ook de tijdelijke tussenopslag van gevaarlijke goederen voor de verandering van wijze van vervoer of vervoermiddel (overslag). Dit is van toepassing onder voorwaarde dat de vervoersdocumenten, waaruit de plaats van verzending en bestemming blijken, op verzoek kunnen worden getoond en dat de colli en de tanks gedurende de tussenopslag niet worden geopend, behalve voor controles door de bevoegde autoriteit;

Vervoer als los gestort goed: vervoer van onverpakte vaste stoffen of voorwerpen in voertuigen, containers of bulkcontainers; deze definitie geldt niet voor goederen die als colli worden vervoerd, en evenmin voor stoffen die in tanks worden vervoerd;

Vervoerder: de onderneming die het vervoer met of zonder vervoersovereenkomst uitvoert;

Vervoermiddel: een voertuig of wagen voor vervoer over de weg of per spoor;

Verwarmingstoestel: een apparaat dat rechtstreeks gebruik maakt van een vloeibare of gasvormige brandstof, en niet van de restwarmte van de motor die wordt gebruikt voor de aandrijving van het voertuig;

Verzamelaanduiding: een gedefinieerde groep van stoffen of voorwerpen (zie 2.1.1.2, letters B, C en D);

Vlampunt: de laagste temperatuur van een vloeistof, waarbij de damp daarvan met lucht een ontvlambaar mengsel vormt;

Vloeibaar gemaakt aardgas (Liquefied Natural Gas - LNG): sterk gekoeld vloeibaar gemaakt gas met een hoog gehalte aan methaan ingedeeld onder UN-nr. 1972;

Vloeibaar gemaakt petroleumgas (LPG): een onder lage druk vloeibaar gemaakt gas bestaande uit een of meer lichte koolwaterstoffen die uitsluitend onder UN-nummer 1011, 1075, 1965, 1969 of 1978 zijn ingedeeld en dat hoofdzakelijk propaan, propaan, butaan, butaanisomeren en buteen met sporen van andere koolwaterstofgassen bevat;

Opmerking 1: *Brandbare gassen die onder andere UN-nummers zijn ingedeeld worden niet als LPG beschouwd.*

Opmerking 2: *Zie voor UN-nummer 1075 Opmerking 2 onder 2F, UN-nummer 1965, in de tabel voor vloeibaar gemaakte gassen van 2.2.2.3.*

Vloeistof: een stof die bij 50 °C een dampdruk heeft van ten hoogste 300 kPa (3 bar), en bij 20 °C en een druk van 101,3 kPa niet volledig gasvormig is, en die

- bij een druk van 101,3 kPa een smeltpunt of beginsmeltpunt heeft van 20 °C of lager, of
- die volgens de beproevingsmethode ASTM D 4359-90 vloeibaar is, of
- volgens de criteria van de in 2.3.4 beschreven beproevingsmethode voor de bepaling van het vloeigedrag (penetrometermethode) niet dikvloeibaar is.

Opmerking: *Als vervoer in vloeibare toestand, in de zin van de tankvoorschriften, wordt beschouwd:*

- vervoer van vloeistoffen volgens bovenstaande definitie, of
- vervoer van vaste stoffen die in gesmolten toestand ten vervoer worden aangeboden;

VN-modelbepalingen: de "Model Regulations", opgenomen als bijlage bij de twintigste herziene editie van de "Recommendations on the Transport of Dangerous Goods", gepubliceerd door de Verenigde Naties (ST/ SG/AC.10/1/Rev.20);

VN-nummer: zie UN-nummer;

VN-Reglement: een reglement als bijlage bij de Overeenkomst betreffende het aannemen van eenvormige technische voorschriften die van toepassing zijn op voertuigen op wielen, uitrustingsstukken en onderdelen die in een voertuig op wielen kunnen worden gemonteerd of gebruikt en de voorwaarden voor wederzijdse erkenning van overeenkomstig deze voorschriften verleende goedkeuringen (Overeenkomst van 1958, zoals gewijzigd);

Voertuig: zie Batterijwagen, Voertuig (gesloten), Voertuig (met dekzeil uitgerust), Voertuig (open) en Tankwagen;

Voertuig (gesloten): een voertuig, waarvan de carrosserie een afsluitbare laadruimte omvat;

Voertuig (met dekzeil uitgerust): een open voertuig die ter bescherming van de lading met een dekzeil is uitgerust;

Voertuig (open): een voertuig, waarvan de laadbak geen opbouw heeft of slechts is voorzien van schotten aan de zijkanten en de achterkant;

Voorziening voor de behandeling (voor flexibele IBC's): draagbanden, lussen, ogen of raamwerken die aan het verpakkingslichaam van de IBC zijn bevestigd, of die zijn gevormd uit een verlenging van het materiaal waarvan het verpakkingslichaam is vervaardigd;

Vuldruk: de hoogste effectieve druk die tijdens het vullen onder druk in de tank ontwikkeld wordt; [Zie ook *Beproevingdruk, Berekeningsdruk, Hoogste bedrijfsdruk (overdruk) en Losdruk*.]

Vuller: de onderneming die gevaarlijke goederen laadt in een tank (tankwagen, afneembare tank, transporttank of tankcontainer), in een batterijwagen of MEGC en/of los gestort in een voertuig, grote container of kleine container;

Vullingsgraad: de verhouding van de massa van het gas tot de massa van water bij 15 °C die een complete, voor gebruik gereed zijnde drukhouder volledig zou vullen;

W

Waardoor of waarheen, voor het vervoer van radioactieve stoffen: door of naar de landen waarheen de zending wordt vervoerd, maar sluit in het bijzonder de landen uit “waar overheen” de zending in een luchtvaartuig wordt vervoerd, onder voorwaarde dat er geen tussenlandingen in deze landen zijn gepland;

Wagening: een lading afkomstig van één afzender, waarvoor het gebruik van een voertuig of een grote container exclusief is gereserveerd, waarbij het laden en lossen geheel geschiedt op aanwijzing van deze afzender of op die van de geadresseerde;

Opmerking: *De overeenkomstige term voor radioactieve stoffen is “exclusief gebruik”.*

Wissellaadbak: zie *Container*;

Wissellaadtank: wordt beschouwd als een tankcontainer;

Z

Zacht staal: staal met een minimum treksterkte tussen 360 N/mm² en 440 N/mm²;

Opmerking: *Voor transporttanks, zie hoofdstuk 6.7.*

Zak: een flexibele verpakking van papier, kunststof folie, textiel, geweven materiaal of van een ander geschikt materiaal;

Zending: een collo of meerdere colli of een lading gevaarlijke goederen, dat/die door een afzender ten vervoer wordt aangeboden.

1.2.2 Meeteenheden

1.2.2.1 In het ADR zijn de volgende meeteenheden ^{a)} van toepassing:

GROOTHEID	SI-EENHEID ^{b)}	ALTERNATIEF TOEGELATEN EENHEID	BETREKKING TUSSEN DE EENHEDEN
Lengte	m (meter)	-	-
Oppervlak	m ² (vierkante meter)	-	-
Inhoud, volume	m ³ (kubieke meter)	l (liter) ^{c)}	1 l = 10 ⁻³ m ³
Tijd	s (seconde)	min (minuut)	1 min = 60 s
		h (uur)	1 h = 3600 s
		d (dag)	1 d = 86400 s
Massa	kg (kilogram)	g (gram)	1 g = 10 ⁻³ kg
		t (ton)	1 t = 10 ³ kg
Volumieke massa (dichtheid)	kg/m ³	kg/l	1kg/l = 10 ³ kg/m ³
Temperatuur	K (kelvin)	°C (graad Celsius)	0 °C = 273,15 K
Temperatuursverschil	K (kelvin)	°C (graad Celsius)	1 °C = 1 K
Kracht	N (newton)	-	1 N = 1 kg.m/s ²
Druk, spanning	Pa (pascal)	bar (bar)	1 Pa = 1 N/m ²
			1 bar = 10 ⁵ Pa
Mechanische spanning	N/m ²	N/mm ²	1 N/mm ² = 1 MPa
Arbeid		kWh (kilowatt uur)	1 kWh = 3,6 MJ
Energie	J (joule)		1 J = 1 N.m = 1 W.s
Hoeveelheid warmte		eV (elektronvolt)	1 eV = 0,1602.10 ⁻¹⁸ J
Vermogen	W (watt)	-	1 W = 1 J/s = 1 N.m/s
Kinematische viscositeit	m ² /s	mm ² /s	1 mm ² /s = 10 ⁻⁶ m ² /s
Dynamische viscositeit	Pa.s	mPa.s	1 mPa.s = 10 ⁻³ Pa.s
Activiteit	Bq (becquerel)		
Dosisequivalent	Sv (sievert)		

a) Voor de omrekening van de tot nog toe gebruikte eenheden in SI-eenheden zijn de volgende afgeronde waarden van toepassing:

Kracht

$$1 \text{ kg} = 9,807 \text{ N}$$

$$1 \text{ N} = 0,102 \text{ kg}$$

Mechanische spanning

$$1 \text{ kg/mm}^2 = 9,807 \text{ N/mm}^2$$

$$1 \text{ N/mm}^2 = 0,102 \text{ kg/mm}^2$$

Druk

$$1 \text{ Pa} = 1 \text{ N/m}^2 = 10^{-5} \text{ bar} = 1,02 \times 10^{-5} \text{ kg/cm}^2 = 0,75 \times 10^{-2} \text{ mm Hg}$$

$$1 \text{ bar} = 10^5 \text{ Pa} = 1,02 \text{ kg/cm}^2 = 750 \text{ mm Hg}$$

$$1 \text{ kg/cm}^2 = 9,807 \times 10^4 \text{ Pa} = 0,9807 \text{ bar} = 736 \text{ mm Hg}$$

$$1 \text{ mm Hg} = 1,33 \times 10^2 \text{ Pa} = 1,33 \times 10^{-3} \text{ bar} = 1,36 \times 10^{-3} \text{ kg/cm}^2$$

Arbeid, energie, hoeveelheid warmte

$$1 \text{ J} = 1 \text{ Nm} = 0,278 \times 10^{-6} \text{ kWh} = 0,102 \text{ kg.m} = 0,239 \times 10^{-3} \text{ kcal}$$

$$1 \text{ kWh} = 3,6 \times 10^6 \text{ J} = 367 \times 10^3 \text{ kgm} = 860 \text{ kcal}$$

$$1 \text{ kg.m} = 9,807 \text{ J} = 2,72 \times 10^{-6} \text{ kWh} = 2,34 \times 10^{-3} \text{ kcal}$$

$$1 \text{ kcal} = 4,19 \times 10^3 \text{ J} = 1,16 \times 10^{-3} \text{ kWh} = 427 \text{ kgm}$$

Vermogen

$$1 \text{ W} = 0,102 \text{ kgm/s} = 0,86 \text{ kcal/h}$$

$$1 \text{ kg.m/s} = 9,807 \text{ W} = 8,43 \text{ kcal/h}$$

$$1 \text{ kcal/h} = 1,16 \text{ W} = 0,119 \text{ kg.m/s}$$

Kinematische viscositeit

$$1 \text{ m}^2/\text{s} = 10^4 \text{ St (stokes)}$$

$$1 \text{ St} = 10^{-4} \text{ m}^2/\text{s}$$

Dynamische viscositeit

$$1 \text{ Pa.s} = 1 \text{ N.s/m}^2 = 10 \text{ P (poise)} = 0,102 \text{ kg.s/m}^2$$

$$1 \text{ P} = 0,1 \text{ Pa.s} = 0,1 \text{ N.s/m}^2 = 1,02 \times 10^{-2} \text{ kg.s/m}^2$$

$$1 \text{ kg.s/m}^2 = 9,807 \text{ Pa.s} = 9,807 \text{ N.s/m}^2 = 98,07 \text{ P}$$

b) Het Internationale Stelsel van Eenheden (SI) komt voort uit de beslissingen van de Conférence Générale des Poids et Mesures (algemene vergadering voor gewichten en maten) (adres: Pavillon de Breteuil, Parc de St. Cloud, F-92 310 Sèvres).

c) Het symbool 'L' voor liter is ook toegestaan in plaats van het symbool 'l', indien gebruik gemaakt wordt van een schrijfmachine, die geen onderscheid kan maken tussen de letter "l" en het cijfer "1".

De decimale veelvouden van een eenheid kunnen worden gevormd met behulp van de volgende voorvoegsels of symbolen, die vóór de naam of vóór het symbool van de eenheid worden geplaatst:

FACTOR		VOORVOEGSEL	SYMBOOL
1000 000 000 000 000 000 = 10^{18}	triljoen	exa	E
1000 000 000 000 000 = 10^{15}	biljard	peta	P
1000 000 000 000 = 10^{12}	biljoen	tera	T
1000 000 000 = 10^9	miljard	giga	G
1000 000 = 10^6	miljoen	mega	M
1000 = 10^3	duizend	kilo	k
100 = 10^2	honderd	hecto	h
10 = 10^1	tien	deca	da
0,1 = 10^{-1}	tiende	deci	d
0,01 = 10^{-2}	honderdste	centi	c
0,001 = 10^{-3}	duizendste	milli	m
0,000 001 = 10^{-6}	miljoenste	micro	μ
0,000 000 001 = 10^{-9}	miljardste	nano	n
0,000 000 000 001 = 10^{-12}	biljoenste	pico	p
0,000 000 000 000 001 = 10^{-15}	biljardste	femto	f
0,000 000 000 000 000 001 = 10^{-18}	triljoenste	atto	a

- 1.2.2.2 Tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven, betekent het teken “%” in het ADR:
- a) voor mengsels van vaste stoffen of vloeistoffen, alsmede voor oplossingen of met een vloeistof bevochtigde vaste stoffen: het massa percentage ten opzichte van de totale massa van het mengsel, de oplossing of de bevochtigde stof;
  - b) voor mengsels van samengeperste gassen, indien zij onder druk worden gevuld, het volumepercentage ten opzichte van het totale volume van het gasmengsel, of, indien zij op massa worden gevuld, het massapercentage ten opzichte van de totale massa van het mengsel;
  - c) voor vloeibaar gemaakte gasmengsels alsmede voor opgeloste gassen: het massapercentage ten opzichte van de totale massa van het mengsel.
- 1.2.2.3 Drukken van elke aard in verband met houders (bijvoorbeeld beproevingsdruk, inwendige druk, openingsdruk van veiligheidskleppen) worden steeds aangegeven als manometrische druk (overdruk ten opzichte van de atmosferische druk); de dampdruk daarentegen wordt steeds aangegeven als absolute druk.
- 1.2.2.4 Indien het ADR voor houders een vullingsgraad voorschrijft, dan heeft deze steeds betrekking op een temperatuur van de stoffen van 15 °C, voor zover niet een andere temperatuur is aangegeven.

HOOFDSTUK 1.3

OPLEIDING VAN PERSONEN DIE BETROKKEN ZIJN BIJ HET VERVOER VAN GEVAARLIJKE GOEDEREN

1.3.1 Toepassingsgebied

De personen die werkzaam zijn bij de betrokkenen overeenkomstig hoofdstuk 1.4 en wier taken betrekking hebben op het vervoer van gevaarlijke goederen, moeten zijn opgeleid, al naar gelang de eisen die het vervoer van gevaarlijke goederen aan hun verantwoordelijkheden en taken stelt. Werknemers moeten zijn opgeleid overeenkomstig 1.3.2 voordat zij verantwoordelijkheden op zich nemen en mogen uitsluitend onder het rechtstreekse toezicht van een opgeleide persoon functies vervullen waarvoor in de voorgeschreven opleiding nog niet is voorzien. De opleiding moet ook de in hoofdstuk 1.10 opgenomen speciale voorschriften voor de beveiliging van het vervoer van gevaarlijk goederen omvatten.

***Opmerking 1:** Wat betreft de opleiding van de veiligheidsadviseur, zie 1.8.3 in plaats van deze sectie.*

***Opmerking 2:** Wat betreft de opleiding van de bemanning van het voertuig, zie hoofdstuk 8.2 in plaats van deze sectie.*

***Opmerking 3:** Wat betreft de opleiding met betrekking tot klasse 7, zie ook 1.7.2.5.*

1.3.2 Aard van de opleiding

De opleiding moet, al naar gelang de verantwoordelijkheden en taken van de betreffende persoon, in de volgende vorm geschieden:

1.3.2.1 Algemene bewustmaking

Het personeel moet bekend zijn met de algemene voorschriften van de bepalingen voor het vervoer van gevaarlijke goederen.

1.3.2.2 Functiespecifieke opleiding

Het personeel moet zijn opgeleid in de voorschriften van de regelgeving inzake het vervoer van gevaarlijke goederen, direct aansluitend op hun taken en verantwoordelijkheden.

Indien het vervoer van gevaarlijke goederen een multimodaal vervoersproces inhoudt, moet het personeel op de hoogte zijn van de voorschriften die van toepassing zijn op de andere vervoerswijzen.

1.3.2.3 Veiligheidsopleiding

In verband met de mogelijke gevaren van verwonding of blootstelling als gevolg van een incident bij het vervoer van gevaarlijke goederen, met inbegrip van laden en lossen, moet het personeel zijn opgeleid inzake de risico's en gevaren die samenhangen met de gevaarlijke goederen.

De opleiding moet tot doel hebben het personeel bewust te maken van de veilige behandelings- en noodprocedures.

1.3.2.4

De opleiding moet periodiek worden aangevuld door een bijscholingscursus om rekening te houden met de wijzigingen in de voorschriften.

1.3.3 Documentatie

De dossiers omtrent de genoten opleiding overeenkomstig dit hoofdstuk moeten door de werkgever worden bewaard en op verzoek ter beschikking worden gesteld aan de werknemer of de bevoegde autoriteit. De dossiers moeten door de werkgever gedurende een periode vastgesteld door de bevoegde autoriteit worden bewaard. De opleidingsdossiers moeten worden gecontroleerd bij het aanvaarden van een nieuwe betrekking.

HOOFDSTUK 1.4

VEILIGHEIDSPLICHTEN VAN DE BETROKKENEN

1.4.1 Algemene zorg voor de veiligheid

1.4.1.1 De bij het vervoer van gevaarlijke goederen betrokkenen moeten overeenkomstig de aard en de omvang van de te voorziene gevaren maatregelen treffen, om schadegevallen te verhinderen en indien schade optreedt, de gevolgen daarvan zo beperkt mogelijk te houden. Zij moeten in elk geval de voor hen geldende bepalingen van het ADR in acht nemen.

1.4.1.2 De betrokkenen moeten een mogelijk direct gevaar voor de openbare veiligheid onmiddellijk melden aan de instanties voor de hulpverlening en de veiligheid en zij moeten deze instanties voorzien van de voor hun optreden noodzakelijke informatie.

1.4.1.3 In het ADR kunnen bepaalde plichten van de diverse betrokkenen nader worden vastgelegd.

Onder voorwaarde dat de in 1.4.2 en 1.4.3 genoemde plichten in acht worden genomen, kan een Overeenkomstsluitende Partij in haar nationale wetgeving de plichten die rusten op een van de genoemde betrokkenen overdragen op één of meer andere betrokkenen, indien deze Partij van opvatting is, dat dit niet leidt tot een verlaging van het veiligheidsniveau. Deze afwijkingen moeten door de Overeenkomstsluitende Partij worden meegedeeld aan het secretariaat van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties, dat deze ter kennis brengt aan de overige Overeenkomstsluitende Partijen.

De bepalingen van 1.2.1, 1.4.2 en 1.4.3 inzake de definities van de betrokkenen en de voor hen geldende plichten zijn niet van invloed op de voorschriften van het nationale recht inzake de juridische gevolgen (strafstelling, aansprakelijkheid, enz.), die samenhangen met het feit of de bedoelde betrokkene bijvoorbeeld een rechtspersoon, een natuurlijk persoon, een voor eigen rekening werkzaam persoon, een werkgever of een werknemer.

1.4.2 Plichten van de belangrijkste betrokkenen

Opmerking 1: *Verscheidene betrokkenen waaraan in deze sectie veiligheidsplichten zijn toegekend kunnen één en dezelfde onderneming zijn. Bovendien kunnen de activiteiten en de overeenkomstige veiligheidsplichten van een betrokkene worden waargenomen door verscheidene ondernemingen.*

Opmerking 2: *Voor radioactieve stoffen zie ook 1.7.6.*

1.4.2.1 Afzender

1.4.2.1.1 De afzender van gevaarlijke goederen is verplicht een zending ten vervoer aan te bieden, die voldoet aan de voorschriften van het ADR. In het kader van 1.4.1 moet hij in het bijzonder:

- a) zich ervan vergewissen dat de gevaarlijke goederen overeenkomstig het ADR zijn ingedeeld en ten vervoer zijn toegelaten;
- b) aan de vervoerder de vereiste gegevens en informatie in verifieerbare vorm en eventueel de vereiste vervoersdocumenten en begeleidende documenten (vergunningen, toelatingen, notificaties, mededelingen, certificaten, enz.) leveren, in het bijzonder met inachtneming van de voorschriften van hoofdstuk 5.4 en van de tabellen van deel 3;
- c) uitsluitend verpakkingen, grote verpakkingen, IBC's en tanks (tankwagens, batterijwagens, afneembare tanks, MEGC's, transporttanks of tankcontainers) gebruiken, die voor het vervoer van de betreffende goederen zijn toegelaten en geschikt zijn, alsmede van de in het ADR voorgeschreven kenmerken zijn voorzien;

- d) de voorschriften voor de wijze van verzending en de beperkingen van de verzending in acht nemen;
- e) ervoor zorgen dat ook ongereinigde en niet ontgaste lege tanks (tankwagens, batterijwagens, afneembare tanks, MEGC's, transporttanks of tankcontainers) of ongereinigde lege voertuigen, containers voor los gestort goed van kenmerking en (grote) etiketten worden voorzien overeenkomstig hoofdstuk 5.3 en dat ongereinigde lege tanks op dezelfde wijze gesloten zijn en dezelfde waarborgen van dichtheid bieden als in gevulde toestand.

1.4.2.1.2 Indien de afzender gebruik maakt van diensten van andere betrokkenen (verpakker, belader, vuller, enz.), dan moet hij geschikte maatregelen treffen om te waarborgen dat de zending aan de voorschriften van het ADR voldoet. Hij kan echter in de gevallen van 1.4.2.1.1 a), b), c) en e), vertrouwen op de informatie en gegevens die hem door andere betrokkenen ter beschikking zijn gesteld.

1.4.2.1.3 Indien de afzender in opdracht van een derde handelt, dan moet deze derde de afzender schriftelijk wijzen op het gevaarlijke goed en hem alle informatie en documenten, die ter vervulling van zijn plichten noodzakelijk zijn, ter beschikking te stellen.

1.4.2.2 **Vervoerder**

1.4.2.2.1 De vervoerder moet in het kader van 1.4.1, in voorkomend geval in het bijzonder

- a) controleren of de te vervoeren gevaarlijke goederen overeenkomstig het ADR ten vervoer zijn toegelaten;
- b) zich ervan vergewissen dat alle informatie voorgeschreven in het ADR met betrekking tot de te vervoeren gevaarlijke goederen door de afzender is verschaft vóór het vervoer, dat de voorgeschreven documentatie zich aan boord van de transporteenheid bevindt, of indien elektronische gegevensverwerking (EDP) of elektronische gegevensuitwisselingstechnieken (EDI) worden gebruikt in plaats van papieren documentatie, dat de gegevens tijdens het vervoer beschikbaar zijn op een wijze die ten minste gelijkwaardig is aan die van papieren documentatie;
- c) door middel van een visuele controle vaststellen dat de voertuigen en de lading geen duidelijke gebreken, geen lekkage of scheuren vertonen, dat geen uitrustingsdelen ontbreken, enz.;
- d) zich ervan vergewissen dat bij tankwagens, batterijwagens, afneembare tanks, transporttanks, tankcontainers en MEGC's de uiterste datum voor de volgende beproeving niet is overschreden;

Opmerking: Tanks, batterijwagens en MEGC's mogen echter worden vervoerd na het verstrijken van deze uiterste datum onder de voorwaarden van 4.1.6.10 (in het geval van batterijwagens en MEGC's met drukhouders als elementen), 4.2.4.4, 4.3.2.3.7, 4.3.2.4.4, 6.7.2.19.6, 6.7.3.15.6 of 6.7.4.14.6.

- e) controleren, of de wagens/voertuigen niet zijn overbeladen;
- f) zich ervan vergewissen dat de voor de voertuigen in hoofdstuk 5.3 voorgeschreven grote etiketten, oranje borden en kenmerken zijn aangebracht;
- g) zich ervan vergewissen dat de in het ADR voorgeschreven uitrusting voor de transporteenheid, bemanning en bepaalde klassen worden meegenomen.

In voorkomend geval moet dit worden gedaan aan de hand van de vervoersdocumenten en de begeleidende documenten, door een visuele controle van het voertuig of de containers en eventueel van de lading.

1.4.2.2.2 De vervoerder kan echter in de gevallen bedoeld in 1.4.2.2.1 a), b), e) en f), vertrouwen op de informatie en gegevens die hem door andere betrokkenen ter beschikking zijn gesteld. In het geval van 1.4.2.2.1 c) kan hij vertrouwen op wat gecertificeerd is in het "container-/voertuigbeladingscertificaat" dat overeenkomstig 5.4.2. is verstrekt.

1.4.2.2.3 Indien de vervoerder overeenkomstig 1.4.2.2.1 een overtreding van de voorschriften van het ADR vaststelt, dan mag hij deze zending niet verder vervoeren totdat aan de voorschriften is voldaan.

1.4.2.2.4 Indien tijdens het vervoer een overtreding wordt vastgesteld die mogelijk kan leiden tot een vermindering van de veiligheid, dan moet de zending met inachtneming van de eisen van de verkeersveiligheid en het veilige parkeren, alsmede de eisen van de openbare veiligheid zo snel mogelijk worden opgehouden.

Het vervoer mag slechts worden voortgezet indien aan de voorschriften is voldaan. De voor het resterende vervoerstraject bevoegde autoriteit(en) kan (kunnen) voor de voortzetting van het vervoer vergunning verlenen.

Indien niet aan de voorschriften kan worden voldaan en indien voor het resterende vervoerstraject geen vergunning wordt verleend, dan verleent (verlenen) de bevoegde autoriteit(en) de vervoerder de noodzakelijke administratieve ondersteuning. Deze bepaling is ook van toepassing, indien de vervoerder de bevoegde autoriteit(en) meedeelt, dat de gevaarlijke eigenschappen van de ten vervoer aangeboden goederen aan hem door de afzender niet duidelijk zijn medegedeeld en hij op grond van in het bijzonder het voor de vervoersovereenkomst geldende recht wenst de goederen te lossen, te vernietigen of onschadelijk te maken.

1.4.2.2.5 (*Gereserveerd*)

1.4.2.2.6 De vervoerder verstrekt de bemanning van het voertuig de schriftelijke instructies als bedoeld in het ADR.

1.4.2.3 *Geadresseerde*

1.4.2.3.1 De geadresseerde is verplicht de aanneming van het goed niet zonder dringende redenen uit te stellen en na het lossen te controleren of aan de voorschriften van het ADR, die hem betreffen, is voldaan.

1.4.2.3.2 Indien deze controle, in het geval van een container, een overtreding van de voorschriften van het ADR aan het licht brengt, dan moet de geadresseerde de container alleen aan de vervoerder retourneren nadat de overtreding is opgeheven.

1.4.2.3.3 Indien de geadresseerde gebruikmaakt van de diensten van andere betrokkenen (losser, reiniger, decontaminatiebedrijf, enz.) moet hij geschikte maatregelen treffen om te waarborgen dat aan de voorschriften van 1.4.2.3.1 en 1.4.2.3.2 van het ADR is voldaan.

1.4.3 *Plichten van andere betrokkenen*

In het onderstaande zijn de andere betrokkenen en hun plichten bij wijze van voorbeeld aangegeven. De plichten van de andere betrokkenen vloeien voort uit bovenstaande sectie 1.4.1, voor zover deze betrokkenen weten of zouden moeten weten, dat zij hun opdrachten uitvoeren in het kader van vervoer dat is onderworpen aan het ADR.

1.4.3.1 *Belader*

1.4.3.1.1 In het kader van 1.4.1 heeft de belader in het bijzonder de volgende plichten:

Hij

- a) mag gevaarlijke goederen slechts aan de vervoerder aanbieden, indien zij volgens het ADR vervoerd mogen worden;
- b) moet bij het aanbieden ten vervoer van verpakte gevaarlijke goederen of van ongereinigde lege verpakkingen controleren of de verpakking is beschadigd. Hij mag een collo, waarvan de verpakking is beschadigd, in het bijzonder wanneer deze lekt, zodat de gevaarlijke stof naar buiten komt of kan komen, slechts ten vervoer aanbieden nadat het gebrek is opgeheven; hetzelfde geldt voor ongereinigde lege verpakkingen;
- c) moet de bijzondere voorschriften voor het laden en de behandeling naleven;
- d) moet na het laden van gevaarlijke goederen in een container, de voorschriften voor het aanbrengen van grote etiketten, kenmerken en oranje borden overeenkomstig hoofdstuk 5.3 naleven.
- e) moet bij het laden van colli de samenladingsverboden naleven, daarbij tevens rekening houdend met gevaarlijke goederen die zich reeds in het voertuig of de grote container bevinden. Voorts moet hij de voorschriften voor de scheiding van levensmiddelen, genotmiddelen of voer voor dieren naleven.

1.4.3.1.2 De belader mag echter in de gevallen in 1.4.3.1.1 a), d) en e) vertrouwen op de informatie en gegevens die hem door andere betrokkenen ter beschikking zijn gesteld.

1.4.3.2 Verpakker

In het kader van 1.4.1 moet de verpakker in het bijzonder het volgende naleven:

- a) de verpakkingsvoorschriften en de voorschriften voor de gezamenlijke verpakking, almede
- b) indien hij de colli voorbereidt voor het vervoer, de voorschriften voor de kenmerking en etikettering van de colli.

1.4.3.3 Vuller

In het kader van 1.4.1 heeft de vuller in het bijzonder de volgende plichten:

Hij

- a) moet zich vóór het vullen van de tanks ervan vergewissen dat de tanks en de uitrustingsdelen technisch in goede staat zijn;
- b) moet zich ervan vergewissen dat bij tankwagens, batterijwagens, afneembare tanks, transporttanks, tankcontainers en MEGC's de datum van de volgende beproeving niet is overschreden;
- c) mag tanks slechts vullen met gevaarlijke goederen waarvoor deze tanks zijn toegelaten;
- d) moet bij het vullen van tanks de bepalingen betreffende gevaarlijke goederen in direct aan elkaar grenzende compartimenten van de tank naleven;
- e) moet bij het vullen van de tanks de hoogst toelaatbare vullingsgraad of de hoogst toelaatbare massa van de vulling per liter inhoud voor de te beladen stof aanhouden;
- f) moet er na het vullen van de tanks voor zorgen dat alle sluitingen dicht zijn en dat er geen lekkage optreedt;
- g) moet erop letten dat zich aan de buitenzijde van de door hem gevulde tanks geen gevaarlijke resten van de inhoud bevinden;
- h) moet, indien hij de gevaarlijke goederen voor het vervoer voorbereidt, ervoor zorgen dat op de door hem gevulde tanks alsmede voertuigen en containers voor los gestort goed de

voorgeschreven oranje borden, (grote) etiketten en kenmerken aangebracht zijn overeenkomstig hoofdstuk 5.3;

- i) *(Gereserveerd)*
- j) moet, indien hij voertuigen of containers vult met gevaarlijke stoffen als los gestort goed, zich ervan vergewissen dat de betreffende voorschriften van hoofdstuk 7.3 in acht worden genomen.

1.4.3.4 Exploitant van een tankcontainer of transporttank

In het kader van 1.4.1 moet de exploitant van een tankcontainer of transporttank in het bijzonder ervoor zorgen dat:

- a) de voorschriften betreffende constructie, uitrusting, beproevingen en kenmerking worden nageleefd;
- b) het onderhoud van de reservoirs en de uitrusting daarvan op een wijze wordt uitgevoerd, die waarborgt dat de tankcontainer of transporttank onder normale bedrijfsomstandigheden tot de volgende beproeving voldoet aan de voorschriften van het ADR;
- c) een buitengewone keuring wordt uitgevoerd, indien de veiligheid van het reservoir of de uitrustingsdelen door herstelling, ombouw of een ongeval mogelijk verminderd is.

1.4.3.5 *(Gereserveerd)*

1.4.3.6 *(Gereserveerd)*

1.4.3.7 Losser

1.4.3.7.1 In het kader van 1.4.1 moet de losser in het bijzonder:

- a) zich ervan vergewissen dat de juiste goederen worden gelost, door de desbetreffende informatie op het vervoersdocument te vergelijken met de informatie op het collo, de container, de tank, MEMU, MEGC of het voertuig;
- b) vóór en tijdens het lossen controleren of de verpakkingen, de tank, het voertuig of de container in een zodanige mate beschadigd zijn dat het losproces daardoor in gevaar gebracht wordt. Indien dit het geval is, moet hij zich ervan vergewissen dat het lossen niet uitgevoerd wordt voordat passende maatregelen zijn getroffen;
- c) voldoen aan alle desbetreffende voorschriften voor het lossen en behandelen;
- d) onmiddellijk nadat de tank, het voertuig of de container is gelost:
  - i) alle gevaarlijke resten verwijderen die zich aan de buitenkant van de tank, het voertuig of de container hebben gehecht tijdens het losproces; en
  - ii) waarborgen dat de afsluiters en inspectieopeningen zijn gesloten;
- e) waarborgen dat de voorgeschreven reiniging en decontaminatie van de voertuigen of containers is uitgevoerd; en
- f) waarborgen dat op de containers, wanneer deze volledig zijn gelost, gereinigd en gedecontamineerd, de grote etiketten, kenmerken en oranje borden die overeenkomstig hoofdstuk 5.3 waren aangebracht, niet langer zichtbaar zijn.

1.4.3.7.2 Indien de losser gebruikmaakt van de diensten van andere betrokkenen (reiniger, decontaminatie-installatie, enz.) dan moet hij geschikte maatregelen treffen om te waarborgen dat aan de voorschriften van het ADR is voldaan.

HOOFDSTUK 1.5

AFWIJKINGEN

1.5.1 Tijdelijke afwijkingen

1.5.1.1 In overeenstemming met artikel 4, paragraaf 3 van het ADR kunnen de bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Partijen rechtstreeks onderling overeenkomen, dat op hun grondgebied bij wijze van tijdelijke afwijking van de voorschriften van het ADR bepaalde vervoeren zijn toegestaan, voor zover daardoor de veiligheid niet nadelig wordt beïnvloed. Deze afwijkingen moeten door de autoriteit die het initiatief tot deze tijdelijke afwijking heeft genomen, worden meegedeeld aan het Secretariaat van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties, dat deze afwijking aan de Overeenkomstsluitende Partijen ter kennis zal brengen¹.

Opmerking: De "speciale regeling" volgens 1.7.4 wordt niet beschouwd als een tijdelijke afwijking in de zin van deze sectie.

1.5.1.2 De geldigheidsduur van de tijdelijke afwijking mag ten hoogste vijf jaar bedragen, te rekenen vanaf de datum waarop deze in werking treedt. De tijdelijke afwijking vervalt automatisch op de datum waarop een overeenkomstige wijziging van het ADR in werking treedt.

1.5.1.3 Vervoer op grond van tijdelijke afwijkingen is vervoer overeenkomstig het ADR.

1.5.2 (Gereserveerd)

---

¹ **Noot van het Secretariaat:**

De bijzondere overeenkomsten die op grond van dit hoofdstuk zijn afgesloten, kunnen worden geraadpleegd op de website van Secretariaat van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (<http://www.unece.org/trans/danger/danger.htm>).

HOOFDSTUK 1.6

OVERGANGSVOORSCHRIFTEN

1.6.1 Algemeen

- 1.6.1.1 Voor zover niet anders is voorgeschreven, mogen stoffen en voorwerpen van het ADR tot en met 30 juni 2019 worden vervoerd volgens de voorschriften van het ADR van toepassing tot en met 31 december 2018.
- 1.6.1.2 *(Geschrapt)*
- 1.6.1.3 Stoffen en voorwerpen van klasse 1, die toebehoren aan de krijgsmacht van een Overeenkomstsluitende Partij en die vóór 1 januari 1990, in overeenstemming met de destijds geldende voorschriften van het ADR, verpakt zijn, mogen na 31 december 1989 worden vervoerd onder voorwaarde dat de verpakkingen in goede staat verkeren en dat in het vervoersdocument wordt vermeld, dat het militaire goederen betreft, die vóór 1 januari 1990 zijn verpakt. De overige, vanaf 1 januari 1990 geldende voorschriften voor deze klasse moeten in acht worden genomen.
- 1.6.1.4 Stoffen en voorwerpen van klasse 1, die tussen 1 januari 1990 en 31 december 1996 in overeenstemming met de gedurende die periode geldende voorschriften van het ADR verpakt zijn, mogen na 31 december 1996 worden vervoerd onder voorwaarde dat de verpakkingen in goede staat verkeren en dat in het vervoersdocument wordt aangegeven, dat het goederen van klasse 1 betreft, die tussen 1 januari 1990 en 31 december 1996 verpakt zijn.
- 1.6.1.5 *(Gereserveerd)*
- 1.6.1.6 IBC's die vervaardigd zijn vóór 1 januari 2003 volgens de tot en met 30 juni 2001 geldende voorschriften van randnummer 3612 (1) en die niet voldoen aan de met ingang van 1 juli 2001 geldende voorschriften van 6.5.2.1.1 met betrekking tot de hoogte van letters, nummers en tekens, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.1.7 Typegoedkeuringen voor vaten, jerrycans en combinatie-IBC's vervaardigd van hoog- of middelmoleculair polyetheen, die vóór 1 juli 2005 zijn afgegeven in overeenstemming met de tot en met 31 december 2004 geldende voorschriften van 6.1.5.2.6, maar die niet voldoen aan de voorschriften van 4.1.1.21, blijven geldig tot en met 31 december 2009. Alle verpakkingen die zijn vervaardigd en gekenmerkt op basis van deze typegoedkeuringen, mogen tot het einde van hun in 4.1.1.15 vastgestelde gebruiksduur gebruikt worden.
- 1.6.1.8 Bestaande oranje borden die voldoen aan de tot en met 31 december 2004 geldende voorschriften van subsectie 5.3.2.2 mogen verder worden gebruikt onder voorwaarde dat is voldaan aan de voorschriften van 5.3.2.2.1 en 5.3.2.2.2, volgens welke het bord, de cijfers en de letters bevestigd moeten blijven ongeacht de stand van het voertuig.
- 1.6.1.9 *(Geschrapt)*
- 1.6.1.10 *(Geschrapt)*
- 1.6.1.11 Typegoedkeuringen voor vaten, jerrycans en combinatieverpakkingen van hoog- of middelmoleculair polyetheen en voor IBC's van hoogmoleculair polyetheen, die vóór 1 juli 2007 zijn afgegeven in overeenstemming met de tot en met 31 december 2006 geldende voorschriften van 6.1.6.1 a), maar die niet voldoen aan de voorschriften van 6.1.6.1 a), van toepassing met ingang van 1 januari 2007, blijven geldig.
- 1.6.1.12 *(Geschrapt)*
- 1.6.1.13 *(Geschrapt)*
- 1.6.1.14 IBC's vervaardigd vóór 1 januari 2011 en die overeenkomen met een ontwerptype dat niet de vibratieproef van 6.5.6.13 heeft doorstaan of waarvoor niet was voorgeschreven dat dit moest voldoen aan de criteria van 6.5.6.9.5 d) toen dit werd onderworpen aan de valproef, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.1.15 IBC's, vervaardigd, omgebouwd of gerepareerd vóór 1 januari 2011, hoeven niet van het kenmerk te zijn voorzien met de maximale toegestane stapelhoogte overeenkomstig 6.5.2.2.2. Dergelijke IBC's, die niet van het kenmerk overeenkomstig 6.5.2.2.2 zijn voorzien, mogen verder worden gebruikt na 31 december 2010, maar zij moeten van het kenmerk overeenkomstig 6.5.2.2.2 worden voorzien, indien zij na die datum worden omgebouwd of

gerepareerd. IBC's, vervaardigd, omgebouwd of gerepareerd tussen 1 januari 2011 en 31 december 2016 en voorzien van het kenmerk met de maximale toegestane stapelhoogte overeenkomstig 6.5.2.2.2 van kracht tot en met 31 december 2014, mogen verder worden gebruikt.

- 1.6.1.16 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.17 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.18 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.19 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.20 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.21 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.22 Binnenhouders van combinatie-IBC's, vervaardigd vóór 1 juli 2011, en die gemerkt zijn overeenkomstig de voorschriften van 6.5.2.2.4, van kracht tot en met 31 december 2010, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.1.23 Brandblusapparaten die zijn vervaardigd vóór 1 juli 2011 volgens de tot en met 31 december 2010 geldende voorschriften van 8.1.4.3 mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.1.24 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.25 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.26 Vóór 1 januari 2014 vervaardigde of omgebouwde grote verpakkingen die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2013 geldende voorschriften van 6.6.3.1 betreffende de hoogte van letters, getallen en symbolen, mogen verder worden gebruikt. Vóór 1 januari 2015 vervaardigde of omgebouwde grote verpakkingen hoeven niet te zijn voorzien van het kenmerk met de maximaal toegestane stapelhoogte overeenkomstig 6.6.3.3. Dergelijke grote verpakkingen die niet van het kenmerk overeenkomstig 6.6.3.3 zijn voorzien, mogen verder worden gebruikt na 31 december 2014, maar zij moeten van het kenmerk overeenkomstig 6.6.3.3 worden voorzien indien zij na die datum worden omgebouwd. Tussen 1 januari 2011 en 31 december 2016 vervaardigde of omgebouwde grote verpakkingen die zijn voorzien van het tot en met 31 december 2014 geldende kenmerk met de maximaal toegestane stapelhoogte overeenkomstig 6.6.3.3 mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.1.27 In uitrusting of machines geïntegreerde middelen van omsluiting, gebouwd vóór 1 juli 2013, die vloeibare brandstoffen van de UN-nummers 1202, 1203, 1223, 1268, 1863 of 3475 bevatten en die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2013 geldende voorschriften van paragraaf (a) van bijzondere bepaling 363 in hoofdstuk 3.3, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.1.28 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.29 Lithiumcellen en –batterijen die zijn vervaardigd overeenkomstig een type dat voldoet aan de vereisten van subsectie 38.3 van het Handboek beproevingen en criteria, versie 3, wijziging 1 of enige latere versie en wijziging zoals die op de datum van de typekeuring van toepassing zijn, mogen verder worden vervoerd, tenzij in het ADR anders is bepaald.

Lithiumcellen en –batterijen die zijn vervaardigd voor 1 juli 2003 en die voldoen aan de vereisten van het Handboek beproevingen en criteria, versie 3, mogen verder worden vervoerd indien aan alle andere van toepassing zijnde vereisten wordt voldaan.
- 1.6.1.30 Etiketten die voldoen aan de tot en met 31 december 2014 geldende vereisten van 5.2.2.2.1.1, mogen verder worden gebruikt tot en met 30 juni 2019.
- 1.6.1.31 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.32 (*Geschrapt*)
- 1.6.1.33 Elektrische dubbellaags condensatoren van UN-nummer 3499 die vóór 1 januari 2014 zijn vervaardigd, hoeven niet te zijn voorzien van de onder subparagraaf (e) van bijzondere bepaling 361 van hoofdstuk 3.3 voorgeschreven vermelding van de energieopslagcapaciteit in Wh.
- 1.6.1.34 Asymmetrische condensatoren van UN-nummer 3508 die vóór 1 januari 2016 zijn vervaardigd, hoeven niet te zijn voorzien van de onder subparagraaf (c) van bijzondere bepaling 372 van hoofdstuk 3.3 voorgeschreven vermelding van de energieopslagcapaciteit in Wh.
- 1.6.1.35 (*Geschrapt*)

- 1.6.1.36 Vóór 1 januari 2014 afgegeven opleidingscertificaten voor bestuurders die niet voldoen aan de sinds 1 januari 2013 geldende vereisten van 8.2.2.8.5 ten aanzien van de onder nummer 4 respectievelijk nummer 8 voorgeschreven schrijfwijze van data en kleur (zwarte letters met witte achtergrond), en de vermelding, overeenkomstig nummer 9 en 10, op de achterzijde van het certificaat, van de overeenkomstige lijst(en) van klassen waarvoor het certificaat geldig is, mogen verder worden gebruikt totdat de geldigheidsduur ervan is verstreken.
- 1.6.1.37 (*Gereserveerd*)
- 1.6.1.38 Overeenkomstsluitende Partijen mogen tot en met 31 december 2018 vakbekwaamheidscertificaten voor veiligheidsadviseurs voor gevaarlijke goederen blijven afgeven overeenkomstig het model van toepassing tot en met 31 december 2016 in plaats van de certificaten overeenkomstig 1.8.3.18 die met ingang van 1 januari 2017 van toepassing zijn. Dergelijke certificaten mogen tot het einde van hun geldigheid van 5 jaar in gebruik blijven.
- 1.6.1.39 (*Geschrapd*)
- 1.6.1.40 (*Geschrapd*)
- 1.6.1.41 Ondanks de voorschriften van het ADR die met ingang van 1 januari 2017 van toepassing zijn, mogen grote verpakkingen die voldoen aan het prestatieniveau voor verpakkingsgroep III overeenkomstig bijzondere bepaling L2 van verpakkingsinstructie LP02 van 4.1.4.3, van toepassing tot en met 31 december 2016, verder worden gebruikt tot en met 31 december 2022 voor UN-nr. 1950.
- 1.6.1.42 (*Geschrapd*)
- 1.6.1.43 Voertuigen die vóór 1 juli 2017 geregistreerd of in gebruik gesteld zijn zoals gedefinieerd in bijzondere bepalingen 388 en 669 van hoofdstuk 3.3 alsmede de uitrustingsdelen ervan, bestemd voor gebruik tijdens het vervoer, die voldoen aan de voorschriften van het ADR van toepassing tot en met 31 december 2016, maar lithiumcellen en -batterijen bevatten die niet aan de bepalingen van 2.2.9.1.7 voldoen, mogen verder als lading worden vervoerd overeenkomstig de voorschriften van bijzondere bepaling 666 van hoofdstuk 3.3.
- 1.6.1.44 Ondernemingen die uitsluitend als verzenders bij het vervoer van gevaarlijke goederen betrokken zijn, en die op basis van de tot 31 december 2018 geldende bepalingen geen veiligheidsadviseur hoefden te benoemen, moeten, in afwijking van het gestelde in 1.8.3.1 dat vanaf januari 2019 van toepassing is, uiterlijk op 31 december 2022 een veiligheidsadviseur benoemen.
- 1.6.1.45 De Overeenkomstsluitende Partijen mogen tot en met 31 december 2020 vakbekwaamheidscertificaten voor veiligheidsadviseurs op het gebied van gevaarlijke goederen blijven afgeven overeenkomstig het model van toepassing tot en met 31 december 2018 in plaats van de certificaten overeenkomstig 1.8.3.18 die vanaf 1 januari 2019 van toepassing zijn. Dergelijke certificaten mogen tot het einde van hun geldigheid van 5 jaar in gebruik blijven.
- 1.6.1.46 Het vervoer van in deze bijlage niet nader aangeduide machines of uitrusting die mogelijk gevaarlijke goederen bevatten in inwendige of voor de werking ervan benodigde onderdelen en daarom vallen onder UN-nummers 3363, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3542, 3543, 3544, 3545, 3546, 3547 of 3548, dat was vrijgesteld van de voorschriften van het ADR overeenkomstig 1.1.3.1 b) van toepassing tot en met 31 december 2018, mag vrijgesteld blijven worden van het ADR tot en met 31 december 2022, op voorwaarde dat maatregelen zijn getroffen om onder normale vervoersomstandigheden vrijkomen van de inhoud te verhinderen.
- 1.6.1.47 Lithiumcellen en -batterijen die niet aan de voorschriften van 2.2.9.1.7 g) voldoen, mogen tot en met 31 december 2019 verder worden vervoerd.

1.6.2 Drukhouders en houders voor klasse 2

- 1.6.2.1 Houders die vóór 1 januari 1997 gebouwd zijn en die niet voldoen aan de vanaf 1 januari 1997 geldende voorschriften van het ADR, maar waarin het vervoer toegestaan was volgens de voorschriften van het ADR van toepassing tot en met 31 december 1996, mogen na dit tijdstip verder gebruikt worden, onder voorwaarde dat aan de in de verpakkingsinstructies P200 en P203 beschreven voorschriften voor de periodieke beproevingen wordt voldaan.
- 1.6.2.2 (*Geschrapd*)

- 1.6.2.3 Houders, bestemd voor het vervoer van stoffen van klasse 2, die zijn vervaardigd vóór 1 januari 2003 mogen na 1 januari 2003 nog voorzien zijn van de kenmerken volgens de tot en met 31 december 2002 van toepassing zijnde voorschriften.
- 1.6.2.4 Drukhouders, ontworpen en geconstrueerd in overeenstemming met technische reglementen, die overeenkomstig 6.2.5 niet langer zijn erkend, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.2.5 Drukhouders en sluitingen daarvan, ontworpen en geconstrueerd in overeenstemming met normen, die van toepassing waren ten tijde van hun constructie (zie 6.2.4) overeenkomstig de bepalingen van het ADR die destijds van toepassing waren, mogen verder worden gebruikt tenzij dit beperkt is door een specifiek overgangsvoorschrift.
- 1.6.2.6 Drukhouders voor stoffen die niet vallen onder klasse 2, vervaardigd vóór 1 juli 2009 overeenkomstig de voorschriften van 4.1.4.4, van kracht tot en met 31 december 2008, maar die niet voldoen aan de voorschriften van 4.1.3.6, van toepassing vanaf 1 januari 2009, mogen verder worden gebruikt onder voorwaarde dat wordt voldaan aan de voorschriften van 4.1.4.4, van kracht tot en met 31 december 2008.
- 1.6.2.7 (*Geschrapt*)
- 1.6.2.8 (*Geschrapt*)
- 1.6.2.9 De bepalingen van verpakkingeninstructie P200 (10), bijzonder verpakkingvoorschrift v van 4.1.4.1, van toepassing tot en met 31 december 2010, mogen door Overeenkomstsluitende Partijen bij het ADR worden toegepast op flessen gefabriceerd vóór 1 januari 2015.
- 1.6.2.10 Hervulbare gelaste stalen flessen voor het vervoer van gassen van de UN-nummers 1011, 1075, 1965, 1969 of 1978, waaraan door de bevoegde autoriteit van het land (de landen) van het vervoer termijnen van 15 jaar voor het periodiek onderzoek zijn toegekend overeenkomstig verpakkingeninstructie P200 (10), bijzonder verpakkingvoorschrift v van 4.1.4.1, zoals van toepassing tot en met 31 december 2010, mogen verder periodiek worden onderzocht overeenkomstig deze bepalingen.
- 1.6.2.11 Vóór 1 januari 2013 vervaardigde en voor het vervoer voorbereide gaspatronen waarop de voorschriften van 1.8.6, 1.8.7 of 1.8.8 inzake de conformiteitsbeoordeling van gaspatronen niet zijn toegepast, mogen na deze datum nog worden vervoerd, onder voorwaarde dat aan alle andere toepasselijke bepalingen van het ADR is voldaan.
- 1.6.2.12 Bergingsdrukhouders mogen tot en met 31 december 2013 verder worden vervaardigd en goedgekeurd volgens nationale voorschriften. Bergingsdrukhouders die vóór 1 januari 2014 volgens nationale voorschriften vervaardigd en goedgekeurd zijn, mogen verder worden gebruikt met goedkeuring van de bevoegde autoriteiten van de landen van gebruik.
- 1.6.2.13 Vóór 1 juli 2013 vervaardigde flessenbatterijen die niet zijn gekenmerkt overeenkomstig 6.2.3.9.7.2 en 6.2.3.9.7.3 zoals van toepassing met ingang van 1 januari 2013 of 6.2.3.9.7.2 zoals van toepassing met ingang van 1 januari 2015, mogen worden gebruikt tot het eerstvolgende periodiek onderzoek na 1 juli 2015.
- 1.6.2.14 Flessen die vóór 1 januari 2016 zijn geconstrueerd in overeenstemming met 6.2.3 en een door de bevoegde autoriteiten van het land van vervoer en het land van gebruik goedgekeurde specificatie, maar niet overeenkomstig ISO 11513:2011 of ISO 9809-1:2010 zoals vereist in 4.1.4.1, verpakkingeninstructie P208 (1), mogen worden gebruikt voor het vervoer van geadsorbeerde gassen, mits wordt voldaan aan de algemene verpakkingeninstructies van 4.1.6.1.
- 1.6.1.15 Flessenbatterijen die vóór 1 juli 2015 aan een periodiek onderzoek zijn onderworpen en die niet zijn gekenmerkt overeenkomstig 6.2.3.9.7.3 zoals van toepassing vanaf 1 januari 2015, mogen worden gebruikt tot het eerstvolgende periodiek onderzoek na 1 juli 2015.
- 1.6.3 Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens**
- 1.6.3.1 Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens, die vóór de invoering van de met ingang van 1 oktober 1978 geldende voorschriften zijn gebouwd, mogen verder worden gebruikt, indien de uitrusting van de tank voldoet aan de voorschriften van hoofdstuk 6.8. De wanddikte van de reservoirs, met uitzondering van de reservoirs die zijn bestemd voor het vervoer van sterk gekoelde, vloeibaar gemaakte gassen van klasse 2, moet ten minste overeenkomen met een berekeningsdruk van 0,4 MPa (4 bar) (overdruk) voor zacht staal of 200 kPa (2 bar) (overdruk) voor aluminium en aluminiumlegeringen. De dwarsdoorsnede die wordt gebruikt bij de berekening van die delen van een tank, die geen cilindrische doorsnede

hebben, moet een cirkel zijn die in oppervlakte gelijk is aan de desbetreffende dwarsdoorsnede van de tank.

- 1.6.3.2 De periodieke keuringen van de vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens die in dienst blijven overeenkomstig de overgangsbepalingen, moeten worden uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen van 6.8.2.4 en 6.8.3.4 en de overeenkomende bijzondere bepalingen voor de verschillende klassen. Voor zover in de vroegere bepalingen geen hogere beproevingsdruk was voorgeschreven, is voor de reservoirs van aluminium en aluminiumlegeringen een beproevingsdruk van 200 kPa (2 bar) (overdruk) voldoende.
- 1.6.3.3 Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens, die voldoen aan de overgangsbepalingen van 1.6.3.1 en 1.6.3.2, mogen tot 30 september 1993 gebruikt worden voor het vervoer van de gevaarlijke stoffen, waarvoor zij zijn toegelaten. Deze overgangstermijn is niet van toepassing op vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens, bestemd voor het vervoer van de stoffen van klasse 2, en ook niet op vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens, waarvan de wanddikte en de uitrusting voldoen aan de voorschriften van hoofdstuk 6.8.
- 1.6.3.4 a) Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens die gebouwd zijn vóór 1 mei 1985 volgens de voorschriften van het ADR, die golden tussen 1 oktober 1978 en 30 april 1985, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 mei 1985 geldende voorschriften, mogen ook na deze datum verder worden gebruikt.
b) Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens die gebouwd zijn tussen 1 mei 1985 en de invoering van de met ingang van 1 januari 1988 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan deze voorschriften, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.5 Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens, die gebouwd zijn vóór 1 januari 1993 volgens de tot en met 31 december 1992, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 1993 geldende voorschriften, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.6 a) Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens die tussen 1 januari 1978 en 31 december 1984 zijn gebouwd, moeten bij gebruik na 31 december 2004 voldoen aan de vanaf 1 januari 1990 geldende voorschriften van randnummer 211.127 (5), betreffende wanddikte en bescherming tegen beschadiging.
b) Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens, die tussen 1 januari 1985 en 31 december 1989 zijn gebouwd, moeten bij gebruik na 31 december 2010 voldoen aan de vanaf 1 januari 1990 geldende voorschriften van randnummer 211.127 (5), betreffende wanddikte en bescherming tegen beschadiging.
- 1.6.3.7 Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens, die vóór 1 januari 1999 zijn gebouwd volgens de tot en met 31 december 1998 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de vanaf 1 januari 1999 geldende voorschriften, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.8 Indien op grond van wijzigingen van het ADR bepaalde juiste vervoersnamen van gassen zijn veranderd, dan is het niet nodig de benamingen op de plaat of op het reservoir zelf (zie 6.8.3.5.2 of 6.8.3.5.3) te wijzigen, onder voorwaarde dat de benamingen van de gassen op de vast tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens of op de platen [zie 6.8.3.5.6 b) of c)] bij de eerstvolgende periodieke keuring daarna worden aangepast.
- 1.6.3.9 *(Gereserveerd)*
- 1.6.3.10 *(Gereserveerd)*
- 1.6.3.11 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks, die gebouwd zijn vóór 1 januari 1997 volgens de tot en met 31 december 1996 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 1997 geldende voorschriften van de randnummers 211.332 en 211.333, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.12 *(Gereserveerd)*
- 1.6.3.13 *(Geschrapt)*
- 1.6.3.14 *(Gereserveerd)*
- 1.6.3.15 *(Geschrapt)*
- 1.6.3.16 Voor vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens, gebouwd vóór 1 juli 2007, die niet voldoen aan de voorschriften van 4.3.2, 6.8.2.3, 6.8.2.4 en 6.8.3.4 wat betreft het tankdossier, moet uiterlijk vanaf het eerstvolgende periodieke onderzoek worden begonnen met het bewaren van documenten voor het tankdossier.

- 1.6.3.17   *(Geschrapt)*
- 1.6.3.18   Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens, die gebouwd zijn vóór 1 januari 2003 volgens de tot en met 30 juni 2001 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 juli 2001 geldende voorschriften, mogen verder worden gebruikt onder voorwaarde dat de toekenning van de desbetreffende tankcode is uitgevoerd.
- 1.6.3.19   Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks, gebouwd vóór 1 januari 2003 volgens de tot en met 31 december 2002 geldende voorschriften van 6.8.2.1.21, maar die echter niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2003 geldende voorschriften, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.20   Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks, gebouwd vóór 1 juli 2003 volgens de tot en met 31 december 2002 geldende voorschriften, die echter niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2003 geldende voorschriften van 6.8.2.1.7 en aan bijzondere bepaling TE15 van 6.8.4 b), van toepassing van 1 januari 2003 tot en met 31 december 2006, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.21   *(Geschrapt)*
- 1.6.3.22 t/m 1.6.3.24   *(Gereserveerd)*
- 1.6.3.25   *(Geschrapt)*
- 1.6.3.26   Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks, die gebouwd zijn vóór 1 januari 2007 volgens de tot en met 31 december 2006 geldende voorschriften, maar die echter niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2007 geldende voorschriften inzake de kenmerking met de uitwendige ontwerpdruk volgens 6.8.2.5.1, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.27 t/m 1.6.3.29 *(Gereserveerd)*
- 1.6.3.30   Druk/vacuümtanks [vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks] (voor afvalstoffen), die gebouwd zijn vóór 1 juli 2005 volgens de tot en met 31 december 2004 geldende voorschriften, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2005 geldende voorschriften van 6.10.3.9, mogen nog worden gebruikt.
- 1.6.3.31   Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en tanks als element van batterijwagens die zijn ontworpen en geconstrueerd in overeenstemming met technische regels, die erkend waren ten tijde van de constructie ervan overeenkomstig de bepalingen van 6.8.2.7 die destijds van toepassing waren, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.32   Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks die gebouwd zijn vóór 1 juli 2007 volgens de voorschriften van kracht tot en met 31 december 2006, uitgerust met een samenstel voor de mangat-afdekplaat overeenkomstig de bepalingen van de norm EN 13317:2002, waarnaar verwezen wordt in de tabel van paragraaf 6.8.2.6, van toepassing tot en met 31 december 2006, met inbegrip van die van de figuur en de tabel B. 2 in bijlage B van genoemde norm, welke niet langer worden aanvaard met ingang van 1 januari 2007, of waarvan het materiaal niet voldoet aan de voorschriften van EN 13094:2004, paragraaf 5.2, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.33   Indien het reservoir van een vaste tank (tankwagen) of een afneembare tank al vóór 1 januari 2009 door scheidingswanden of slingerschotten verdeeld was in compartimenten met een inhoud van niet meer dan 7500 liter, dan hoeft bij de gegevens voorgeschreven in 6.8.2.5.1 de inhoud van het reservoir niet te worden aangevuld met het symbool "S" totdat het volgende periodieke onderzoek overeenkomstig 6.8.2.4.2 wordt uitgevoerd.
- 1.6.3.34   Niettegenstaande de bepalingen van 4.3.2.2.4 mogen vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks bestemd voor het vervoer van vloeibaar gemaakte gassen of sterk gekoelde, vloeibaar gemaakte gassen, die voldoen aan de van toepassing zijnde constructievoorschriften van het ADR, maar die vóór 1 juli 2009 door scheidingswanden of slingerschotten in compartimenten van meer dan 7500 liter inhoud verdeeld waren, verder worden gevuld tot meer dan 20 % en minder dan 80 % van de inhoud daarvan.
- 1.6.3.35   *(Geschrapt)*
- 1.6.3.36   Vaste tanks (tankwagens) bestemd voor het vervoer van vloeibaar gemaakte, niet-giftige, brandbare gassen, gebouwd vóór 1 juli 2011, die zijn uitgerust met terugslagkleppen in plaats van inwendige snel sluitende veiligheidsinrichtingen en die niet overeenkomen met de voorschriften van 6.8.3.2.3, mogen verder worden gebruikt.

- 1.6.3.37 *(Geschrapd)*
- 1.6.3.38 Vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens die zijn ontworpen en gebouwd in overeenstemming met normen van toepassing ten tijde van hun constructie (zie 6.8.2.6 en 6.8.3.6) overeenkomstig de bepalingen van het ADR die destijds van toepassing waren mogen verder worden gebruikt tenzij dit beperkt is door een specifiek overgangsvoorschrift.
- 1.6.3.39 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks die vóór 1 juli 2011 zijn gebouwd in overeenstemming met de voorschriften van 6.8.2.2.3 van kracht tot en met 31 december 2010, die echter niet voldoen aan de voorschriften van 6.8.2.2.3, derde alinea, betreffende de plaats van de vlamdemper of beschermende voorziening tegen vlaminslag mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.40 *(Geschrapd)*
- 1.6.3.41 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks die vóór 1 juli 2013 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2012 geldende voorschriften maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2013 geldende voorschriften voor kenmerking van 6.8.2.5.2 of 6.8.3.5.6, mogen verder worden gekenmerkt overeenkomstig de tot en met 31 december 2012 geldende voorschriften tot het eerstvolgende periodieke onderzoek na 1 juli 2013.
- 1.6.3.42 *(Geschrapd)*
- 1.6.3.43 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks die vóór 1 januari 2012 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2012 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de voorschriften van 6.8.2.6 betreffende de normen EN 14432:2006 en EN 14433:2006, van toepassing vanaf 1 januari 2011, mogen nog worden gebruikt.
- 1.6.3.44 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks bedoeld voor het vervoer van UN-nummers 1202, 1203, 1223 en 3475 en brandstof voor vliegtuigen, ingedeeld onder UN-nummer 1268 of 1863, die zijn uitgerust met inrichtingen voor additieven die vóór 1 juli 2015 overeenkomstig nationale wetgeving zijn ontworpen en gebouwd, maar die niet voldoen aan de vanaf 1 januari 2015 geldende bouw-, goedkeurings- en beproevingsvereisten van bijzondere bepaling 664 van hoofdstuk 3.3, mogen uitsluitend met goedkeuring van de bevoegde autoriteiten in de landen van gebruik worden gebruikt.
- 1.6.3.45 *(Gereserveerd)*
- 1.6.3.46 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks die vóór 1 juli 2017 zijn gebouwd overeenkomstig de tot en met 31 december 2016 van kracht zijnde voorschriften maar niet voldoen aan de vanaf 1 januari 2017 geldende voorschriften van 6.8.2.1.23 mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.47 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks die vóór 1 juli 2019 zijn gebouwd, uitgerust met veiligheidskleppen in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.3.2.9, laatste subparagraaf, inzake het ontwerp of de bescherming daarvan, mogen verder worden gebruikt tot het volgende tussentijdse of periodieke onderzoek na 1 januari 2021.
- 1.6.3.48 Niettegenstaande de voorschriften van bijzondere bepaling TU 42 van 4.3.5, van toepassing met ingang van 1 januari 2019, mogen vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks met een reservoir van een aluminiumlegering, met inbegrip van reservoirs met beschermende bekleding, die vóór 1 januari 2019 werden gebruikt voor het vervoer van stoffen met een pH-waarde lager dan 5,0 of hoger dan 8,0, tot en met 31 december 2026 verder worden gebruikt voor het vervoer van dergelijke stoffen.
- 1.6.3.49 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks die vóór 1 juli 2019 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.2.2.10 inzake de barstdruk van de breekplaat, mogen verder worden gebruikt.

- 1.6.3.50 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks die vóór 1 juli 2019 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften van 6.8.2.2.3, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.2.2.3, laatste alinea, inzake vlamkerende inrichtingen op be- en ontluchttingsinrichtingen, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.51 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks die vóór 1 juli 2019 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.2.1.23 inzake de controles van alle lassen in de kleine omhaling (radius) van de tankeindbodems, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.52 Vaste tanks (tankwagens) en afneembare tanks die vóór 1 juli 2019 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.2.2.11, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.53 Certificaten voor typegoedkeuring van vaste tanks (tankwagens), afneembare tanks en batterijwagens die vóór 1 juli 2019 zijn afgegeven in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften van 6.8.2.3.1, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.2.3.1 inzake het tonen van het onderscheidingsteken gebruikt voor motorvoertuigen in het internationale wegverkeer¹ van de staat voor wiens grondgebied de goedkeuring werd verleend, en een registratienummer, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.3.54 t/m 1.6.3.99 *(Gereserveerd)*
- 1.6.3.100 *Vezelgewapende kunststof tanks*
 Vezelgewapende kunststof tanks die gebouwd zijn vóór 1 juli 2002 in overeenstemming met een prototype, toegelaten vóór 1 juli 2001 overeenkomstig de voorschriften van Aanhangsel B.1c, zoals deze geldig waren tot en met 30 juni 2001, mogen verder worden gebruikt tot het einde van hun levensduur, onder voorwaarde dat aan de tot en met 30 juni 2001 geldende voorschriften is voldaan en zal worden blijven voldaan.
 Echter, vanaf 1 juli 2001 mag geen nieuw prototype worden toegelaten volgens de tot en met 30 juni 2001 geldende voorschriften.
- 1.6.4 Tankcontainers, transporttanks en MEGC's**
- 1.6.4.1 Tankcontainers die vóór 1 januari 1988 volgens de tot en met 31 december 1987 geldende voorschriften zijn gebouwd, maar die niet voldoen aan de vanaf 1 januari 1988 geldende voorschriften, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.2 Tankcontainers die vóór 1 januari 1993 volgens de tot en met 31 december 1992 geldende voorschriften zijn gebouwd, maar die niet voldoen aan de vanaf 1 januari 1993 geldende voorschriften, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.3 Tankcontainers, die vóór 1 januari 1999 volgens de tot en met 31 december 1998 geldende voorschriften zijn gebouwd, maar niet voldoen aan de vanaf 1 januari 1999 geldende voorschriften, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.4 *(Gereserveerd)*
- 1.6.4.5 Indien op grond van wijzigingen van het ADR bepaalde juiste vervoersnamen van gassen zijn veranderd, dan is het niet nodig de benamingen op de plaat of op het reservoir zelf (zie 6.8.3.5.2 of 6.8.3.5.3) te wijzigen, onder voorwaarde dat de benamingen van de gassen op de tankcontainers en MEGC's of op de platen [zie 6.8.3.5.6 b) of c)] bij de eerstvolgende periodieke keuring daarna worden aangepast.
- 1.6.4.6 Tankcontainers die gebouwd zijn vóór 1 januari 2007 volgens de tot en met 31 december 2006 geldende voorschriften, maar die echter niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2007 geldende voorschriften inzake de kenmerking met de uitwendige ontwerpdruk volgens 6.8.2.5.1, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.7 Tankcontainers, die gebouwd zijn vóór 1 januari 1997 volgens de tot en met 31 december 1996 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 1997

¹ Onderscheidend teken van het land van registratie gebruikt op motorvoertuigen en aanhangwagens in het internationale wegverkeer, bijv. overeenkomstig het Verdrag van Genève inzake het wegverkeer van 1949 of het Verdrag van Wenen inzake het wegverkeer van 1968.

geldende voorschriften van de randnummers 212.332 en 212.333, mogen verder worden gebruikt.

- 1.6.4.8 Tankcontainers die vóór 1 juli 2017 zijn gebouwd overeenkomstig de tot en met 31 december 2016 van kracht zijnde voorschriften maar niet voldoen aan de vanaf 1 januari 2017 geldende voorschriften van 6.8.2.1.23 mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.9 Tankcontainers en MEGC's, ontworpen en gebouwd overeenkomstig technische regels, die erkend waren ten tijde van hun constructie overeenkomstig de bepalingen van 6.8.2.7, die destijds van toepassing waren, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.10 *(Geschrapt)*
- 1.6.4.11 *(Gereserveerd)*
- 1.6.4.12 Tankcontainers en MEGC's, die gebouwd zijn vóór 1 januari 2003 volgens de tot en met 30 juni 2001 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 juli 2001 geldende voorschriften, mogen verder worden gebruikt.
Zij moeten echter gemerkt zijn met de desbetreffende tankcode en, indien van toepassing, met de desbetreffende alfanumerieke codes van de bijzondere bepalingen TC en TE, overeenkomstig 6.8.4.
- 1.6.4.13 Tankcontainers, gebouwd vóór 1 juli 2003 volgens de tot en met 31 december 2002 geldende voorschriften, die echter niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2003 geldende voorschriften van 6.8.2.1.7 en aan bijzondere bepaling TE15 van 6.8.4 b), van toepassing van 1 januari 2003 tot en met 31 december 2006, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.14 *(Gereserveerd)*
- 1.6.4.15 *(Geschrapt)*
- 1.6.4.16 *(Geschrapt)*
- 1.6.4.17 *(Geschrapt)*
- 1.6.4.18 Voor tankcontainers en MEGC's, gebouwd vóór 1 juli 2007, die niet voldoen aan de voorschriften van 4.3.2, 6.8.2.3, 6.8.2.4 en 6.8.3.4 wat betreft het tankdossier, moet uiterlijk vanaf het eerstvolgende periodieke onderzoek worden begonnen met het bewaren van documenten voor het tankdossier.
- 1.6.4.19 *(Geschrapt)*
- 1.6.4.20 Druk/vacuümtankcontainers (voor afvalstoffen), die gebouwd zijn vóór 1 juli 2005 volgens de tot en met 31 december 2004 geldende voorschriften, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2005 geldende voorschriften van 6.10.3.9, mogen nog worden gebruikt.
- 1.6.4.21 t/m 1.6.4.29 *(Gereserveerd)*
- 1.6.4.30 Transporttanks en UN-MEGC's, die niet voldoen aan de voorschriften voor het ontwerp, van toepassing vanaf 1 januari 2007, maar die zijn gebouwd overeenkomstig een goedkeuringscertificaat voor het prototype, afgegeven vóór 1 januari 2008, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.31 *(Geschrapt)*
- 1.6.4.32 Indien het reservoir van een tankcontainer al vóór 1 januari 2009 door scheidingswanden of slingerschotten verdeeld was in compartimenten met een inhoud van niet meer dan 7500 liter, dan hoeft bij de gegevens voorgeschreven in 6.8.2.5.1 de inhoud van het reservoir niet te worden aangevuld met het symbool "S" totdat het volgende periodieke onderzoek overeenkomstig 6.8.2.4.2 wordt uitgevoerd.
- 1.6.4.33 Niettegenstaande de bepalingen van 4.3.2.2.4 mogen tankcontainers bestemd voor het vervoer van vloeibaar gemaakte gassen of sterk gekoelde, vloeibaar gemaakte gassen die voldoen aan de van toepassing zijnde constructievoorschriften van het ADR, maar die vóór 1 juli 2009 door scheidingswanden of slingerschotten in compartimenten van meer dan 7500 liter inhoud verdeeld waren, verder worden gevuld tot meer dan 20 % en minder dan 80 % van de inhoud daarvan.
- 1.6.4.34 *(Geschrapt)*

- 1.6.4.35 (Geschrapt)
- 1.6.4.36 (Geschrapt)
- 1.6.4.37 Transporttanks en MEGC's gebouwd vóór 1 januari 2012, die voldoen aan de voorschriften voor de kenmerking van 6.7.2.20.1, 6.7.3.16.1, 6.7.4.15.1 of 6.7.5.13.1, al naar gelang, van toepassing tot en met 31 december 2010, mogen verder worden gebruikt indien zij voldoen aan alle andere desbetreffende voorschriften van het ADR van toepassing vanaf 1 januari 2011, met inbegrip van, indien van toepassing, het voorschrift van 6.7.2.20.1 g) voor de kenmerking op de plaat met het symbool van "S" indien het reservoir of het compartiment door slingerschotten is verdeeld in secties van ten hoogste 7500 liter inhoud.
- 1.6.4.38 (Geschrapt)
- 1.6.4.39 Tankcontainers en MEGC's die zijn ontworpen en gebouwd in overeenstemming met normen van toepassing ten tijde van hun constructie (zie 6.8.2.6 en 6.8.3.6) overeenkomstig de bepalingen van het ADR die destijds van toepassing waren, mogen verder worden gebruikt, tenzij dit beperkt is door een specifiek overgangsvoorschrift.
- 1.6.4.40 Tankcontainers die vóór 1 juli 2011 zijn gebouwd in overeenstemming met de voorschriften van 6.8.2.2.3 van kracht tot en met 31 december 2010 die echter niet voldoen aan de voorschriften van 6.8.2.2.3, derde alinea, betreffende de plaats van de vlamdemper of beschermende voorziening tegen vlaminslag mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.41 (Geschrapt)
- 1.6.4.42 Tankcontainers die vóór 1 juli 2013 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2012 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2013 geldende voorschriften voor kenmerking van 6.8.2.5.2 of 6.8.3.5.6, mogen verder worden gekenmerkt overeenkomstig de tot en met 31 december 2012 geldende voorschriften tot het eerstvolgende periodieke onderzoek na 1 juli 2013.
- 1.6.4.43 Transporttanks en MEGC's die vóór 1 januari 2014 zijn gebouwd hoeven niet te voldoen aan de voorschriften van 6.7.2.13.1 f), 6.7.3.9.1 e), 6.7.4.8.1 e) en 6.7.5.6.1 d) betreffende de kenmerking van drukontlastingsinrichtingen.
- 1.6.4.44 (Geschrapt)
- 1.6.4.45 (Geschrapt)
- 1.6.4.46 Tankcontainers die vóór 1 januari 2012 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2012 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de voorschriften van 6.8.2.6 betreffende de normen EN 14432:2006 en EN 14433:2006, van toepassing vanaf 1 januari 2011, mogen nog worden gebruikt.
- 1.6.4.47 Tankcontainers voor sterk gekoelde vloeibaar gemaakte gassen die vóór 1 juli 2017 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2016 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2017 geldende voorschriften van 6.8.3.4.10, 6.8.3.4.11 en 6.8.3.5.4 mogen verder worden gebruikt tot de eerstvolgende inspectie na 1 juli 2017. Om aan de voorschriften van 4.3.3.5 en 5.4.1.2.2d) te voldoen, mogen de werkelijke verblijftijden tot die tijd worden geschat zonder rekening te houden met de referentie-verblijftijd.
- 1.6.4.48 Tankcontainers die vóór 1 juli 2017 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2016 geldende voorschriften, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2017 geldende voorschriften van 6.8.2.1.23 mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.49 Met veiligheidskleppen uitgeruste tankcontainers die vóór 1 juli 2019 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.3.2.9, laatste subparagraaf, inzake het ontwerp of de bescherming daarvan, mogen verder worden gebruikt tot het volgende tussentijdse of periodieke onderzoek na 1 januari 2021.
- 1.6.4.50 Niettegenstaande de eisen van bijzondere bepaling TU 42 van 4.3.5, van toepassing met ingang van 1 januari 2019, mogen tankcontainers met een reservoir van een aluminiumlegering, met inbegrip van reservoirs met beschermende bekleding, die vóór 1

januari 2019 werden gebruikt voor het vervoer van stoffen met een pH-waarde lager dan 5,0 of hoger dan 8,0, tot en met 31 december 2026 verder worden gebruikt voor het vervoer van dergelijke stoffen.

- 1.6.4.51 Tankcontainers die vóór 1 juli 2019 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.2.2.10 inzake de barstdruk van de breekplaat, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.52 Tankcontainers die vóór 1 juli 2019 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften van 6.8.2.2.3, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.2.2.3, laatste alinea, inzake vlamkerende inrichtingen op be- en ontluchttingsinrichtingen, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.53 Tankcontainers die vóór 1 juli 2019 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.2.1.23 inzake het onderzoek van de lassen in de kleine omhaling (radius) van de tankeindbodems, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.4.54 Tankcontainers die vóór 1 juli 2019 zijn gebouwd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 van kracht zijnde voorschriften van 6.8.2.2.11, mogen verder worden gebruikt.

1.6.5 Voertuigen

- 1.6.5.1 (*Gereserveerd*)
- 1.6.5.2 (*Gereserveerd*)
- 1.6.5.3 (*Geschrapt*)
- 1.6.5.4 Wat de constructie van EX/II-, EX/III-, FL- en AT-voertuigen betreft, mogen de tot en met 31 december 2018 van kracht zijnde vereisten van deel 9 worden toegepast tot en met 31 maart 2020.
- 1.6.5.5 Voertuigen die vóór 1 januari 2003 geregistreerd of in dienst zijn gesteld, waarvan de elektrische uitrusting niet aan de voorschriften van 9.2.2, 9.3.7 of 9.7.8 voldoet, maar voldoet aan de tot en met 30 juni 2001 van toepassing zijnde voorschriften mogen nog worden gebruikt.
- 1.6.5.6 (*Geschrapt*)
- 1.6.5.7 Complete of afgebouwde voertuigen, waarvan het type is goedgekeurd vóór 31 december 2002 volgens VN-Reglement 105², zoals gewijzigd door de wijzigingen van serie 01 of de overeenkomstige bepalingen van Richtlijn 98/91/EG³ en die niet voldoen aan de voorschriften van hoofdstuk 9.2, maar voldoen aan de tot en met 30 juni 2001 geldende voorschriften die van toepassing zijn op de constructie van basisvoertuigen (randnummers 220.100 tot en met 220.540 van Aanhangel B.2), mogen nog worden toegelaten en gebruikt indien ze voor het eerst zijn geregistreerd of in bedrijf genomen vóór 1 juli 2003.
- 1.6.5.8 EX/II- en EX-III-voertuigen die voor het eerst zijn toegelaten vóór 1 juli 2005 en die voldoen aan de tot en met 31 december 2004 geldende voorschriften van deel 9, maar die echter niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2005 geldende voorschriften, mogen nog worden gebruikt.
- 1.6.5.9 Tankwagens met vaste tanks met een inhoud van meer dan 3 m³, bestemd voor het vervoer van gevaarlijke goederen in vloeibare of gesmolten toestand en beproefd met een druk van minder dan 4 bar, die niet voldoen aan de voorschriften van 9.7.5.2 en die voor het eerst geregistreerd zijn (of die in bedrijf zijn genomen, indien de registratie niet verplicht is) vóór 1 juli 2004, mogen nog worden gebruikt.

² VN-Reglement nr. 105 (Uniforme voorschriften betreffende de goedkeuring van voertuigen bestemd voor het vervoer van gevaarlijke goederen voor zover het betreft hun specifieke constructiekenmerken).

³ Richtlijn 98/91/EG van het Europese Parlement en de Raad van 14 december 1998 betreffende motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan, bestemd voor het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg en tot wijziging van Richtlijn 70/156/EEG betreffende de typegoedkeuring van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen nr. L 011 van 16-01-1999, p. 0025-0036).

- 1.6.5.10 Certificaten van goedkeuring, die overeenkomen met het model getoond in 9.1.3.5, van toepassing tot en met 31 december 2006, en die welke overeenkomen met het model getoond in 9.1.3.5, van toepassing van 1 januari tot en met 31 december 2008, mogen verder worden gebruikt. Certificaten van goedkeuring overeenkomstig het model van 9.1.3.5 zoals van toepassing van 1 januari 2009 tot en met 31 december 2014 mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.5.11 MEMU's die vóór 1 juli 2009 zijn geconstrueerd en goedgekeurd in overeenstemming met de bepalingen van nationale wetgeving, maar die echter niet voldoen aan de voorschriften voor de constructie en goedkeuring, van toepassing vanaf 1 januari 2009, mogen worden gebruikt onder voorwaarde van goedkeuring door de bevoegde autoriteiten in de landen van gebruik.
- 1.6.5.12 EX/III en FL-voertuigen, geregistreerd of in dienst gesteld vóór 1 april 2012, waarvan de elektrische verbindingen niet voldoen aan de voorschriften van 9.2.2.6.3, maar die voldoen aan de voorschriften van toepassing tot en met 31 december 2010, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.5.13 Aanhangwagens die voor de eerste keer zijn geregistreerd (of die in dienst zijn gesteld indien registratie niet verplicht was) vóór 1 juli 1995, uitgerust met een antiblokkeerremstelsel in overeenstemming met VN-Reglement Nr.13, serie 06 van wijzigingen, maar die niet voldoen aan de technische voorschriften voor antiblokkeerremsystemen van categorie A, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.5.14 MEMU's die vóór 1 juli 2013 zijn goedgekeurd in overeenstemming met de tot en met 31 december 2012 geldende voorschriften van het ADR, maar die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2013 geldende voorschriften van 6.12.3.1.2 of 6.12.3.2.2, mogen nog worden gebruikt.
- 1.6.6.15 Wat de toepassing van de bepalingen van deel 9 betreft, mogen voertuigen die vóór 1 november 2014 voor het eerst geregistreerd of in bedrijf genomen zijn en die zijn goedgekeurd overeenkomstig de bij Verordening (EG) nr. 661/2009⁴ ingetrokken richtlijnen, verder worden gebruikt.
- 1.6.5.16 Vóór 1 april 2018 geregistreerde EX/II-, EX/III-, FL- en OX-voertuigen, uitgerust met brandstofreservoirs die niet volgens VN-Reglement Nr. 34 zijn goedgekeurd, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.5.17 Vóór 1 april 2018 geregistreerde of in bedrijf genomen voertuigen die niet voldoen aan de vereisten van subsectie 9.2.2.8.5 of de normen ISO 6722-1:2011 + Cor 01:2012 of ISO 6722-2:2013 voor kabels van subsectie 9.2.2.2.1, maar wel voldoen aan de voorschriften die tot en met 31 december 2016 van toepassing zijn, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.5.18 Vóór 1 april 2018 geregistreerde of in bedrijf genomen voertuigen die specifiek als OX-voertuig zijn goedgekeurd mogen verder worden gebruikt voor het vervoer van stoffen van UN-nr. 2015.
- 1.6.5.19 Wat betreft de jaarlijkse technische inspectie van de vóór 1 april 2018 geregistreerde of in bedrijf genomen voertuigen die specifiek als OX-voertuig zijn goedgekeurd, mogen de tot en met 31 december 2016 geldende voorschriften van deel 9 verder worden toegepast.
- 1.6.5.20 Certificaten van Goedkeuring voor OX-voertuigen die overeenkomen met het model getoond in 9.1.3.5, van toepassing tot en met 31 december 2016, mogen verder worden gebruikt.
- 1.6.5.21 Vóór 1 juli 2019 verstreekte certificaten van goedkeuring voor EX/III-voertuigen bestemd voor het vervoer van ontplofbare stoffen in tanks, in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 geldende voorschriften van 9.1.3.3, waarin niet de opmerking is opgenomen over de naleving van 9.7.9, mogen verder worden gebruikt tot de volgende jaarlijkse technische keuring van het voertuig.
- 1.6.5.22 Voertuigen die vóór 1 januari 2021 voor de eerste keer zijn geregistreerd (of die in dienst zijn genomen indien registratie niet verplicht was) in overeenstemming met de tot en met 31 december 2018 van toepassing zijnde voorschriften van 9.7.3, maar niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2019 geldende voorschriften van 9.7.3, mogen verder worden gebruikt.

1.6.6 Klasse 7

⁴ Verordening (EG) nr. 661/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende typegoedkeuringsvoorschriften voor de algemene veiligheid van motorvoertuigen, aanhangwagens daarvan en daarvoor bestemde systemen, onderdelen en technische eenheden (Publicatieblad L 200 van 31.7.2009, blz. 1).

1.6.6.1 Colli waarvoor conform de uitgaven 1985 en 1985 (zoals gewijzigd in 1990) van de "IAEA Safety Series No. 6" geen goedkeuring van het model door een bevoegde autoriteit vereist is.

Colli waarvoor geen goedkeuring van het model door een bevoegde autoriteit vereist is (vrijgestelde colli, colli van type IP-1, type IP-2 en type IP-3 en colli van type A) moeten volledig aan de vereisten van het ADR voldoen, behalve dat colli die voldoen aan de vereisten van de uitgaven 1985 of 1985 (zoals gewijzigd in 1990) van de "Regulations for the Safe Transport of Radioactive Material" van de IAEA ("IAEA Safety Series No. 6"):

- a) vervoerd mogen blijven worden, mits zij vóór 31 december 2003 voor vervoer gereed zijn gemaakt, en met inachtneming van de vereisten van 1.6.6.3, voor zover van toepassing;
- b) gebruikt mogen blijven worden, onder voorwaarde dat:
  - i) zij niet zijn ontworpen om uraniumhexafluoride te bevatten;
  - ii) de toepasselijke voorschriften van 1.7.3 worden toegepast;
  - iii) de grenswaarden voor activiteit en de classificatie van 2.2.7 worden toegepast;
  - iv) de vervoersvoorschriften en -controles van de delen 1, 3, 4, 5 en 7 worden toegepast;
  - v) de verpakking niet na 31 december 2003 vervaardigd of gewijzigd is

1.6.6.2 Colli die zijn goedgekeurd conform de uitgaven 1973, 1973 (zoals gewijzigd), 1985 en 1985 (zoals gewijzigd in 1990) van de "IAEA Safety Series No. 6".

1.6.6.2.1 Colli waarvoor goedkeuring van het model door de bevoegde autoriteit vereist is, moeten volledig aan de vereisten van het ADR voldoen, tenzij aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a) de verpakkingen zijn vervaardigd volgens een model van colli dat krachtens de bepalingen van de uitgaven 1973 of 1973 (zoals gewijzigd) of de uitgaven 1985 of 1985 (zoals gewijzigd in 1990) van de "IAEA Safety Series No. 6" door de bevoegde autoriteit is goedgekeurd;
- b) voor het model van colli is multilaterale goedkeuring verkregen;
- c) de toepasselijke voorschriften van 1.7.3 worden toegepast;
- d) de grenswaarden voor activiteit en de classificatie van 2.2.7 worden toegepast;
- e) de vervoersvoorschriften en -controles van de delen 1, 3, 4, 5 en 7 worden toegepast;
- f) (*Gereserveerd*)
- g) voor colli die voldoen aan de vereisten van de uitgaven 1973 of 1973 (zoals gewijzigd) van de "IAEA Safety Series No. 6":
  - i) de colli behouden voldoende afschermende werking om ervoor te zorgen dat het stralingsniveau op 1 m van het oppervlak van het collo ten hoogste 10 mSv/h bedraagt in de vervoersomstandigheden met ongeveer als gedefinieerd in de herziene uitgaven 1973 of 1973 (zoals gewijzigd) van de "IAEA Safety Series No. 6" wanneer het collo de maximaal toegestane radioactieve inhoud heeft;
  - ii) de colli worden niet doorlopend geventileerd;
  - iii) overeenkomstig het voorschrift van 5.2.1.7.5 wordt aan elke verpakking een serienummer toegekend, dat aan de buitenzijde van de verpakking wordt aangebracht.

1.6.6.2.2 De fabricage van nieuwe verpakkingen volgens een ontwerp van colli dat voldoet aan de bepalingen van de uitgaven 1973, 1973 (zoals gewijzigd), 1985 of 1985 (zoals gewijzigd in 1990) van de "IAEA Safety Series No. 6" is niet toegestaan.

1.6.6.3 Colli die zijn vrijgesteld van de vereisten voor splijtbare stoffen krachtens de uitgaven 2011 en 2013 van het ADR (uitgave 2009 van de "IAEA Safety Standard Series No. TS-R-1")

Colli met splijtbare stoffen die overeenkomstig 2.2.7.2.3.5 (a) (i) of (iii) van de uitgaven 2011 en 2013 van het ADR (paragrafen 417 (a) (i) of (iii) van de uitgave 2009 van de "IAEA Regulations for the Safe Transport of Radioactive Material") zijn vrijgesteld van indeling als "SPLIJTBAAR" en die vóór 31 december 2014 voor vervoer gereed zijn gemaakt, mogen verder worden vervoerd en mogen verder als "niet splijtbaar" of "splijtbaar, vrijgesteld" worden ingedeeld, behalve dat de massagrenswaarden per zending van tabel 2.2.7.2.3.5 van deze

uitgaven op het voertuig van toepassing zijn. De zending moet onder exclusief gebruik worden vervoerd.

1.6.6.4 *Radioactieve stoffen in speciale toestand, goedgekeurd conform de uitgaven 1973, 1973 (zoals gewijzigd), 1985 en 1985 (zoals gewijzigd in 1990) van de "IAEA Safety Series No.6".*

Radioactieve stoffen in speciale toestand, vervaardigd volgens een model waarvoor unilaterale goedkeuring door de bevoegde autoriteit was verkregen conform de uitgaven 1973, 1973 (zoals gewijzigd), 1985 of 1985 (zoals gewijzigd in 1990) van de "IAEA Safety Series No. 6", mogen gebruikt blijven worden indien zij voldoen aan het verplichte beheersysteem in overeenstemming met de van toepassing zijnde bepalingen van 1.7.3. De vervaardiging van nieuwe radioactieve stoffen in speciale toestand als hier bedoeld is niet toegestaan.

HOOFDSTUK 1.7

ALGEMENE BEPALINGEN VOOR RADIOACTIEVE STOFFEN

1.7.1 Toepassingsgebied

Opmerking 1: In het geval van ongevallen of voorvallen tijdens het vervoer van radioactieve stoffen moeten bepalingen voor noodsituaties in acht worden genomen zoals vastgesteld door de desbetreffende nationale en/of internationale organisaties, teneinde personen, bezittingen en het milieu te beschermen. Geschikte richtlijnen voor dergelijke bepalingen zijn opgenomen in "Planning and Preparing for Emergency Response to Transport Accidents Involving Radioactive Material", Safety Standard Series No. TS-G-1.2 (ST-3), IAEA, Wenen (2002).

Opmerking 2: Bij de procedures voor noodsituaties moet rekening worden gehouden met de vorming van andere gevaarlijke stoffen, die het gevolg kan zijn van de reactie tussen de inhoud van de zending en de omgeving in het geval van een ongeval.

1.7.1.1 Het ADR stelt veiligheidsnormen vast, die een aanvaardbare beheersingsgraad verschaffen van de straling, criticaliteit en thermische risico's voor personen, bezittingen en het milieu, welke samengaan met het vervoer van radioactieve stoffen. Deze normen zijn gebaseerd op de "IAEA Regulations for the Safe Transport of Radioactive Material", uitgave 2012, IAEA Safety Standards Series No. SSR-6, IAEA, Wenen (2012). Verklarend materiaal kan worden gevonden in "Advisory Material for the IAEA Regulations for the Safe Transport of Radioactive Material (2012 Edition)", IAEA Safety Standards Series No. SSG-26, IAEA, Wenen (2014).

1.7.1.2 Het doel van het ADR is voorschriften vast te stellen waaraan moet worden voldaan om de veiligheid te waarborgen en personen, bezittingen en het milieu te beschermen tegen de effecten van straling tijdens het vervoer van radioactieve stoffen.

Deze bescherming wordt bereikt door te vereisen dat:

- a) de radioactieve inhoud dicht omhuld is;
- b) uitwendige stralingsniveaus onder controle gehouden worden;
- c) criticaliteit voorkomen wordt; en
- d) door warmte veroorzaakte schade voorkomen wordt.

Aan deze voorschriften wordt in de eerste plaats voldaan door middel van het toepassen van een getrapte benadering van inhoudslimieten voor colli en voertuigen en van prestatienormen toegepast op ontwerpen van colli, afhankelijk van het gevaar van de radioactieve inhoud. In de tweede plaats wordt daaraan voldaan door voorwaarden op te leggen aan het ontwerp en het functioneren van colli en aan het onderhoud van de verpakkingen, waarbij rekening wordt gehouden met de aard van de radioactieve inhoud. Tenslotte wordt daaraan voldaan door ambtelijke controles voor te schrijven, waar nodig met inbegrip van goedkeuring door de bevoegde autoriteiten.

1.7.1.3 Het ADR is van toepassing op het vervoer van radioactieve stoffen over de weg, met inbegrip van vervoer dat samenhangt met het gebruik van de radioactieve stoffen. Vervoer omvat alle activiteiten en voorwaarden, die samengaan met en betrokken zijn bij de verplaatsing van radioactieve stoffen; deze omvatten het ontwerp, de fabricage, het onderhoud en de reparatie van verpakking, en de voorbereiding, het aanbieden ten vervoer, het laden, het vervoer met inbegrip van opslag tijdens het vervoer, het lossen en de ontvangst op de uiteindelijke bestemming van ladingen radioactieve stoffen en colli.

Een getrapte benadering wordt toegepast op de prestatienormen in het ADR die zijn gekenmerkt door drie niveaus van zwaarte:

- a) routinematige vervoersomstandigheden (vrij van voorvallen);
- b) normale vervoersomstandigheden (kleinere voorvallen);
- c) vervoersomstandigheden met ongeval.

1.7.1.4 De bepalingen opgenomen in het ADR zijn niet van toepassing op:

- a) radioactieve stoffen die een integrerend bestanddeel zijn van het vervoermiddel;
- b) radioactieve stoffen die worden verplaatst binnen een inrichting, die is onderworpen aan passende veiligheidsvoorschriften van toepassing in die inrichting en waarbij voor de verplaatsing geen gebruik wordt gemaakt van openbare wegen of spoorwegen;

- c) radioactieve stoffen die voor diagnose of behandeling in het lichaam van een persoon of levend dier zijn geïmplantéerd of ingebracht ;
- d) radioactieve stoffen in of op een persoon die vervoerd moet worden in het kader van een medische behandeling na per ongeluk dan wel opzettelijk te zijn blootgesteld aan radioactieve stoffen of aan besmetting;
- e) radioactieve stoffen in consumentenproducten, die voorschriftmatig zijn toegelaten, na hun verkoop aan de eindgebruiker;
- f) natuurlijke stoffen en ertsen die natuurlijke radionucliden bevatten en eventueel zijn bewerkt, onder voorwaarde dat de activiteitsconcentratie in deze stoffen het tienvoudige van de in tabel 2.2.7.2.2.1 aangegeven of overeenkomstig 2.2.7.2.2.2 (a) en 2.2.7.2.2.3 t/m 2.2.7.2.2.6 berekende waarden niet overschrijdt. Voor natuurlijke stoffen en ertsen die natuurlijke radionucliden bevatten die niet in seculair evenwicht zijn, wordt de activiteitsconcentratie berekend overeenkomstig 2.2.7.2.2.4;
- g) niet-radioactieve vaste voorwerpen, waarbij de aan de oppervlakte aanwezige hoeveelheid radioactieve stof op geen enkele plaats de in 2.2.7.1.2 in de definitie van "besmetting" vastgelegde grenswaarde overschrijdt.

1.7.1.5 Bijzondere voorschriften voor het vervoer van vrijgestelde colli

1.7.1.5.1 Vrijgestelde colli die radioactieve stoffen in beperkte hoeveelheden kunnen bevatten, instrumenten, industriële voorwerpen en lege verpakkingen, zoals gedefinieerd in 2.2.7.2.4.1, zijn slechts aan de volgende bepalingen van de delen 5 t/m 7 onderworpen:

- a) De bepalingen die van toepassing zijn genoemd in 5.1.2.1, 5.1.3.2, 5.1.5.2.2, 5.1.5.2.3, 5.1.5.4, 5.2.1.10, 7.5.11 CV33 (3.1), (5.1) t/m (5.4) en (6); en;
- b) De voorschriften voor vrijgestelde colli, aangegeven in 6.4.4,

behalve wanneer de radioactieve stoffen andere gevaarseigenschappen bezitten en moeten worden ingedeeld in een andere klasse dan klasse 7 overeenkomstig de bijzondere bepalingen 290 of 369 van hoofdstuk 3.3, waarbij de in (a) en (b) hierboven genoemde bepalingen uitsluitend gelden voor zover zij relevant zijn en worden toegepast in aanvulling op de bepalingen die verband houden met de hoofdklasse.

1.7.1.5.2 Vrijgestelde colli zijn onderworpen aan de desbetreffende voorschriften van alle andere delen van het ADR. Indien het vrijgestelde collo splijtbare stoffen bevat, moet een van de in 2.2.7.2.3.5 voorziene vrijstellingen voor splijtbare stoffen van toepassing zijn en moet zijn voldaan aan de voorschriften van 7.5.11 CV33 (4.3).

1.7.2 Stralingsbeschermingsprogramma

1.7.2.1 Het vervoer van radioactieve stoffen moet onderworpen zijn aan een stralingsbeschermingsprogramma, hetwelk opgebouwd moet zijn uit systematische voorzorgen gericht op het verschaffen van voldoende aandacht voor beschermingsmaatregelen tegen straling.

1.7.2.2 Persoonlijke doses moeten onder de betreffende dosisgrenswaarden liggen. Bescherming en veiligheid moeten worden geoptimaliseerd opdat de grootte van individuele doses, het aantal blootgestelde personen en de waarschijnlijkheid van blootstelling zo laag worden gehouden als redelijkerwijs haalbaar is, waarbij economische en sociale factoren in aanmerking worden genomen, met de beperking dat de doses voor individuele personen zijn onderworpen aan dosisrestricties. Een gestructureerde en systematische benadering moet worden aangenomen, waarin overweging van de raakvlakken tussen vervoer en andere activiteiten begrepen moet zijn.

1.7.2.3 De aard en omvang van de maatregelen die in het programma gebruikt zullen worden, moet verband houden met de grootte en waarschijnlijkheid van blootstellingen aan straling. Het programma moet de voorschriften van 1.7.2.2, 1.7.2.4, 1.7.2.5 en 7.5.11 CV33 (1.1) omvatten. Programmadocumenten moeten op verzoek beschikbaar zijn voor inspectie door de betreffende bevoegde autoriteit.

1.7.2.4 Voor beroepsmatige blootstellingen, welke voortkomen uit vervoersbedrijvigheid, zal, waar wordt vastgesteld dat de effectieve dosis hetzij:

- a) Waarschijnlijk tussen 1 mSv en 6 mSv per jaar zal liggen, een dosisbepalingsprogramma via toezicht op de werkplek of via individueel toezicht worden uitgevoerd; hetzij
- b) De 6 mSv per jaar waarschijnlijk zal overschrijden, individueel toezicht worden uitgevoerd.

Wanneer individueel toezicht of toezicht op de werkplek wordt uitgevoerd, moeten geschikte dossiers worden bijgehouden.

Opmerking: Voor beroepsmatige blootstellingen als gevolg van vervoersactiviteiten, waarbij is aangetoond, dat het zeer onwaarschijnlijk is dat de effectieve dosis 1mSv per jaar zal overschrijden, is het niet nodig speciale werkschema's, gedetailleerde controles, programma's ter beoordeling van de doses of een persoonlijke boekhouding te eisen.

1.7.2.5 Werknemers (zie 7.5.11, CV33, Opmerking 3) moeten op passende wijze zijn opgeleid betreffende bescherming tegen straling met inbegrip van de voorzorgsmaatregelen die in acht genomen moeten worden teneinde hun beroepsmatige blootstelling en de blootstelling van andere personen, die door hun handelingen getroffen zouden kunnen worden, te beperken.

1.7.3 Beheersysteem

Een beheersysteem, gebaseerd op internationale, nationale of andere normen die aanvaardbaar zijn voor de bevoegde autoriteit, moet worden opgesteld en toegepast voor alle activiteiten die binnen het kader van het ADR zoals gespecificeerd in 1.7.1.3 worden verricht teneinde te garanderen dat de betreffende voorschriften van het ADR worden nageleefd. Een verklaring die aangeeft, dat volledig is voldaan aan de specificaties van het ontwerp, moet ter beschikking zijn gesteld aan de bevoegde autoriteit.

De fabrikant, de afzender of de gebruiker moet in staat zijn om:

- a) voorzieningen te treffen voor de inspectie gedurende de fabricage en het gebruik; en
- b) tegenover de bevoegde autoriteit aan te tonen dat het ADR wordt nageleefd.

Indien goedkeuring door de bevoegde autoriteit is vereist, moet deze goedkeuring rekening houden met en afhangen van de geschiktheid van het beheersysteem.

1.7.4 Speciale regeling

1.7.4.1 Onder "speciale regeling" wordt verstaan de bepalingen, goedgekeurd door de bevoegde autoriteit, op grond waarvan een zending, die niet aan alle voorschriften van het ADR, van toepassing op radioactieve stoffen, voldoet, kan worden vervoerd.

Opmerking: Een speciale regeling wordt niet beschouwd als tijdelijke afwijking in de zin van 1.5.1.

1.7.4.2 Zendingen waarvoor naleving van enige bepaling van toepassing op radioactieve stoffen onuitvoerbaar is, mogen niet worden vervoerd, behalve krachtens een speciale regeling. Op voorwaarde dat de bevoegde autoriteit ervan is overtuigd dat naleving van de voorschriften van het ADR ten aanzien van radioactieve stoffen onuitvoerbaar is en dat de vereiste veiligheidsnormen, die door het ADR zijn ingesteld, op alternatieve wijze zijn aangetoond, kan de bevoegde autoriteit vervoeren voor afzonderlijke of een voorgenoemen reeks van veelvoudige zendingen bij speciale regeling goedkeuren. Het totale veiligheidsniveau tijdens het vervoer moet tenminste gelijkwaardig zijn aan hetgeen zou worden bereikt, indien aan alle voorschriften die van toepassing zijn zou zijn voldaan. Voor internationale zendingen van dit type is multilaterale goedkeuring vereist.

1.7.5 Radioactieve stoffen die bijkomende gevaarseigenschappen bezitten

Behalve met de eigenschappen van radioactiviteit en splijtbaarheid moet ook elk ander bijkomend gevaar met betrekking tot de inhoud van een collo, zoals ontplofbaarheid, brandbaarheid, zelfontbrandbaarheid, chemische giftigheid en corrosiviteit, in aanmerking worden genomen in de documentatie, de verpakking, de kenmerking en de etikettering, de stuwage, het gescheiden houden en het vervoer teneinde alle desbetreffende voorschriften van het ADR voor gevaarlijke goederen in acht te nemen.

1.7.6 Niet-naleving

1.7.6.1 Indien aan een willekeurige grenswaarde van het ADR voor het stralingsniveau of de besmetting niet wordt voldaan,

- a) moeten de afzender, de geadresseerde, de vervoerder en iedere mogelijk getroffen organisatie die betrokken is bij het vervoer, naar gelang van het geval, omtrent het niet voldoen worden geïnformeerd
  - i) door de vervoerder, indien het niet voldoen tijdens het vervoer wordt vastgesteld, of
  - ii) door de geadresseerde, indien het niet voldoen bij ontvangst wordt vastgesteld;
- b) moet, afhankelijk van de situatie, de vervoerder, de afzender of de geadresseerde
  - i) direct maatregelen nemen om de gevolgen van het niet voldoen af te zwakken;
  - ii) het niet voldoen en de oorzaken, de omstandigheden en de gevolgen ervan onderzoeken;
  - iii) geschikte maatregelen nemen om de oorzaken en de omstandigheden, die tot het niet voldoen hebben geleid, weg te nemen en een hernieuwd optreden van gelijke omstandigheden, die tot het

niet voldoen hebben geleid, te verhinderen, en

- iv) de bevoegde autoriteit(en) informeren over de oorzaken van het niet voldoen en over de genomen en de te nemen maatregelen ter beëindiging of ter voorkoming te informeren;
- c) moet de mededeling omtrent het niet voldoen respectievelijk aan de afzender en aan de bevoegde autoriteit(en) zo snel als praktisch mogelijk is worden gedaan of, indien zich een noodsituatie met betrekking tot blootstelling ontwikkeld heeft of ontwikkelt, direct worden gedaan.

HOOFDSTUK 1.8

CONTROLEMAATREGELEN EN ANDERE MAATREGELEN VOOR DE ONDERSTEUNING VAN DE NALEVING VAN DE VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN

1.8.1 Controles van gevaarlijke goederen van overheidswege

1.8.1.1 De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Partijen kunnen op hun grondgebied op willekeurige tijd ter plekke nagaan, of de voorschriften voor het vervoer van gevaarlijke goederen zijn nageleefd, met inbegrip van de voorschriften betreffende de beveiligingsmaatregelen, in overeenstemming met 1.10.1.5.

Deze controles moeten echter worden uitgevoerd zonder dat personen, bezittingen en het milieu in gevaar komen en zonder aanmerkelijke verstoring van het wegverkeer.

1.8.1.2 De bij het vervoer van gevaarlijke goederen betrokkenen (hoofdstuk 1.4) moeten in het kader van hun respectieve verplichtingen aan de bevoegde autoriteiten en hun gevolmachtigden onverwijld de voor de uitvoering van de controles noodzakelijke inlichtingen verschaffen.

1.8.1.3 De bevoegde autoriteiten kunnen ook in de ondernemingen van de bij het vervoer van gevaarlijke goederen betrokkenen (hoofdstuk 1.4) inspecties voor controledoeleinden uitvoeren, documenten inzien en voor beproevingsdoeleinden monsters van de gevaarlijke goederen of de verpakkingen nemen, voor zover dit geen risico voor de veiligheid met zich meebrengt. De bij het vervoer van gevaarlijke goederen betrokkenen (hoofdstuk 1.4) moeten voertuigen, delen van voertuigen alsmede voorwerpen van de uitrusting en van de outillage voor controledoeleinden toegankelijk maken voor zover dit mogelijk is en redelijkerwijs gevraagd kan worden. Zij mogen, voor zover zij dit noodzakelijk achten, een persoon uit de onderneming aanwijzen, die de vertegenwoordiger van de bevoegde autoriteit begeleidt.

1.8.1.4 Indien de bevoegde autoriteiten vaststellen, dat niet is voldaan aan de voorschriften van het ADR, dan kunnen zij de zending verbieden of het vervoer onderbreken, tot de vastgestelde gebreken zijn opgeheven, of zij kunnen andere geschikte maatregelen nemen. Het ophouden kan ter plekke geschieden of op een andere geschikte plaats, die door de autoriteiten op grond van veiligheidsoverwegingen is gekozen. Deze maatregelen mogen het wegverkeer niet aanmerkelijk verstoren.

1.8.2 Ambtelijke hulp

1.8.2.1 De Overeenkomstsluitende Partijen verschaffen elkaar ambtelijke hulp bij de tenuitvoerlegging van het ADR.

1.8.2.2 Indien op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij bij ernstige of herhaalde overtredingen door een onderneming met vestigingsplaats op het grondgebied van een andere Overeenkomstsluitende Partij de veiligheid van het vervoer van gevaarlijke goederen in gevaar wordt gebracht, dan moeten deze overtredingen aan de bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Partij worden gemeld op het grondgebied waarvan de onderneming gevestigd is. De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied waarvan ernstige of herhaalde overtredingen zijn vastgesteld, kunnen de bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied waarvan de onderneming is gevestigd, verzoeken tegen de overtreder(s) passende maatregelen te nemen. De overdracht van gegevens, die op personen betrekking hebben, is slechts toegestaan, voor zover dit noodzakelijk is voor de vervolging van ernstige of herhaalde overtredingen.

1.8.2.3 De autoriteiten aan wie het verzoek is gericht, delen aan de bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Partij, op het grondgebied waarvan de overtredingen zijn vastgesteld, de maatregelen mee die eventueel tegen de onderneming zijn genomen.

1.8.3 Veiligheidsadviseur

1.8.3.1 Elke onderneming waarvan de bedrijvigheid de verzending of het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, of het daarmee samenhangende verpakken, beladen, vullen of lossen omvat, moet een of meer veiligheidsadviseurs voor het vervoer van gevaarlijke goederen, benoemen, die ermee zijn belast te helpen bij de preventie van de aan dit soort activiteiten verbonden gevaren voor de veiligheid van personen, bezittingen en het milieu.

1.8.3.2 De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen bepalen dat deze voorschriften niet van toepassing zijn op ondernemingen:

- a) waarvan de betrokken activiteiten betrekking hebben op hoeveelheden per transporteenheid, die niet groter zijn dan de in 1.1.3.6, 1.7.1.4 en in de hoofdstukken 3.3, 3.4 en 3.5 vastgestelde hoeveelheden, of
- b) waarvan de hoofd- en nevenactiviteit niet bestaat in het vervoer van gevaarlijke goederen of met dat vervoer samenhangende verpakken, vullen, beladen of lossen, doch die incidenteel binnenlands vervoer van gevaarlijke goederen of met dat vervoer samenhangende verpakings-, vul-, laad- of loswerkzaamheden verrichten die een minimale mate van gevaar of milieuverontreiniging inhouden.

1.8.3.3

De adviseur heeft onder de verantwoordelijkheid van de bedrijfsleider in de eerste plaats tot taak om er, binnen de grenzen van de betrokken activiteiten van de onderneming, met alle mogelijke middelen en maatregelen voor te zorgen dat deze activiteiten gemakkelijker met inachtneming van de toepasselijke regelgeving en onder optimale veiligheidsvoorwaarden kunnen plaatsvinden.

Zijn aan de activiteiten van de onderneming aangepaste taken zijn in het bijzonder:

- nagaan of de voorschriften betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen worden nageleefd;
- de onderneming van advies dienen bij werkzaamheden die het vervoer van gevaarlijke goederen betreffen;
- een voor de bedrijfsleiding of in voorkomend geval voor een plaatselijke overheid bestemd jaarverslag opstellen over de activiteiten van de onderneming met betrekking tot het vervoer van gevaarlijke goederen. Deze jaarverslagen worden vijf jaar bewaard en desgewenst ter beschikking gesteld van de nationale autoriteiten;

De taken van de adviseur omvatten bovendien het controleren van de volgende praktijken en procedures met betrekking tot de betrokken activiteiten:

- de werkwijzen die de naleving van de voorschriften betreffende het identificeren van de vervoerde gevaarlijke goederen ten doel hebben;
- de praktijk van de onderneming betreffende het in aanmerking nemen, bij de aankoop van vervoermiddelen, van eventuele bijzondere vereisten met betrekking tot de vervoerde gevaarlijke goederen;
- de werkwijzen om het voor het vervoer van gevaarlijke goederen of voor het verpakken, vullen, laden en lossen gebruikte materieel te controleren;
- het feit dat de betrokken werknemers van de onderneming een passende opleiding hebben ontvangen, onder meer over de wijzigingen van de voorschriften, en dat deze opleiding in hun dossier is gedocumenteerd;
- het opzetten van passende noodprocedures bij eventuele ongevallen of voorvallen die de veiligheid tijdens het vervoer van gevaarlijke goederen of tijdens het verpakken, vullen, laden en het lossen in gevaar kunnen brengen;
- het verrichten van analyses en zonodig het opstellen van rapporten over de ongevallen, voorvallen of tijdens het vervoer van gevaarlijke goederen of tijdens het verpakken, vullen, laden en het lossen geconstateerde ernstige inbreuken;
- het invoeren van passende maatregelen om herhaling van ongevallen, voorvallen of ernstige inbreuken te voorkomen;
- het in aanmerking nemen van de wettelijke voorschriften en de bijzondere behoeften met betrekking tot het vervoer van gevaarlijke goederen, voor wat betreft de keuze en het gebruik van onderaannemers of andere tussenpersonen;
- het controleren of het personeel dat aangewezen is voor de verzending of het vervoer of het verpakken, vullen, laden en lossen van gevaarlijke goederen, beschikt over gedetailleerde uitvoeringsprocedures en instructies;
- het invoeren van maatregelen voor de bewustmaking voor de gevaren die verbonden zijn aan het vervoer en aan het verpakken, vullen, laden en lossen van gevaarlijke goederen;
- het invoeren van controlemethoden om ervoor te zorgen dat de documenten en veiligheidsuitrusting die het vervoer moeten begeleiden, zich aan boord van de vervoermiddelen bevinden en conform de voorschriften zijn;
- het invoeren van controlemethoden om ervoor te zorgen dat de voorschriften met betrekking tot het verpakken, vullen, laden en lossen worden nageleefd;
- de aanwezigheid van een beveiligingsplan overeenkomstig 1.10.3.2.

1.8.3.4

De functie van adviseur mag ook door de bedrijfsleider, door een persoon die binnen de onderneming andere taken vervult of door een persoon die niet tot de onderneming behoort worden uitgeoefend, op voorwaarde dat de betrokkene zijn taken als adviseur daadwerkelijk kan vervullen.

1.8.3.5

De onderneming deelt op verzoek de identiteit van haar adviseur mee aan de bevoegde autoriteit of aan de daartoe door elke Overeenkomstsluitende Partij aangewezen instantie.

- 1.8.3.6 Wanneer zich tijdens het vervoer of tijdens het verpakken, vullen, beladen en lossen door de betrokken onderneming een ongeval heeft voorgedaan dat personen in gevaar heeft gebracht of schade heeft veroorzaakt aan bezittingen of het milieu, stelt de adviseur, na alle ter zake dienende inlichtingen te hebben ingewonnen, een voor de bedrijfsleiding of in voorkomend geval voor de plaatselijke overheidsinstantie bestemd ongevalrapport op. Dit ongevalrapport mag niet in de plaats komen van door de bedrijfsleiding op te stellen rapporten die krachtens enige andere internationale of nationale wetgeving zouden worden geëist.
- 1.8.3.7 De adviseur moet houder zijn van een scholingscertificaat voor het vervoer over de weg. Dit certificaat wordt afgegeven door de bevoegde autoriteit of de daartoe aangewezen instantie van de Overeenkomstsluitende Partij.
- 1.8.3.8 Om het certificaat te behalen moet de kandidaat een opleiding volgen, hetgeen wordt aangetoond door het slagen voor een door de bevoegde autoriteit van de Overeenkomstsluitende Partij erkend examen.
- 1.8.3.9 De opleiding heeft in de eerste plaats tot doel de kandidaat-adviseur voldoende kennis te verschaffen over de aan het vervoer en het verpakken, vullen, laden en lossen van gevaarlijke goederen verbonden gevaren, de toepasselijke wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen en de in 1.8.3.3 omschreven taken.
- 1.8.3.10 Het examen wordt door de bevoegde autoriteit of door een door deze autoriteit aangewezen exameninstituut ten uitvoer gelegd.
- Het exameninstituut mag geen opleidingen verschaffen.
- De benoeming van het exameninstituut wordt schriftelijk gegeven. Deze goedkeuring kan een beperkte geldigheidsduur hebben en op basis van de volgende criteria plaatsvinden:
- competentie van het exameninstituut;
  - specificatie van de examenmodaliteiten, voorgesteld door het exameninstituut, zo nodig met inbegrip van de inrichting en organisatie van elektronische examens overeenkomstig 1.8.3.12.5, indien deze afgenomen moeten worden;
  - maatregelen voor de garantie van de objectiviteit van de examens;
  - onafhankelijkheid van het exameninstituut tegenover alle natuurlijke personen en rechtspersonen, die adviseurs in dienst hebben.
- 1.8.3.11 Doel van het examen is vast te stellen, of de kandidaten beschikken over voldoende kennis om de taken van een veiligheidsadviseur overeenkomstig 1.8.3.3 te vervullen en vervolgens het in 1.8.3.7 bedoelde scholingscertificaat te verkrijgen.
- Het examen moet ten minste betrekking hebben op de volgende onderwerpen:
- a) Kennis van de soorten gevolgen die kunnen ontstaan bij een ongeval waarbij gevaarlijke goederen betrokken zijn en kennis van de voornaamste oorzaken van ongevallen;
- b) Nationale bepalingen en bepalingen van internationale verdragen, met name inzake:
- classificatie van gevaarlijke goederen (de procedure voor de classificatie van oplossingen en mengsels, de structuur van de lijst van stoffen, klassen van gevaarlijke goederen en de criteria voor de classificatie, de eigenschappen van de vervoerde gevaarlijke goederen, de fysische, chemische en toxicologische eigenschappen van de gevaarlijke goederen);
  - algemene voorschriften voor verpakkingen, tanks en tankcontainers (typen, codering, kenmerking, constructie, eerste en periodieke beproevingen en controles);
  - het aanbrengen van opschriften, (grote) etiketten en oranje borden (kenmerking en etikettering van colli, aanbrengen en verwijderen van grote etiketten en van de oranje borden);
  - gegevens in het vervoersdocument (vereiste informatie);
  - wijze van verzending en de beperkingen inzake verzending (wagenlading, vervoer als los gestort goed, vervoer in IBC's, vervoer in containers, vervoer in vaste of afneembare tanks);
  - vervoer van reizigers;
  - samenladingsverboden en voorzorgen bij samenlading;
  - gescheiden houden van goederen;
  - beperking van de vervoerde hoeveelheden en de vrijgestelde hoeveelheden;

- behandeling en stuwage (verpakken, vullen, laden en lossen, vullingsgraad, stuwen en gescheiden houden);
- reinigen en/of ontgassen vóór het verpakken, vullen, laden en na het lossen;
- bemanning, beroepsopleiding;
- documenten bij het voertuig (vervoersdocumenten, schriftelijke instructies, keuringsdocument voor het voertuig, vakbekwaamheidscertificaat van de bestuurder, afschrift van ontheffing of afwijking, overige documenten);
- schriftelijke instructies (het toepassen van de instructies en beschermingsuitrusting van de bemanning);
- voorgeschreven bewaking (parkeren);
- regels en beperkingen met betrekking tot het verkeer;
- operationeel of onvrijwillig vrijkomen van milieuverontreinigende stoffen;
- eisen met betrekking tot de vervoermiddelen.

1.8.3.12 Examens

- 1.8.3.12.1 Het examen moet bestaan uit een schriftelijk examen, dat door een mondeling examen kan worden aangevuld.
- 1.8.3.12.2 De bevoegde autoriteit of een door deze autoriteit aangewezen exameninstituut moet bij elk examen surveilleren. Fraude en bedrog moeten zoveel mogelijk worden uitgesloten. Van elke kandidaat wordt de identiteit gecontroleerd. Bij het schriftelijk examen is het gebruik van andere documentatie dan internationale of nationale voorschriften niet toegestaan. Alle examendocumenten worden geregistreerd en in schriftelijke of elektronische vorm bewaard.
- 1.8.3.12.3 Alleen elektronische hulpmiddelen die ter beschikking zijn gesteld door het exameninstituut, mogen worden gebruikt. Het moet in geen geval mogelijk zijn dat een kandidaat meer gegevens invoert in de ter beschikking gestelde elektronische hulpmiddelen; de kandidaat mag uitsluitend antwoorden geven op de gestelde vragen.
- 1.8.3.12.4 Het schriftelijk examen bestaat uit twee delen:
- a) Aan de kandidaat wordt een vragenlijst voorgelegd. Deze bestaat uit ten minste 20 open vragen, die ten minste betrekking hebben op de onderwerpen, genoemd in de lijst in 1.8.3.11. Multiple-choice vragen zijn echter ook mogelijk. In dat geval komen twee multiple-choice vragen overeen met één open vraag.
- Uit de lijst van deze onderwerpen moet in het bijzonder aandacht worden besteed aan de volgende aspecten:
- algemene preventie- en veiligheidsmaatregelen
  - indeling (classificatie) van gevaarlijke goederen
  - algemene voorschriften voor verpakkingen, tanks, tankcontainers, tankwagens, enz.
  - gevaarsaanduidingen en (grote) etiketten
  - aanduidingen in het vervoersdocument
  - behandeling en stuwage
  - bemanning, beroepsopleiding
  - documenten bij het voertuig en vervoersdocumenten
  - schriftelijke instructies
  - eisen met betrekking tot de vervoermiddelen

- b) Elke kandidaat moet een analyse uitvoeren van een specifiek geval met betrekking tot de in 1.8.3.3 genoemde taken van de adviseur, om aan te tonen, dat hij in staat is de taak van een adviseur te vervullen.

1.8.3.12.5 Schriftelijke examens mogen geheel of gedeeltelijk elektronisch worden afgenomen, waarbij de antwoorden worden geregistreerd en beoordeeld met gebruikmaking van elektronische gegevensverwerking (EDP), mits aan onderstaande voorwaarden is voldaan:

- a) De hardware en software moeten worden gecontroleerd en geaccepteerd door de bevoegde autoriteit of het door deze autoriteit aangewezen exameninstituut;
- b) Apparaten en applicaties dienen naar behoren te werken. In geval van uitval van apparaten en applicaties moet er voorzien zijn in een regeling die bepaalt of en hoe het examen kan worden voortgezet. Er mogen geen hulpmiddelen (b.v. een elektronische zoekfunctie) op de invoerapparaten zijn aangesloten; de overeenkomstig 1.8.3.12.3 beschikbaar gestelde apparatuur mag het kandidaten niet mogelijk maken gedurende het examen met een ander apparaat te communiceren;
- c) De definitieve uitwerkingen van elke kandidaat moeten worden geregistreerd. De bepaling van de resultaten dient op transparante wijze te geschieden.

1.8.3.13 De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen bepalen, dat de kandidaten, die voor ondernemingen willen werken, waarvan de bedrijvigheid uitsluitend betrekking heeft op het vervoer van specifieke soorten gevaarlijke goederen, alleen worden geëxamineerd over met die bedrijvigheid samenhangende onderwerpen.

Bij deze soorten van goederen betreft het goederen van:

- klasse 1
- klasse 2
- klasse 7
- klassen 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 en 9
- UN-nummers 1202, 1203, 1223, 3475 en brandstof voor vliegtuigen, ingedeeld onder UN-nummer 1268 of 1863

In het scholingscertificaat, voorgeschreven in 1.8.3.7, moet duidelijk worden vermeld, dat dit alleen geldig is voor de in deze subsectie vermelde soorten gevaarlijke goederen, waarvoor de adviseur onder de in 1.8.3.12 genoemde voorwaarden is geëxamineerd.

1.8.3.14 De bevoegde autoriteit of het exameninstituut stelt in de loop van de tijd een catalogus samen van vragen die op het examen zijn gesteld.

1.8.3.15 Het scholingscertificaat overeenkomstig 1.8.3.7 wordt opgesteld overeenkomstig het model in 1.8.3.18 en wordt door alle Overeenkomstsluitende Partijen erkend.

1.8.3.16 *Geldigheidsduur en verlenging van het certificaat*

1.8.3.16.1 Het certificaat moet vijf jaar geldig zijn. De geldigheidsduur van het certificaat wordt vanaf het tijdstip waarop het afloopt met vijf jaar verlengd, indien de houder van het certificaat in het jaar voorafgaand aan de aflooptdatum voor een examen is geslaagd. Het examen moet door de bevoegde autoriteit zijn erkend.

1.8.3.16.2 Doel van het examen is om er zeker van te zijn dat de houder de noodzakelijke kennis, om de in 1.8.3.3 genoemde plichten te vervullen, bezit. De vereiste kennis is in 1.8.3.11 b) opgenomen en moet de sinds het verkrijgen van het laatste certificaat ingevoerde wijzigingen in de voorschriften bevatten. Het examen moet op dezelfde basis, als in 1.8.3.10 en 1.8.3.12 tot en met 1.8.3.14 beschreven, uitgevoerd en

gecontroleerd worden. Echter, de houder behoeft de in 1.8.3.12.4 b) genoemde analyse van een specifiek geval niet uit te voeren.

1.8.3.17 (Geschrapt)

1.8.3.18 **Model van het certificaat**

Scholingscertificaat voor veiligheidsadviseurs voor het vervoer van gevaarlijke goederen

Certificaatnr.: .....

Kenteken van de Staat die het certificaat afgeeft: .....

Naam: .....

Voorna(a)m(en): .....

Geboortedatum en -plaats: .....

Nationaliteit: .....

Handtekening van de houder: .....

Geldig tot en met ..... (datum) voor ondernemingen die gevaarlijke goederen vervoeren en voor ondernemingen die met dit vervoer samenhangende verzendings-, verpakings-, vul-, laad- en loswerkzaamheden verrichten:

over de weg   per spoor   over de binnenwateren

Afgegeven door: .....

Datum: .....Handtekening:.....

1.8.3.19 **Uitbreiding van het certificaat**

Indien een adviseur het bereik van zijn certificaat gedurende de periode van geldigheid uitbreidt, door te voldoen aan de voorschriften van 1.8.3.16.2, moet de periode van geldigheid van een nieuw certificaat dezelfde blijven als van het voorgaande certificaat.

1.8.4 **Lijst van de bevoegde autoriteiten en de door hen aangewezen instanties**

De Overeenkomstsluitende Partijen delen aan het Secretariaat van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties de adressen van de autoriteiten en de door hen aangewezen instanties mee, die volgens nationaal recht bevoegd zijn voor de toepassing van het ADR, steeds onder vermelding van de toepasselijke bepaling van het ADR, alsmede de adressen waaraan respectieve verzoeken gericht moeten worden.

Het Secretariaat van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties stelt uit de ontvangen informatie een lijst samen en houdt deze bijgewerkt. Het maakt deze lijst en de wijzigingen daarvan bekend aan de Overeenkomstsluitende Partijen.

1.8.5 **Meldingen van gebeurtenissen met gevaarlijke goederen**

1.8.5.1 Indien zich bij het laden, vullen, vervoer of lossen van gevaarlijke goederen op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij een ernstig ongeval of voorval voordoet, moet de belader, vuller, vervoerder, respectievelijk de geadresseerde zich ervan vergewissen dat uiterlijk één maand na de gebeurtenis een rapport volgens het 1.8.5.4 voorgeschreven model aan de bevoegde autoriteit van de Overeenkomstsluitende Partij wordt voorgelegd.

1.8.5.2 Deze Overeenkomstsluitende Partij zendt zo nodig een rapport aan het Secretariaat van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties met het doel andere Overeenkomstsluitende Partijen te informeren.

1.8.5.3

Een overeenkomstig 1.8.5.1 te rapporteren gebeurtenis heeft zich voorgedaan, indien gevaarlijke goederen zijn vrijgekomen of indien er een dreigend gevaar bestond van verlies van het product, indien persoonlijk letsel, schade aan materiaal of milieu optrad, of indien de autoriteiten erbij betrokken waren en aan één of meer van de volgende criteria is voldaan:

Persoonlijk letsel betekent een voorval waarbij de dood of letsel is opgetreden die / dat rechtstreeks verband hield met de vervoerde gevaarlijke goederen, en waarbij het letsel

- a) intensieve medische behandeling vereist,
- b) een verblijf van ten minste één dag in een ziekenhuis vereist, of
- c) het onvermogen tot werken gedurende ten minste drie opeenvolgende dagen tot gevolg heeft.

Verlies van product betekent het vrijkomen van gevaarlijke goederen

- a) van vervoerscategorie 0 of 1 in hoeveelheden van 50 kg / 50 liter of meer,
- b) van vervoerscategorie 2 in hoeveelheden van 333 kg / 333 liter of meer, of
- c) van vervoerscategorie 3 of 4 in hoeveelheden van 1.000 kg / 1.000 liter of meer.

Het criterium voor verlies van product is ook van toepassing indien er een dreigend gevaar van verlies van product bestond wat betreft de hierboven genoemde hoeveelheden. Dit moet doorgaans worden aangenomen indien, als gevolg van structurele schade, de middelen van omsluiting niet langer voor verder vervoer geschikt zijn of indien om een of andere reden een voldoende veiligheidsniveau niet langer gewaarborgd is (bijv. als gevolg van vervorming van tanks of containers, kantelen van een tank of brand in de onmiddellijke omgeving).

Indien er gevaarlijke goederen van klasse 6.2 bij betrokken zijn, is de verplichting tot rapporteren van toepassing zonder hoeveelheidsbeperking.

Bij gebeurtenissen waarbij radioactieve stoffen betrokken zijn, zijn de criteria voor verlies van product:

- a) elk vrijkomen van radioactieve stoffen uit de colli;
- b) blootstelling leidend tot overschrijding van de grenswaarden die zijn afgebakend in de voorschriften voor bescherming van werknemers en personen uit het publiek tegen ioniserende straling (Blad II van IAEA Veiligheidsreeks nr. 115 - "Internationale fundamentele veiligheidsnormen ter bescherming tegen ioniserende straling en voor veiligheid van stralingsbronnen"); of
- c) daar waar redenen bestaan om aan te nemen dat enige veiligheidsfunctie van een collo aanzienlijk is teruggelopen (omsluiting, afscherming, thermische bescherming of criticaliteit) welke het collo ongeschikt kan hebben gemaakt voor verder vervoer zonder aanvullende veiligheidsmaatregelen.

Opmerking: Zie de voorschriften van 7.5.11 CV33 (6) voor onbestelbare zendingen.

Schade aan materiaal of milieu betekent het vrijkomen van gevaarlijke stoffen, ongeacht de hoeveelheid, waarbij de geschatte schade meer bedraagt dan 50.000 Euro. Voor dit doel mag schade aan enig rechtstreeks betrokken middel van vervoer dat gevaarlijke stoffen bevat en aan de infrastructuur van de modaliteit niet in aanmerking worden genomen.

Betrokkenheid van autoriteiten betekent het rechtstreeks betrokken zijn van de autoriteiten of hulpverleningsinstanties tijdens de gebeurtenis waarbij gevaarlijke goederen betrokken zijn alsmede de evacuatie van personen of sluiting van openbare verkeerswegen (wegen / spoorwegen) gedurende ten minste drie uur als gevolg van het door de gevaarlijke goederen ontstane gevaar.

De bevoegde autoriteit kan zo nodig nadere relevante informatie vragen.

1.8.5.4

Model voor een rapport over gebeurtenissen tijdens het vervoer van gevaarlijke goederen

Rapport over gebeurtenissen tijdens het vervoer van gevaarlijke goederen overeenkomstig sectie 1.8.5 van het RID/ADR

Vervoerder / beheerder van de spoorweginfrastructuur: .....
Adres: .....
Naam van de contactpersoon: .....
Telefoon: ..... Fax: .....

(De bevoegde autoriteit moet dit voorblad verwijderen voordat het rapport wordt doorgezonden)

1.8.6 Administratieve controles voor de toepassing van conformiteitsbeoordelingen, periodieke onderzoeken, tussentijdse onderzoeken en buitengewone controles omschreven in 1.8.7

1.8.6.1 *Erkenning van onderzoeksinstanties*

De bevoegde autoriteit kan onderzoeksinstanties voor conformiteitsbeoordelingen, periodieke onderzoeken, tussentijdse onderzoeken, buitengewone controles en toezicht op de interne inspectiedienst erkennen, zoals aangegeven in 1.8.7.

1.8.6.2 *Verplichtingen voor de werkwijze van de bevoegde autoriteit, haar gemachtigde of onderzoeksinstantie*

1.8.6.2.1 De bevoegde autoriteit, haar gemachtigde of de onderzoeksinstantie moet conformiteitsbeoordelingen, periodieke onderzoeken, tussentijdse onderzoeken en buitengewone controles uitvoeren op geproportioneerde wijze, waarbij onnodige lasten worden vermeden. De bevoegde autoriteit, haar gemachtigde of de onderzoeksinstantie moet haar werkzaamheden uitvoeren waarbij rekening wordt gehouden met de grootte, de sector en de structuur van de betrokken ondernemingen, de relatieve complexiteit van de technologie en het seriegewijze karakter van de productie.

1.8.6.2.2 Niettemin moet de bevoegde autoriteit, haar gemachtigde of de onderzoeksinstantie rekening houden met de mate van gestrengheid en het vereiste niveau van bescherming zodat de vervoerbare drukapparatuur voldoet aan de bepalingen van de Delen 4 en 6, voor zover van toepassing.

1.8.6.2.3 Indien een bevoegde autoriteit, haar gemachtigde of de onderzoeksinstantie ontdekt dat door de fabrikant niet voldaan is aan de voorschriften opgenomen in de Delen 4 of 6, moet zij eisen dat de fabrikant geschikte maatregelen ter verbetering treft en mag zij geen enkel goedkeurings- of conformiteitscertificaat afgeven.

1.8.6.3 *Verplichting tot het verstrekken van informatie*

De Overeenkomstsluitende Partijen bij het ADR moeten hun nationale procedures voor de beoordeling, de aanwijzing van en het toezicht van onderzoeksinstanties en alle wijzigingen in die informatie, publiceren.

1.8.6.4 *Delegatie van onderzoekstaken*

Opmerking: *Interne inspectiediensten overeenkomstig 1.8.7.6 vallen niet onder 1.8.6.4.*

1.8.6.4.1 Indien een onderzoeksinstantie gebruikmaakt van de diensten van andere eenheden (bijv. onderaannemer, dochteronderneming), om bepaalde taken uit te voeren die samenhangen met de conformiteitsbeoordeling, periodiek onderzoek, tussentijds onderzoek of buitengewone controles, moet deze eenheid worden opgenomen in de accreditatie van de onderzoeksinstantie, of deze eenheid moet apart geaccrediteerd zijn. In geval van afzonderlijke accreditatie moet deze eenheid naar behoren worden geaccrediteerd overeenkomstig norm EN ISO/IEC 17025:2005 en door de onderzoeksinstantie worden erkend als een onafhankelijk en onpartijdig beproevingslaboratorium om beproevingswerkzaamheden overeenkomstig de accreditatie te kunnen verrichten, dan wel worden geaccrediteerd overeenkomstig norm EN ISO/IEC 17020:2012 (uitgezonderd bepaling 8.1.3). De onderzoeksinstantie moet waarborgen dat deze eenheid met hetzelfde niveau van competentie en veiligheid als vastgelegd voor onderzoeksinstanties (zie 1.8.6.8) voldoet aan de voorschriften die zijn vastgelegd voor de taken die aan deze eenheid worden verleend en de onderzoeksinstantie moet hierop toezien. De onderzoeksinstantie moet de bevoegde autoriteit informeren over bovengenoemde afspraken.

1.8.6.4.2 De onderzoeksinstantie moet volledige verantwoordelijkheid dragen voor de taken uitgevoerd door dergelijke eenheden in alle gevallen dat deze taken door hen worden uitgevoerd.

1.8.6.4.3 De onderzoeksinstantie mag niet de volledige taak van conformiteitsbeoordeling, periodiek onderzoek, tussentijds onderzoek of buitengewone controles delegeren. In elk geval moet de beoordeling en de uitgifte van certificaten worden uitgevoerd door de onderzoeksinstantie zelf.

1.8.6.4.4 Activiteiten mogen niet worden gedelegeerd zonder instemming van de aanvrager.

1.8.6.4.5 De onderzoeksinstantie moet de relevante documenten, met betrekking tot de beoordeling van de kwalificaties en het werk, uitgevoerd door bovengenoemde eenheden, ter beschikking houden voor de bevoegde autoriteit.

1.8.6.5 **Verplichting tot het verstrekken van informatie door de onderzoeksinstanties**

Alle onderzoeksinstanties moeten aan de bevoegde autoriteit, die deze had erkend, de volgende informatie verschaffen:

- a) behalve indien de bepalingen van 1.8.7.2.4 van toepassing zijn, elke weigering, beperking, opschorting of intrekking van certificaten voor typegoedkeuring;
- b) alle omstandigheden, die de omvang en de voorwaarden voor de goedkeuring, verleend door de bevoegde autoriteit, beïnvloeden;
- c) elk verzoek tot informatie over activiteiten betreffende uitgevoerde conformiteitsbeoordeling, afkomstig van de bevoegde autoriteiten die toezien op de naleving overeenkomstig 1.8.1 of 1.8.6.6; op verzoek, conformiteitsbeoordelingsactiviteiten, uitgevoerd binnen het kader van hun goedkeurings- en alle andere activiteiten, met inbegrip van het delegeren van taken.

1.8.6.6 De bevoegde autoriteit moet het toezicht op de onderzoeksinstanties waarborgen en moet de verleende erkenning intrekken of beperken, indien zij merkt dat een erkende instantie niet langer in overeenstemming is met de erkenning en de voorschriften van 1.8.6.8 of niet de procedures volgt, vastgelegd in de bepalingen van het ADR.

1.8.6.7 Indien de erkenning van de onderzoeksinstantie is ingetrokken of beperkt of indien de onderzoeksinstantie haar activiteiten heeft beëindigd, moet de bevoegde autoriteit passende maatregelen treffen om te garanderen dat de dossiers ofwel door een andere onderzoeksinstantie worden behandeld dan wel beschikbaar blijven.

1.8.6.8 De onderzoeksinstantie moet:

- a) beschikken over personeel in een organisatiestructuur, dat bekwaam, opgeleid, competent en vakkundig is, teneinde de technische functies op bevredigende wijze te kunnen uitvoeren;
- b) toegang hebben tot geschikte en voldoende faciliteiten en uitrusting;
- c) op onpartijdige wijze te werk gaan en vrij zijn van invloeden die zouden kunnen verhinderen om zo te handelen;
- d) commerciële vertrouwelijkheid waarborgen van de commerciële en door het eigendomsrecht beschermde activiteiten van de fabrikant en andere instanties;
- e) een duidelijke scheiding aanhouden tussen de werkelijke functies van onderzoeksinstantie en functies die daar geen verband mee houden;
- f) een gedocumenteerd kwaliteitssysteem bezitten;
- g) waarborgen dat de beproevingen en onderzoeken, aangegeven in de betreffende norm en in het ADR, worden uitgevoerd; en een doeltreffend en geschikt systeem voor rapportage en dossiervorming aanhouden in overeenstemming met 1.8.7 en 1.8.8

De onderzoeksinstantie moet bovendien geaccrediteerd zijn overeenkomstig de norm EN ISO/IEC 17020:2012 (uitgezonderd bepaling 8.1.3), zoals aangegeven in 6.2.2.11, 6.2.3.6 en TA4 en TT9 van 6.8.4.

Een onderzoeksinstantie die begint met een nieuwe activiteit, kan tijdelijk worden erkend. Vóór een tijdelijke erkenning moet de bevoegde autoriteit waarborgen dat de onderzoeksinstantie voldoet aan de voorschriften van de norm EN ISO/IEC 17020:2004. De onderzoeksinstantie moet in het eerste jaar van haar activiteiten worden geaccrediteerd, teneinde deze nieuwe activiteit te kunnen voortzetten.

1.8.7 **Procedures voor conformiteitsbeoordeling en periodiek onderzoek**

Opmerking: In deze sectie betekent "betreffende instantie" een instantie die in 6.2.2.11 is aangewezen voor het certificeren van UN-drukhouders, en in 6.2.3.6 voor de goedkeuring van niet-UN-drukhouders en in de bijzondere bepalingen TA4 en TT9 van 6.8.4.

1.8.7.1 **Algemene bepalingen**

1.8.7.1.1 De procedures in sectie 1.8.7 moeten overeenkomstig 6.2.3.6 worden toegepast indien niet-UN-drukhouders worden goedgekeurd en overeenkomstig TA4 en TT9 van 6.8.4 indien tanks, batterijwagens en MEGC's worden goedgekeurd. De procedures in sectie 1.8.7 mogen overeenkomstig de tabel in 6.2.2.11 worden toegepast indien UN-drukhouders worden gecertificeerd.

1.8.7.1.2 Elke aanvraag voor:

- a) de typegoedkeuring in overeenstemming met 1.8.7.2; of
- b) het toezicht op de fabricage in overeenstemming met 1.8.7.3 en het eerste onderzoek en

beproeving in overeenstemming met 1.8.7.4; of

- c) het periodieke onderzoek, tussentijds onderzoek en de buitengewone controles in overeenstemming met 1.8.7.5

moet door de aanvrager worden ingediend bij één enkele bevoegde autoriteit, een vertegenwoordiger daarvan of een erkende onderzoeksinstantie van zijn keuze.

1.8.7.1.3 De aanvraag moet omvatten:

- a) de naam en het adres van de aanvrager;
- b) voor de conformiteitsbeoordeling, indien de aanvrager niet de fabrikant is, de naam en het adres van de fabrikant;
- c) een schriftelijke verklaring dat dezelfde aanvraag niet is ingediend bij enige andere bevoegde autoriteit, een vertegenwoordiger daarvan of een onderzoeksinstantie;
- d) de betreffende technische documentatie, aangegeven in 1.8.7.7;
- e) een verklaring waarmee aan de bevoegde autoriteit, een vertegenwoordiger daarvan of een onderzoeksinstantie voor inspectiedoeleinden toegang wordt verleend tot de locaties van fabricage, onderzoek, beproeving en opslag en waarbij aan hen alle noodzakelijke informatie wordt verschaft.

1.8.7.1.4 In het geval dat de aanvrager op voor de bevoegde autoriteit of de haar vertegenwoordigende onderzoeksinstantie op bevredigende wijze overeenstemming met 1.8.7.6 kan aantonen, dan mag de aanvrager een interne inspectiedienst oprichten die een gedeelte of alle onderzoeken en beproevingen, voor zover opgenomen in 6.2.2.11 of 6.2.3.6, mag uitvoeren.

1.8.7.1.5 Certificaten ter goedkeuring van het ontwerptype en conformiteitscertificaten – met inbegrip van de technische documentatie – moeten door de fabrikant of de aanvrager van de typegoedkeuring, indien deze niet de fabrikant is, en door de onderzoeksinstantie die het certificaat heeft afgegeven, worden bewaard gedurende een periode van ten minste 20 jaar vanaf de laatste datum van fabricage van productie van hetzelfde type.

1.8.7.1.6 Indien het in de bedoeling van een fabrikant of een eigenaar ligt het bedrijf te beëindigen, moet deze de documentatie toezenden aan de bevoegde autoriteit. De bevoegde autoriteit moet vervolgens deze documentatie gedurende de rest van de periode aangegeven in 1.8.7.1.5 bewaren.

1.8.7.2 **Typegoedkeuring**

Typegoedkeuringen geven het recht tot fabricage van drukhouders, tanks, batterijwagens of MEGC's gedurende de periode van geldigheid van die goedkeuring.

1.8.7.2.1 De aanvrager moet:

- a) in het geval van drukhouders representatieve monsters van de bedoelde productie aan de betreffende instantie ter beschikking stellen. De betreffende instantie kan verzoeken om meer monsters indien het beproevingsprogramma dit vereist.
- b) in het geval van tanks, batterijwagens of MEGC's, toegang verlenen tot het prototype voor de typekeuring.

1.8.7.2.2 De betreffende instantie moet:

- a) de technische documentatie, aangegeven in 1.8.7.7.1, onderzoeken om te controleren of het ontwerp in overeenstemming is met de betreffende bepalingen van het ADR en of het prototype of de partij prototypen is vervaardigd in overeenstemming met de technische documentatie en representatief is voor het ontwerp;
- b) de onderzoeken uitvoeren en getuige zijn van de beproevingen, aangegeven in het ADR, teneinde vast te stellen dat de bepalingen zijn toegepast en nagekomen, en dat de procedures, aanvaard door de fabrikant, voldoen aan de voorschriften;
- c) controleren of het/de certifica(a)t(en), afgegeven door de fabrikant(en) van de materialen, overeenstemmen met de betreffende bepalingen van het ADR;
- d) voor zover van toepassing, de procedures voor de permanente verbinding van onderdelen goedkeuren of controleren dat deze in het verleden zijn goedgekeurd, en controleren dat het personeel, dat belast is met het permanent verbinden van onderdelen en de niet-destructieve beproevingen, gekwalificeerd is of toegelaten;
- e) overeenstemming bereiken met de aanvrager over de locatie en de keuringsfaciliteiten waar de onderzoeken en de noodzakelijke beproevingen zullen worden uitgevoerd.

De betreffende instantie moet de aanvrager een rapport van de typekeuring doen toekomen.

1.8.7.2.3 Indien het type voldoet aan alle bepalingen die van toepassing zijn, moet de bevoegde autoriteit, haar gemachtigde of de onderzoeksinstantie een certificaat van typegoedkeuring afgeven aan de aanvrager.

Dit certificaat moet omvatten:

- a) de naam en het adres van degene die het heeft afgegeven;
- b) de naam en het adres van de fabrikant en van de aanvrager indien de aanvrager niet de fabrikant is;
- c) een verwijzing naar de versie van het ADR en de normen gebruikt door het onderzoek van het type;
- d) eventuele eisen die het gevolg zijn van het onderzoek;
- e) de gegevens noodzakelijk voor de identificatie van het type en de varianten, zoals gedefinieerd in de desbetreffende norm;
- f) de verwijzing naar het/de onderzoeksrapport(en) van het type; en
- g) de maximale periode van geldigheid van de typegoedkeuring.

Een lijst van de relevante gedeelten van de technische documentatie moet bij het certificaat worden gevoegd (zie 1.8.7.7.1).

- 1.8.7.2.4 De typegoedkeuring mag ten hoogste tien jaar geldig zijn. Indien binnen deze periode de desbetreffende technische voorschriften van het ADR (met inbegrip van normen waarnaar wordt verwezen) zodanig zijn veranderd dat het goedgekeurde type niet langer daarmee overeenkomt, dan moet de desbetreffende instantie die de typegoedkeuring heeft afgegeven, deze intrekken en de houder van de typegoedkeuring inlichten.

Opmerking: *Wat betreft de uiterste data voor intrekking van bestaande typegoedkeuringen, zie kolom (5) van de tabellen in 6.2.4 en 6.8.2.6 of 6.8.3.6 al naar gelang.*

Indien de typegoedkeuring is verlopen of ingetrokken, dan is de fabricage van drukhouders, tanks, batterijwagens of MEGC's volgens die typegoedkeuring niet langer toegestaan.

In een dergelijk geval blijven de desbetreffende bepalingen inzake het gebruik, het periodiek onderzoek en het tussentijds onderzoek van drukhouders, tanks, batterijwagens of MEGC's, opgenomen in de typegoedkeuring die is verlopen of ingetrokken, van toepassing op deze drukhouders, tanks, batterijwagens of MEGC's, gefabriceerd vóór de afloop of de intrekking, indien zij verder mogen worden gebruikt.

Zij mogen verder worden gebruikt zolang als zij in overeenstemming blijven met de voorschriften van het ADR. Indien zij niet langer in overeenstemming zijn met de voorschriften van het ADR mogen zij alleen verder worden gebruikt indien een dergelijk gebruik is toegestaan op grond van de desbetreffende overgangsvoorschriften in hoofdstuk 1.6.

Typegoedkeuringen kunnen worden hernieuwd op grond van een volledige herziening en beoordeling van de conformiteit met de bepalingen van het ADR van toepassing op de datum van de hernieuwing. De hernieuwing is niet toegestaan nadat een typegoedkeuring is ingetrokken. Tussentijdse wijzigingen van een bestaande typegoedkeuring (bijv. voor drukhouders kleine wijzigingen zoals toevoeging van andere grootten of inhouden die de conformiteit niet beïnvloeden, of voor tanks zie 6.8.2.3.2) verlengen of wijzigen niet de oorspronkelijke geldigheid van het certificaat.

Opmerking: *De herziening en de beoordeling van de conformiteit kan worden uitgevoerd door een andere instantie dan die welke de oorspronkelijke typegoedkeuring heeft afgegeven.*

De afgevend instantie moet alle documenten voor de typegoedkeuring (zie 1.8.7.7.1) gedurende de hele geldigheidsperiode bewaren, inclusief de hernieuwingen daarvan, indien deze worden verleend.

- 1.8.7.2.5 In geval van wijziging van een drukhouder, tank, batterijwagen of MEGC met een geldige, verlopen of ingetrokken typegoedkeuring, richten beproeving, onderzoek en goedkeuring zich alleen op die delen van de drukhouder, tank, batterijwagen of MEGC die wijzigingen hebben ondergaan. De wijziging moet voldoen aan de op het moment van wijziging geldende voorschriften van het ADR. Voor alle delen van de drukhouder, tank, batterijwagen of MEGC waarvoor de wijziging geen gevolgen heeft, blijft de documentatie van de oorspronkelijke typegoedkeuring geldig.

Een wijziging kan betrekking hebben op een of meer onder een typegoedkeuring vallende drukhouders, tanks, batterijwagens of MEGC's.

Aan de aanvrager moet een certificaat van goedkeuring van de wijziging worden uitgereikt door de bevoegde autoriteit van een Overeenkomstsluitende Partij bij het ADR of een door deze autoriteit aangewezen instantie. Voor tanks, batterijwagens en MEGC's moet een afschrift als onderdeel van het tankdossier worden bewaard.

Aanvragen voor een goedkeuringscertificaat in verband met een wijziging moeten door de aanvrager bij één enkele bevoegde autoriteit of door deze autoriteit aangewezen instantie worden ingediend.

1.8.7.3 Toezicht op de fabricage

- 1.8.7.3.1 Het fabricageproces moet aan een inspectie door de betreffende instantie zijn onderworpen teneinde te waarborgen dat het product wordt vervaardigd in overeenstemming met de bepalingen van de typegoedkeuring.
- 1.8.7.3.2 De aanvrager moet alle maatregelen treffen, die noodzakelijk zijn om te waarborgen dat het fabricageproces voldoet aan de van toepassing zijnde bepalingen van het ADR en van het certificaat van typegoedkeuring en de bijlagen daarvan.
- 1.8.7.3.3 De betreffende instantie moet:
- a) de overeenstemming controleren met de technische documentatie, aangegeven in 1.8.7.7.2;
  - b) controleren of het fabricageproces producten produceert in overeenstemming met de voorschriften en de documentatie die daarop van toepassing zijn;
  - c) controleren of de herkomst van de materialen is na te gaan en vergelijken van het/de materiaalcertifica(a)t(en) met de specificaties;
  - d) voor zover van toepassing, controleren of het personeel belast met het maken van permanente verbindingen en de niet-destructieve beproevingen gekwalificeerd of toegelaten is;
  - e) overeenstemming bereiken met de aanvrager over de locatie waar de onderzoeken en de noodzakelijke beproevingen zullen worden uitgevoerd; en
  - f) de resultaten van de inspectie vastleggen.

1.8.7.4 Eerste onderzoek en beproevingen

- 1.8.7.4.1 De aanvrager moet:
- a) de merktekens, aangegeven in het ADR, aanbrengen; en
  - b) de betreffende instantie voorzien van de technische documentatie, aangegeven in 1.8.7.7.
- 1.8.7.4.2 De betreffende instantie moet:
- a) de noodzakelijke onderzoeken en beproevingen uitvoeren teneinde te controleren dat het product is vervaardigd in overeenstemming met de typegoedkeuring en de betreffende bepalingen;
  - b) de certificaten die door de fabrikanten van de bedrijfsuitrusting aangeleverd zijn, vergelijken met de bedrijfsuitrusting;
  - c) aan de aanvrager een rapport van het eerste onderzoek en beproeving afgeven, dat betrekking heeft op gedetailleerde beproevingen en controles die zijn uitgevoerd en de gecontroleerde technische documentatie;
  - d) een schriftelijk certificaat opstellen van de conformiteit van de fabricage en haar wettig gedeponereerd waarmede aanbrengen indien de fabricage voldoet aan de bepalingen; en
  - e) nagaan of de typegoedkeuring geldig blijft nadat de bepalingen van het ADR (met inbegrip van normen waarnaar wordt verwezen) van belang voor de typegoedkeuring gewijzigd zijn.
- Het certificaat bedoeld in d) en het rapport bedoeld in c) kunnen betrekking hebben op een aantal voorwerpen van hetzelfde type (groeps-certificaat of -rapport).
- 1.8.7.4.3 Het certificaat moet ten minste omvatten:
- a) de naam en het adres van de betreffende instantie;
  - b) de naam en het adres van de fabrikant en de naam en het adres van de aanvrager, indien deze niet de fabrikant is;
  - c) een verwijzing naar de versie van het ADR en de normen, gebruikt voor de eerste onderzoeken en beproevingen;
  - d) de resultaten van de onderzoeken en beproevingen;
  - e) de gegevens nodig voor de identificatie van het/de onderzochte product(en), ten minste het serienummer of voor niet-hervulbare cilinders (flessen) het chargennummer; en
  - f) het nummer van de typegoedkeuring.

1.8.7.5 Periodiek onderzoek, tussentijds onderzoek en buitengewone controles

- 1.8.7.5.1 De betreffende instantie moet:
- a) de identificatie uitvoeren en de overeenstemming met de documentatie controleren;
  - b) de onderzoeken uitvoeren en getuige zijn van de beproevingen teneinde te controleren of aan de voorschriften wordt voldaan;
  - c) rapporten over de resultaten van de onderzoeken en beproevingen afgeven, die betrekking kunnen hebben op een aantal voorwerpen; en
  - d) waarborgen dat de voorgeschreven merktekens worden aangebracht.
- 1.8.7.5.2 Rapporten van de periodieke onderzoeken en beproevingen van drukhouders moeten door de aanvrager tenminste tot het volgende periodieke onderzoek worden bewaard.

Opmerking: Zie voor tanks de bepalingen voor tankdossiers in 4.3.2.1.7.

1.8.7.6 Toezicht op de interne inspectiedienst van de aanvrager

1.8.7.6.1 De aanvrager moet:

- a) een interne inspectiedienst inrichten met een kwaliteitssysteem voor onderzoeken en beproevingen, gedocumenteerd volgens 1.8.7.7.5 en onderworpen aan toezicht;
- b) voldoen aan de verplichtingen voortkomend uit het goedgekeurde kwaliteitssysteem en waarborgen dat het bruikbaar en efficiënt blijft;
- c) opgeleid en deskundig personeel voor de interne inspectiedienst aanstellen; en
- d) voor zover van toepassing, het geregistreerde waarmerk van de onderzoeksinstantie aanbrengen.

1.8.7.6.2 De onderzoeksinstantie moet een eerste audit uitvoeren. Indien deze tevredenstellend verloopt, moet de onderzoeksinstantie een toestemming afgeven voor een periode die drie jaar niet overschrijdt. Er moet aan de volgende bepalingen worden voldaan:

- a) deze audit moet bevestigen dat de onderzoeken en beproevingen die op het product worden uitgevoerd in overeenstemming zijn met de voorschriften van het ADR;
- b) de onderzoeksinstantie kan de interne inspectiedienst van de aanvrager machtigen om het geregistreerde waarmerk van de onderzoeksinstantie aan te brengen op elk goedgekeurd product,
- c) de machtiging kan worden vernieuwd na een tevredenstellende audit in het laatste jaar voor de afloop daarvan. De nieuwe periode van geldigheid moet beginnen op de datum van afloop van de machtiging; en
- d) de auditoren van de onderzoeksinstantie moeten zo bekwaam zijn dat zij de beoordeling van de conformiteit van het product vallend onder het kwaliteitssysteem kunnen uitvoeren.

1.8.7.6.3 De onderzoeksinstantie moet gedurende de looptijd van de machtiging periodieke audits uitvoeren om te ervoor te zorgen dat de aanvrager het kwaliteitssysteem onderhoudt en toepast. Aan de volgende bepalingen moet zijn voldaan:

- a) ten minste twee audits moeten worden uitgevoerd in een periode van 12 maanden;
- b) het onderzoeksinstituut kan aanvullende bezoeken, opleiding, technische wijzigingen of veranderingen van het kwaliteitssysteem voorschrijven en de door de aanvrager uit te voeren onderzoeken en beproevingen beperken of verbieden;
- c) de onderzoeksinstantie moet alle wijzigingen in het kwaliteitssysteem beoordelen en beslissen of het gewijzigde kwaliteitssysteem nog zal voldoen aan de voorschriften van de eerste audit, of dat een volledige herbeoordeling noodzakelijk is;
- d) de auditoren van de onderzoeksinstantie moeten zo bekwaam zijn dat zij de beoordeling van de conformiteit van het product vallend onder het kwaliteitssysteem kunnen uitvoeren; en
- e) de onderzoeksinstantie moet aan de aanvrager een rapport verschaffen van het bezoek of de audit en, indien een beproeving heeft plaatsgevonden, een beproevingsrapport.

1.8.7.6.4 In gevallen van het ontbreken van conformiteit met de betreffende voorschriften moet de onderzoeksinstantie waarborgen dat corrigerende maatregelen worden getroffen. Indien niet binnen een gepaste tijd corrigerende maatregelen worden getroffen, moet de onderzoeksinstantie de vergunning voor de interne inspectiedienst voor de uitvoering van haar activiteiten opschorten of intrekken. De kennisgeving van opschorting of intrekking moet worden toegezonden aan de bevoegde autoriteit. Een rapport moet aan de aanvrager ter beschikking worden gesteld, waarin gedetailleerd de redenen worden aangegeven voor de beslissingen die door de onderzoeksinstantie zijn genomen.

1.8.7.7 Documenten

De technische documentatie moet het mogelijk maken een beoordeling van de conformiteit met de betreffende voorschriften uit te voeren.

1.8.7.7.1 *Documenten voor de typegoedkeuring*

De aanvrager moet, voor zover van toepassing, verschaffen:

- a) de lijst van normen gebruikt voor het ontwerp en de fabricage;
- b) een beschrijving van het type met inbegrip van alle varianten;
- c) de instructies overeenkomstig de desbetreffende kolom van tabel A van hoofdstuk 3.2 of voor producten met een speciale bestemming, de lijst van te vervoeren goederen;
- d) een algemene montage-tekening of -tekeningen;
- e) de gedetailleerde tekeningen, met inbegrip van de dimensies gebruikt voor de berekeningen, van het product, de bedrijfsuitrusting, de constructieve uitrusting, de kenmerking en/of etikettering, die nodig zijn om de overeenstemming te controleren;
- f) de aantekeningen, resultaten en conclusies van de berekeningen;
- g) de lijst van de bedrijfsuitrusting met de betreffende technische gegevens en informatie over de

- veiligheidsinrichtingen met inbegrip van de berekening van de afblaascapaciteit, voor zover van toepassing;
- h) de lijst van materialen voorgeschreven in de norm voor de fabricage, gebruikt voor elk deel, bestanddeel, bekleding, bedrijfsuitrusting en constructieve uitrusting en de overeenkomstige specificaties van de materialen of de overeenkomstige verklaring van overeenstemming met het ADR;
  - i) de goedgekeurde kwalificatie van het proces voor permanente verbindingen;
  - j) de beschrijvingen van het/de proces(sen) voor de warmtebehandeling; en
  - k) de procedures, beschrijvingen en rapporten van alle betreffende beproevingen voor de typegoedkeuring en voor de fabricage opgesomd in de normen of in het ADR.

1.8.7.7.2 *Documenten voor het toezicht op de fabricage*

De aanvrager moet, voor zover van toepassing, ter beschikking stellen:

- a) de documenten opgesomd in 1.8.7.7.1;
- b) een kopie van het certificaat van typegoedkeuring;
- c) de procedures voor de fabricage met inbegrip van de procedure voor de beproeving;
- d) de dossiers over de fabricage;
- e) de goedgekeurde kwalificaties van het personeel belast met het maken van permanente verbindingen;
- f) de goedgekeurde kwalificaties van het personeel belast met niet-destructieve beproevingen;
- g) de rapporten van de destructieve en niet-destructieve beproevingen;
- h) de dossiers van de warmtebehandelingen; en
- i) de dossiers van de kalibraties.

1.8.7.7.3 *Documenten voor het eerste onderzoek en beproevingen*

De aanvrager moet, voor zover van toepassing, ter beschikking stellen:

- a) de documenten opgesomd in 1.8.7.7.1 en 1.8.7.7.2;
- b) de materiaalcertificaten van het product en van alle bestanddelen daarvan;
- c) de verklaringen van conformiteit en de materiaalcertificaten van de bedrijfsuitrusting; en
- d) een verklaring van conformiteit met inbegrip van de beschrijving van het product en alle varianten die zijn aanvaard volgens de typegoedkeuring.

1.8.7.7.4 *Documenten voor periodieke onderzoeken, tussentijdse onderzoeken en buitengewone controles*

De aanvrager moet, voor zover van toepassing, ter beschikking stellen:

- a) voor drukhouders: de documenten waarin speciale voorschriften zijn aangegeven, indien normen voor de fabricage, periodieke onderzoeken en beproevingen dit voorschrijven;
- b) voor tanks:
  - i) het tankdossier; en
  - ii) één of meer dan één van de documenten genoemd in 1.8.7.7.1 t/m 1.8.7.7.3.

1.8.7.7.5 *Documenten voor de beoordeling van de interne inspectiedienst*

De aanvrager voor een interne inspectiedienst moet, voor zover van toepassing, de documentatie van het kwaliteitssysteem ter beschikking stellen:

- a) de organisatiestructuur en de verantwoordelijkheden;
- b) de betreffende instructies voor onderzoek en beproeving, kwaliteitscontrole, kwaliteitsborging, bedrijfsprocessen en systematische acties, waarvan gebruik gemaakt zal worden;
- c) de kwaliteitsdossiers, zoals onderzoeksrapporten, beproevingsgegevens, kalibratiegegevens en certificaten;
- d) de beoordelingen door de bedrijfsleiding teneinde het doeltreffend functioneren van het kwaliteitssysteem te waarborgen als gevolg van de audits in overeenstemming met 1.8.7.6;
- e) het proces dat beschrijft hoe aan de eisen van klanten en aan de voorschriften wordt voldaan;
- f) het proces voor de controle van documenten en de revisie daarvan;
- g) de procedures voor de behandeling van producten die niet overeenkomen met de eisen; en
- h) de opleidingsprogramma's en de kwalificatieprocedures voor het desbetreffende personeel.

1.8.7.8 *Producten vervaardigd, goedgekeurd, onderzocht en beproefd volgens normen*

Aan de voorschriften van 1.8.7.7 wordt geacht te zijn voldaan, indien de volgende normen, voor zover relevant, worden toegepast:

Subsectie en paragrafen van toepassing	Verwijzing	Titel van het document
1.8.7.7.1 t/m 1.8.7.7.4	EN 12972:2007	Tanks voor het transport van gevaarlijke stoffen - Beproeving, inspectie en merken van metalen tanks.

1.8.8 Procedures voor de conformiteitsbeoordeling van gaspatronen

Indien de conformiteit van gaspatronen wordt beoordeeld, moet één van de volgende procedures worden toegepast:

- a) de procedure in sectie 1.8.7 voor niet-UN drukhouders, met uitzondering van 1.8.7.5; of
- b) de procedure in de subsecties 1.8.8.1 t/m 1.8.8.7.

1.8.8.1 Algemene bepalingen

1.8.8.1.1 Het toezicht op de fabricage moet worden uitgevoerd door een Xa-instantie en de beproevingen voorgeschreven in 6.2.6 moeten ofwel worden uitgevoerd door die Xa- instantie dan wel een IS-instantie erkend door die Xa-instantie; wat betreft de definitie van Xa- en IS-instanties zie 6.2.3.6.1. De conformiteitsbeoordeling moet worden uitgevoerd door de bevoegde autoriteit, haar gemachtigde of een erkende onderzoeksinstantie van een Overeenkomstsluitende Partij van het ADR.

1.8.8.1.2 De aanvrager moet als exclusief verantwoordelijke door de toepassing van 1.8.8 de conformiteit van de gaspatronen met de bepalingen van 6.2.6 en met alle verdere bepalingen van het ADR die van toepassing zijn, aantonen, waarborgen en verklaren.

1.8.8.1.3 De aanvrager moet

- a) een ontwerptypeonderzoek van elk type gaspatroon uitvoeren (met inbegrip van de te gebruiken materialen en variaties van dat type, bijv. inhouden, drukken, tekeningen en afsluit- en aftapinrichtingen) overeenkomstig 1.8.8.2;
- b) gebruikmaken van een goedgekeurd kwaliteitsregiem voor ontwerp, fabricage, onderzoek en beproeving overeenkomstig 1.8.8.3;
- c) gebruikmaken van een goedgekeurd beproevingsregiem overeenkomstig 1.8.8.4 voor de beproevingen voorgeschreven in 6.2.6;
- d) de goedkeuring voor zijn kwaliteitssysteem voor toezicht op de fabricage en voor de beproeving aanvragen bij een Xa-instantie van zijn keuze van de Overeenkomstsluitende Partij; indien de aanvrager niet gevestigd is in een Overeenkomstsluitende Partij dan moet hij de aanvraag indienen bij een Xa-instantie van een Overeenkomstsluitende Partij vóór het eerste vervoer in een Overeenkomstsluitende Partij;
- e) indien de gaspatroon uiteindelijk wordt geassembleerd uit onderdelen, gefabriceerd door de aanvrager, door één of meerdere onderneming(en), schriftelijke instructies verschaffen op welke wijze de gaspatronen moeten worden geassembleerd en gevuld om te voldoen aan de bepalingen van zijn certificaat van onderzoek van het type.

1.8.8.1.4 Wanneer de aanvrager en de ondernemingen die gaspatronen assembleren of vullen overeenkomstig de instructies van de aanvrager, tot tevredenheid van de Xa-instantie, de overeenstemming kunnen aantonen met de bepalingen van 1.8.7.6, met uitzondering van 1.8.7.6.1 d) en 1.8.7.6.2 b), mogen zij een interne inspectiedienst inrichten die gedeeltelijk of in zijn geheel de onderzoeken en beproevingen aangegeven in 6.2.6 mag uitvoeren.

1.8.8.2 Onderzoek van het ontwerptype

1.8.8.2.1 De aanvrager moet de technische documentatie samenstellen voor elk type gaspatroon met inbegrip van de toegepaste technische norm(en). Indien hij ervoor kiest om een norm toe te passen waarnaar in 6.2.6 niet wordt verwezen, dan moet hij de toegepaste norm aan de documentatie toevoegen.

1.8.8.2.2 De aanvrager moet de technische documentatie, tezamen met monsters van dat type, ter beschikking houden van de Xa-instantie gedurende de productie gedurende een periode van ten minste vijf jaren daarna vanaf de laatste datum van productie van de gaspatronen overeenkomstig dat certificaat van onderzoek van het type.

1.8.8.2.3 De aanvrager moet na zorgvuldig onderzoek een certificaat van het ontwerptype afgeven dat geldig moet zijn gedurende een periode van ten hoogste tien jaren; hij moet dit certificaat toevoegen aan de documentatie. Dit certificaat geeft hem het recht om gaspatronen van dat type gedurende die periode te produceren.

1.8.8.2.4 Indien binnen die periode de desbetreffende technische voorschriften van het ADR (met inbegrip van

de normen waarnaar wordt verwezen) zodanig zijn veranderd dat het goedgekeurde ontwerptype niet langer daarmee overeenkomt, moet de aanvrager het certificaat van onderzoek van het type intrekken en de Xa-instantie informeren.

1.8.8.2.5 De aanvrager mag na zorgvuldige en volledige herziening het certificaat opnieuw afgeven voor een volgende periode van ten hoogste tien jaar.

1.8.8.3 Toezicht op de fabricage

1.8.8.3.1 De procedure voor het onderzoek van het ontwerptype alsmede het fabricageproces moeten zijn onderworpen aan toezicht door de Xa-instantie, teneinde te waarborgen dat het door de aanvrager gecertificeerde type en het product zoals vervaardigd in overeenstemming zijn met de bepalingen van het certificaat van het ontwerptype en de bepalingen van het ADR die van toepassing zijn. Indien 1.8.8.1.3 e) van toepassing is, moeten de ondernemingen die de gaspatronen assembleren en vullen in deze procedure zijn opgenomen.

1.8.8.3.2 De aanvrager moet alle noodzakelijke maatregelen treffen om te waarborgen dat het fabricageproces voldoet aan de bepalingen van het ADR die van toepassing zijn en aan zijn certificaat van het ontwerptype en de bijlagen. Indien 1.8.8.1.3 e) van toepassing is, moeten de ondernemingen die de gaspatronen assembleren en vullen in deze procedure zijn opgenomen.

1.8.8.3.3 De Xa-instantie moet:

- a) de conformiteit van het onderzoek van het ontwerptype van de aanvrager en de conformiteit van het type gaspatroon met de technische documentatie aangegeven in 1.8.8.2 controleren;
- b) controleren of het fabricageproces producten oplevert die overeenkomen met de voorschriften en de documentatie die daarop van toepassing zijn; indien de gaspatroon ten slotte wordt geassembleerd uit onderdelen vervaardigd door de aanvrager door één of meerdere onderneming(en), moet de Xa-instantie ook na de uiteindelijke assemblage en het vullen controleren of de gaspatronen volledig overeenstemmen met alle bepalingen die van toepassing zijn en of de instructies van de aanvrager correct worden toegepast;
- c) controleren of het personeel belast met het maken van permanente verbindingen van onderdelen en de beproevingen gekwalificeerd of toegelaten is;
- d) de resultaten van de inspectie vastleggen.

1.8.8.3.4 Indien de bevindingen van de Xa-instantie wijzen op het ontbreken van conformiteit met het certificaat van het ontwerptype van de aanvrager of met het fabricageproces, moet hij geschikte corrigerende maatregelen eisen of intrekking van het certificaat van de aanvrager.

1.8.8.4 Dichtheidsproef

1.8.8.4.1 De aanvrager en onderneming(en) die gaspatronen assembleren en vullen overeenkomstig de instructies van de aanvrager moeten:

- a) de beproevingen uitvoeren voorgeschreven in 6.2.6;
- b) beproevingsresultaten vastleggen;
- c) alleen een certificaat van conformiteit afgeven voor gaspatronen, die volledig overeenstemmen met de bepalingen van zijn onderzoek van het ontwerptype en bepalingen van het ADR die van toepassing zijn en die met goed gevolg de beproevingen voorgeschreven in 6.2.6 hebben doorstaan;
- d) de documentatie als aangegeven in 1.8.8.7 bewaren gedurende de productie en daarna gedurende een periode van ten minste vijf jaren vanaf de laatste datum van productie van de gaspatronen die tot één typegoedkeuring behoren, voor onderzoek met willekeurige tussenpozen door de Xa-instantie;
- e) een duurzaam en leesbaar merkteken aanbrengen waardoor het type gaspatroon, de aanvrager, de datum van productie of serienummer geïdentificeerd wordt; indien het merkteken als gevolg van beperkte beschikbare ruimte niet volledig kan worden aangebracht op de romp van de gaspatroon, moet hij een duurzaam identificatieplaatje met deze informatie aan de gaspatroon bevestigen of dit samen met de gaspatroon in een binnenverpakking plaatsen.

1.8.8.4.2 De Xa-instantie moet:

- a) de noodzakelijke onderzoeken en beproevingen met willekeurige tussenpozen uitvoeren, doch ten minste korte tijd na het begin van de productie van een type gaspatroon en daarna ten minste eenmaal elke drie jaar, teneinde te controleren of de procedure van het onderzoek van het ontwerptype van de aanvrager alsook de fabricage en de beproeving van het product worden uitgevoerd in overeenstemming met het certificaat van het ontwerptype en de desbetreffende bepalingen;
- b) de certificaten controleren die door de aanvrager worden verschaft;

- c) de beproevingen uitvoeren zoals voorgeschreven in 6.2.6 of het beproevingsprogramma en de interne inspectiedienst voor de uitvoering van de beproevingen goedkeuren.

1.8.8.4.3 Het certificaat moet ten minste omvatten:

- a) naam en adres van de aanvrager en, indien de uiteindelijke assemblage niet uitgevoerd wordt door de aanvrager maar door een onderneming of ondernemingen in overeenstemming met de schriftelijke instructies van de aanvrager, de naam/namen en het/de adres(sen) van deze ondernemingen;
- b) een verwijzing naar de versie van het ADR en de norm(en) gebruikt voor de fabricage en de beproevingen;
- c) het resultaat van de onderzoeken en de beproevingen;
- d) de gegevens voor kenmerking zoals voorgeschreven in 1.8.8.4.1 e).

1.8.8.5 (Gereserveerd)

1.8.8.6 *Toezicht op de interne inspectiedienst*

Indien de aanvrager of de onderneming die gaspatronen assembleert of vult een interne inspectiedienst heeft ingesteld, moeten de bepalingen van 1.8.7.6 met uitzondering van 1.8.7.6.1 d) en 1.8.7.6.2 b) worden toegepast. De onderneming die gaspatronen assembleert of vult, moet voldoen aan de bepalingen met betrekking tot de aanvrager.

1.8.8.7 *Documenten*

De bepalingen van 1.8.7.7.1, 1.8.7.7.2, 1.8.7.7.3 en 1.8.7.7.5 moeten worden toegepast.

HOOFDSTUK 1.9

BEPERKINGEN IN HET VERVOER DOOR DE BEVOEGDE AUTORITEITEN

- 1.9.1 De invoer van gevaarlijke goederen op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij kan zijn onderworpen aan voorschriften of verbodsbepalingen die overeenkomstig artikel 4, § 1, van het ADR zijn uitgevaardigd om andere redenen dan de veiligheid tijdens het vervoer. Deze voorschriften of verbodsbepalingen moeten op passende wijze worden bekend gemaakt.
- 1.9.2 Onder voorbehoud van het bepaalde in 1.9.3, mag een Overeenkomstsluitende Partij bepaalde aanvullende voorschriften die niet in het ADR zijn opgenomen op haar grondgebied van toepassing verklaren op voertuigen die betrokken zijn bij het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, onder voorwaarde dat deze voorschriften niet strijdig zijn met artikel 2, paragraaf 2 van de Overeenkomst en zijn opgenomen in haar nationale wetgeving en van overeenkomstige toepassing zijn op voertuigen die betrokken zijn bij het nationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg over het grondgebied van deze Overeenkomstsluitende Partij.
- 1.9.3 Aanvullende voorschriften die vallen binnen het toepassingsgebied van 1.9.2 zijn:
- aanvullende veiligheidsvoorschriften of beperkingen betreffende voertuigen die gebruikmaken van bepaalde kunstwerken, zoals bruggen, voertuigen die gebruikmaken van gecombineerde wijzen van vervoer, zoals veerboten of treinen, of voertuigen die havens of andere vervoersterminals aandoen of verlaten;
  - voorschriften voor voertuigen om voorgeschreven routes te volgen om handelsgebieden of woonwijken, milieugevoelige gebieden, industriële zones met gevaarlijke installaties of wegen die ernstige fysische gevaren vertonen, te vermijden;
  - buitengewone voorschriften met betrekking tot routing of parkeren van voertuigen met gevaarlijke goederen, als gevolg van extreme weersomstandigheden, aardbeving, ongeval, vakbondsacties, burgeroproer of militaire gevechtshandelingen;
  - beperkingen betreffende het verkeer van gevaarlijke goederen op bepaalde dagen van de week of het jaar.
- 1.9.4 De bevoegde autoriteit van de Overeenkomstsluitende Partij die aanvullende voorschriften op haar grondgebied van toepassing verklaart die vallen onder het toepassingsgebied van 1.9.3 a) en d) hierboven, moet de betreffende voorschriften meedelen aan het Secretariaat van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties, die de Overeenkomstsluitende Partijen hiervan op de hoogte zal brengen¹.
- 1.9.5 Beperkingen in tunnels**
- Opmerking:** Bepalingen betreffende beperkingen voor de doorgang van voertuigen door tunnels voor het wegverkeer zijn ook opgenomen in hoofdstuk 8.6.*
- 1.9.5.1 Algemene bepalingen**
- Indien de bevoegde autoriteit beperkingen oplegt voor de doorgang van voertuigen die gevaarlijke stoffen vervoeren door tunnels, dan moet zij de tunnel voor het wegverkeer indelen in één van de tunnelcategorieën gedefinieerd in 1.9.5.2.2. Daarbij moet rekening worden gehouden met de kenmerkende eigenschappen van de tunnel, de beoordeling van de risico's met inbegrip van de beschikbaarheid en geschiktheid van alternatieve routes en wijzen van vervoer en overwegingen met betrekking tot het regelen van het verkeer. Dezelfde tunnel kan in meer dan één categorie worden ingedeeld, bijv. afhankelijk van het uur van de dag, de dag of de week etc.
- 1.9.5.2 Vaststelling van de categorieën**
- 1.9.5.2.1 De vaststelling van de categorieën moet zijn gebaseerd op de aanname dat er in tunnels sprake is van drie hoofdgevaren, die kunnen leiden tot een groot aantal slachtoffers of ernstige schade aan de structuur van de tunnel:
- Explosies,
  - Vrijkomen van giftig gas of vluchtige giftige vloeistof;
  - Branden.

¹ Een algemene leidraad voor de Berekening van Risico's verbonden aan het Wegvervoer van Gevaarlijke Goederen kan worden geraadpleegd op de website van het secretariaat van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (<http://www.unece.org/trans/danger/danger.htm>).

1.9.5.2.2 Er zijn de volgende vijf categorieën tunnels:

Tunnelcategorie A:

Geen beperkingen voor het vervoer van gevaarlijke goederen;

Tunnelcategorie B:

Beperking voor het vervoer van gevaarlijke goederen die aanleiding kunnen geven tot een zeer grote explosie;

De volgende gevaarlijke goederen worden geacht aan dit criterium² te voldoen:

Klasse 1:	Compatibiliteitsgroepen A en L;
Klasse 2:	UN 3529
Klasse 3:	Classificatiecode D (UN-nummers 1204, 2059, 3064, 3343, 3357 en 3379);
Klasse 4.1:	Classificatiecodes D en DT; en Zelfontledende stoffen van type B (UN-nummers 3221, 3222, 3231 en 3232);
Klasse 5.2:	Organische peroxiden van type B (UN-nummers 3101, 3102, 3111 en 3112).
Indien de totale netto massa ontplofbare stof per transporteenheid groter is dan 1000 kg:	
Klasse 1:	Subklassen 1.1, 1.2 and 1.5 (behalve compatibiliteitsgroepen A en L).
Bij vervoer in tanks:	
Klasse 2:	Classificatiecodes F, TF en TFC;
Klasse 4.2:	Verpakkingsgroep I;
Klasse 4.3:	Verpakkingsgroep I;
Klasse 5.1:	Verpakkingsgroep I.
Klasse 6.1:	UN-nummer 1510

Tunnelcategorie C:

Beperking voor het vervoer van gevaarlijke goederen, die aanleiding kunnen geven tot een zeer grote explosie, een grote explosie of het vrijkomen van een grote hoeveelheid giftige stoffen;

De volgende gevaarlijke stoffen worden geacht aan dit criterium² te voldoen:

- de gevaarlijke goederen waarvoor beperkingen gelden in tunnels van categorie B, en
- de volgende gevaarlijke goederen:

² De beoordeling is gebaseerd op de intrinsieke gevaarseigenschappen van de goederen, het type omsluiting en de vervoerde hoeveelheid.

Klasse 1:	Subklassen 1.1, 1.2 en 1.5 (behalve compatibiliteitsgroepen A en L); en Subklasse 1.3 (compatibiliteitsgroepen H en J);
Klasse 7:	UN-nummers 2977 en 2978.
Indien de totale netto massa ontplofbare stof per transporteenheid groter is dan 5000 kg:	
Klasse 1:	Subklasse 1.3 (compatibiliteitsgroepen C and G).
Bij vervoer in tanks:	
Klasse 2:	Classificatiecodes 2A, 2O, 3A en 3O, en classificatiecodes die alleen de letter T of de lettergroepen TC, TO en TOC bevatten;
Klasse 3:	Verpakkingsgroep I voor classificatiecodes FC, FT1, FT2 en FTC;
Klasse 6.1:	Verpakkingsgroep I behalve UN-nummer 1510;
Klasse 8:	Verpakkingsgroep I voor classificatiecodes CT1, CFT en COT.

Tunnelcategorie D:

Beperking voor het vervoer van gevaarlijke goederen, die aanleiding kunnen geven tot een zeer grote explosie, een grote explosie, het vrijkomen van een grote hoeveelheid giftige stoffen of een grote brand;

De volgende gevaarlijke stoffen worden geacht aan dit criterium² te voldoen:

- de gevaarlijke goederen, waarvoor beperkingen gelden in tunnels van categorie C, en
- de volgende gevaarlijke goederen:

Klasse 1:	Subklasse 1.3 (compatibiliteitsgroepen C en G);
Klasse 2:	Classificatiecodes F, FC, T, TF, TC, TO, TFC en TOC;
Klasse 3 :	UN 3528
Klasse 4.1:	Zelfontledende stoffen van type C, D, E en F; en UN-nummers 2956, 3241, 3242, 3251, 3531, 3532, 3533 en 3534;
Klasse 5.2:	Organische peroxiden van type C, D, E en F;
Klasse 6.1:	Verpakkingsgroep I voor classificatiecodes TF1, TFC en TFW en UN 3507; posities voor stoffen, giftig bij inademen waaraan bijzondere bepaling 354 is toegekend in kolom van tabel A van hoofdstuk 3.2 en posities van stoffen giftig bij inademen van de UN-nummers 3381 t/m 3390;
Klasse 8:	Verpakkingsgroep I voor classificatiecode CT1, CFT en COT ;
Klasse 9:	Classificatiecodes M9 en M10.
Bij los gestort vervoer of vervoer in tanks:	
Klasse 3:	
Klasse 4.2:	Verpakkingsgroep II;
Klasse 4.3:	Verpakkingsgroep II;
Klasse 6.1:	Verpakkingsgroep II; en Verpakkingsgroep III voor classificatiecode TF2;
Klasse 8:	Verpakkingsgroep I voor classificatiecodes CF1, CFT en CW1; en Verpakkingsgroep II voor classificatiecodes CF1 en CFT;
Klasse 9:	Classificatiecodes M2 en M3.

² De beoordeling is gebaseerd op de intrinsieke gevaarseigenschappen van de goederen, het type omsluiting en de vervoerde hoeveelheid.

Tunnelcategorie E:

Beperking voor het vervoer van alle gevaarlijke goederen behalve voor degene waarvoor '(-)' is aangegeven in hoofdstuk 3.2, tabel A, kolom (15) en voor alle gevaarlijke goederen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 3.4 indien de vervoerde hoeveelheden meer dan 8 ton totale bruto massa per transporteenheid bedragen.

Opmerking: Voor gevaarlijke goederen, ingedeeld onder UN-nummers 2919 en 3331, kunnen beperkingen voor de doorgang door tunnels echter deel uitmaken van de speciale regeling, goedgekeurd door de bevoegde autoriteit(en) op grond van 1.7.4.2.

1.9.5.3 Bepalingen voor verkeersborden en kennisgeving van beperkingen

- 1.9.5.3.1 De Overeenkomstsluitende Partijen moeten verboden en alternatieve routes voor tunnels aangeven door middel van verkeerstekens.
- 1.9.5.3.2 Zij mogen voor dit doel gebruik maken van de verkeerstekens C, 3h en D, 10a, 10b en 10c overeenkomstig het Verdrag inzake verkeerstekens (Wenen 1968) en de Europese Overeenkomst tot aanvulling van het Verdrag inzake verkeerstekens (Genève, 1971) in de interpretatie overeenkomstig de Resolution on Road Signs and Signals (R.E.2) (resolutie inzake verkeerstekens) van de werkgroep wegvervoer van het Inland Transport Committee van de UNECE, zoals gewijzigd.
- 1.9.5.3.3 Teneinde op internationaal niveau begrip te kweken voor de verkeerstekens, is het systeem van tekens in het Verdrag van Wenen gebaseerd op het gebruik van vormen en kleuren, die kenmerkend zijn voor elke categorie tekens en, voor zover mogelijk, meer op het gebruik van grafische symbolen dan van opschriften. Indien Overeenkomstsluitende Partijen het noodzakelijk achten de voorgeschreven tekens en symbolen te wijzigen, dan mogen de aangebrachte wijzigingen hun wezenlijke kenmerken niet veranderen. Indien Overeenkomstsluitende Partijen het Verdrag van Wenen niet toepassen, mogen de voorgeschreven tekens en symbolen worden gewijzigd, onder voorwaarde dat de aangebrachte wijzigingen hun wezenlijke betekenis niet veranderen.
- 1.9.5.3.4 Verkeerstekens bedoeld om de toegang van voertuigen, die gevaarlijke stoffen vervoeren tot tunnels voor het wegverkeer te verbieden, moeten op een plaats worden aangebracht, waar de keuze van alternatieve routes mogelijk is.
- 1.9.5.3.5 Indien de toegang tot tunnels beperkt is of indien alternatieve routes zijn voorgeschreven, dan moeten de verkeerstekens met bijkomende borden als volgt worden aangevuld:
- Geen verkeerstekens: geen beperking
- Verkeersteken met bijkomend bord voorzien van de letter B: van toepassing op voertuigen die gevaarlijke stoffen vervoeren, welke niet toegestaan zijn in tunnels van categorie B;
- Verkeersteken met bijkomend bord voorzien van de letter C: van toepassing op voertuigen die gevaarlijke stoffen vervoeren, welke niet toegestaan zijn in tunnels van categorie C;
- Verkeersteken met bijkomend bord voorzien van de letter D: van toepassing op voertuigen die gevaarlijke stoffen vervoeren, welke niet toegestaan zijn in tunnels van categorie D;
- Verkeersteken met bijkomend bord voorzien van de letter E: van toepassing op voertuigen die gevaarlijke stoffen vervoeren, welke niet toegestaan zijn in tunnels van categorie E.
- 1.9.5.3.6 Beperkingen in tunnels zijn van toepassing op transporteenheden waarvoor kenmerking met een oranje bord overeenkomstig 5.3.2 is voorgeschreven, behalve voor het vervoer van gevaarlijke goederen waarvoor in kolom (15) van tabel A van hoofdstuk 3.2 "(-)" wordt aangegeven. Voor gevaarlijke goederen die onder UN 2919 en 3331 zijn ingedeeld, kunnen beperkingen voor de doorgang door tunnels echter deel uitmaken van de door de bevoegde autoriteit(en) op basis van 1.7.4.2 goedgekeurde speciale regeling. Voor tunnels van categorie E zijn beperkingen in tunnels ook van toepassing op transporteenheden waarvoor kenmerking overeenkomstig 3.4.13 is voorgeschreven of die containers vervoeren waarvoor kenmerking overeenkomstig 3.4.13 is voorgeschreven.
- Beperkingen in tunnels zijn niet van toepassing indien gevaarlijke goederen worden vervoerd in overeenstemming met 1.1.3, behalve wanneer transporteenheden die dergelijke goederen

vervoeren, gekenmerkt zijn overeenkomstig 3.4.13 onder voorbehoud van 3.4.14.

- 1.9.5.3.7 Beperkingen moeten officieel worden gepubliceerd en openbaar gemaakt worden. De Overeenkomstsluitende Partijen moeten het secretariaat van de UNECE in kennis stellen van dergelijke beperkingen en het secretariaat moet deze informatie publiekelijk beschikbaar maken op zijn website
- 1.9.5.3.8 Indien Overeenkomstsluitende Partijen speciale exploitatieve maatregelen toepassen met het doel de risico's te verlagen en die betrekking hebben op enkele of alle voertuigen, die gebruik maken van tunnels, zoals melding vóór het binnenrijden of doorgang in konvooi met een escorte van begeleidende voertuigen, dan moeten dergelijke maatregelen officieel worden gepubliceerd en openbaar gemaakt worden.

HOOFDSTUK 1.10

VOORSCHRIFTEN VOOR DE BEVEILIGING

Opmerking: Onder “beveiliging” wordt in dit hoofdstuk verstaan: de maatregelen of voorzorgsmaatregelen die getroffen moeten worden om diefstal of misbruik van gevaarlijke goederen waardoor personen, goederen of het milieu gevaar kunnen lopen, te beperken.

1.10.1 Algemene voorschriften

- 1.10.1.1 Alle bij het vervoer van gevaarlijke goederen betrokken personen moeten overeenkomstig hun verantwoordelijkheden de in dit hoofdstuk opgenomen voorschriften voor de beveiliging in acht nemen.
- 1.10.1.2 Gevaarlijke goederen mogen slechts aan vervoerders ter vervoer worden aangeboden, van wie de identiteit op passende wijze is vastgesteld.
- 1.10.1.3 Gebieden binnen terminals voor tijdelijke tussenopslag, plaatsen voor tijdelijke tussenopslag, depots voor voertuigen, ligplaatsen en rangeerterreinen, die voor de tijdelijke tussenopslag tijdens het vervoer van gevaarlijke goederen worden gebruikt, moeten op deugdelijke wijze worden beveiligd, goed verlicht en, voor zover mogelijk en passend, voor publiek ontoegankelijk zijn.
- 1.10.1.4 Ieder lid van de bemanning van een voertuig moet tijdens het vervoer van gevaarlijke goederen een identiteitsbewijs, voorzien van zijn of haar foto, bij zich hebben.
- 1.10.1.5 Controles met betrekking tot de veiligheid als bedoeld in 1.8.1 en 7.5.1.1 moeten ook passende beveiligingsmaatregelen omvatten.
- 1.10.1.6 De bevoegde autoriteit moet een actuele registratie van alle geldige vakbekwaamheidcertificaten voor bestuurders, als bedoeld in 8.2.1, die door hem of door hem erkende instellingen zijn afgegeven, bijhouden.

1.10.2 Opleiding met het oog op de beveiliging

- 1.10.2.1 De in hoofdstuk 1.3 bedoelde opleiding en bijscholingscursus moet ook onderdelen met betrekking tot de bewustmaking voor de beveiliging omvatten. De bijscholingscursus met betrekking tot de beveiliging hoeft niet alleen met wijzigingen van de voorschriften verband te houden.
- 1.10.2.2 De training van de bewustmaking voor de beveiliging moet zich richten op de soort van beveiligingsrisico's, het herkennen ervan en de methoden ter verkleining van deze risico's evenals de bij een inbreuk op de beveiliging te nemen maatregelen. De training moet kennis met betrekking tot eventuele beveiligingsplannen overeenkomstig het werk- en verantwoordelijkheidsterrein van het individu en zijn rol bij het toepassen van deze plannen bevatten.
- 1.10.2.3 Een dergelijke opleiding moet worden gegeven of gecontroleerd in geval van een betrekking in een positie waarbij het vervoer van gevaarlijke stoffen betrokken is en moet periodiek worden aangevuld met een bijscholingscursus.
- 1.10.2.4 De dossiers omtrent alle genoten opleidingen met het oog op de beveiliging moeten door de werkgever worden bewaard en op verzoek ter beschikking worden gesteld aan de werknemer of de bevoegde autoriteit. De dossiers moeten door de werkgever gedurende een periode, vastgesteld door de bevoegde autoriteit, worden bewaard.

1.10.3 Voorschriften voor gevaarlijke goederen met een hoog gevarenpotentieel

Opmerking: In aanvulling op de ADR-voorschriften voor de beveiliging mogen de bevoegde autoriteiten verdere voorschriften invoeren om andere redenen dan veiligheid tijdens het vervoer (zie ook artikel 4, lid 1 van de Overeenkomst). Om het internationaal en multimodaal vervoer niet te belasten met verschillende veiligheidskenmerken van ontplofbare stoffen, wordt aanbevolen om bij de bepaling van deze kenmerken een internationaal geharmoniseerde norm aan te houden (bijv. EU-Richtlijn 2008/43/EG van de Commissie).

1.10.3.1 Definitie van gevaarlijke goederen met een hoog gevarenpotentieel

- 1.10.3.1.1 Gevaarlijke goederen met een hoog gevarenpotentieel zijn gevaarlijke goederen waarbij de

mogelijkheid bestaat van misbruik voor terroristische doeleinden en daarmee het gevaar van ernstige gevolgen, zoals het verlies van talrijke mensenlevens, massale vernielingen en, met name voor klasse 7, grootschalige sociaal-economische ontwrichting.

1.10.3.1.2 Gevaarlijke goederen met een hoog gevarenpotentieel in klassen anders dan klasse 7 zijn die welke in tabel 1.10.3.1.2 hieronder worden genoemd, voor zover zij worden vervoerd in grotere dan de daar vermelde hoeveelheden.

Tabel 1.10.3.1.2 Lijst van gevaarlijke goederen met een hoog gevarenpotentieel

Klasse	Sub-klasse	Stof of voorwerp	Hoeveelheid		
			Tank (liter) c)	Los gestort (kg) d)	Colli (kg)
1	1.1	Ontplobbare stoffen en voorwerpen	a)	a)	0
	1.2	Ontplobbare stoffen en voorwerpen	a)	a)	0
	1.3	Ontplobbare stoffen en voorwerpen van de compatibiliteitsgroep C	a)	a)	0
	1.4	Ontplobbare stoffen en voorwerpen van de UN-nummers 0104, 0237, 0255, 0267, 0289, 0361, 0365, 0366, 0440, 0441, 0455, 0456 en 0500	a)	a)	0
	1.5	Ontplobbare stoffen en voorwerpen	0	a)	0
2		Brandbare, niet-giftige gassen (classificatie-codes met alleen de letters F of FC)	3000	a)	b)
		Giftige gassen [classificatiecodes met de letter(s) T, TF, TC, TO, TFC of TOC] met uitzondering van spuitbussen	0	a)	0
3		Brandbare vloeistoffen van de verpakkingsgroepen I en II	3000	a)	b)
		Vloeibare ontplobbare stoffen in niet explosieve toestand (gedesensibiliseerde ontplobbare vloeistoffen)	0	a)	0
4.1		Vaste ontplobbare stoffen in niet explosieve toestand (gedesensibiliseerde ontplobbare vaste stoffen)	a)	a)	0
4.2		Stoffen van verpakkingsgroep I	3000	a)	b)
4.3		Stoffen van verpakkingsgroep I	3000	a)	b)
5.1		Oxiderende vloeistoffen van de verpakkingsgroep I	3000	a)	b)
		Perchloraten, ammoniumnitraat, ammoniumnitraathoudende meststoffen en ammoniumnitraat-emulsies, -suspensies of -gels	3000	3000	b)
6.1		Giftige stoffen van verpakkingsgroep I	0	a)	0
6.2		Infectueuze stoffen van categorie A (UN-nummers 2814 en 2900, met uitzondering van dierlijke stoffen)	a)	0	0
8		Bijtende stoffen van verpakkingsgroep I	3000	a)	b)

a) Niet relevant.

b) Ongeacht de hoeveelheid zijn de voorschriften in 1.10.3 niet van toepassing.

- c) Een in deze kolom aangegeven waarde is alleen van toepassing indien vervoer in tanks is toegestaan overeenkomstig hoofdstuk 3.2, tabel A, kolom (10) of (12). Voor stoffen die niet ten vervoer in tanks zijn toegelaten, is de aanduiding in deze kolom niet relevant.
- d) Een in deze kolom aangegeven waarde is alleen van toepassing indien los gestort vervoer is toegestaan overeenkomstig hoofdstuk 3.2, tabel A, kolom (10) of (17). Voor stoffen die niet los gestort ten vervoer zijn toegelaten, is de aanduiding in deze kolom niet relevant.

1.10.3.1.3 Voor gevaarlijke goederen van klasse 7 wordt onder radioactieve stoffen met een hoog gevarenpotentieel verstaan stoffen met een activiteit gelijk aan of groter dan een grenswaarde voor beveiliging van vervoer van 3000 A₂ voor één enkel collo (zie ook 2.2.7.2.2.1), behalve voor de volgende radionucliden, waarvoor de grenswaarde voor beveiliging van vervoer in tabel 1.10.3.1.3 hieronder wordt vermeld.

Tabel 1.10.3.1.3 Grenswaarden voor beveiliging van vervoer voor specifieke radionucliden

<i>Element</i>	<i>Radionuclide</i>	<i>Grenswaarde voor beveiliging van vervoer (TBq)</i>
Americium	Am-241	0,6
Goud	Au-198	2
Cadmium	Cd-109	200
Californium	Cf-252	0,2
Curium	Cm-244	0,5
Kobalt	Co-57	7
Kobalt	Co-60	0,3
Cesium	Cs-137	1
IJzer	Fe-55	8000
Gadolinium	Gd-153	10
Germanium	Ge-68	7
Iridium	Ir-192	0,8
Nikkel	Ni-63	600
Palladium	Pd-103	900
Promethium	Pm-147	400
Polonium	Po-210	0,6
Plutonium	Pu-238	0,6
Plutonium	Pu-239	0,6
Radium	Ra-226	0,4
Ruthenium	Ru-106	3
Selenium	Se-75	2
Strontium	Sr-90	10
Thallium	Tl-204	200
Thulium	Tm-170	200
Ytterbium	Yb-169	3

- 1.10.3.1.4 In geval van mengsels van radionucliden kan bepaald worden of de grenswaarde voor beveiliging van vervoer al dan niet bereikt of overschreden is door voor iedere radionuclide de waarde van de aanwezige activiteit te delen door de betreffende grenswaarde voor beveiliging van vervoer en de aldus verkregen verhoudingsgetallen bij elkaar op te tellen. Indien de som van de breuken minder is dan 1, is de grenswaarde voor radioactiviteit voor het mengsel bereikt noch overschreden.

De formule voor deze berekening luidt als volgt:

$$\sum_i \frac{A_i}{T_i} < 1$$

waarbij:

A_i = activiteit van radionuclide i die aanwezig is in een collo (TBq)

T_i = grenswaarde voor beveiliging van vervoer voor radionuclide i (TBq)

- 1.10.3.1.5 Indien aan radioactieve stoffen bijkomende gevaren van andere klassen verbonden zijn, moeten ook de criteria van tabel 1.10.3.1.2 in aanmerking worden genomen (zie ook 1.7.5).

1.10.3.2 **Beveiligingsplannen**

- 1.10.3.2.1 De vervoerders en afzenders die betrokken zijn bij het vervoer van gevaarlijke goederen met een hoog gevarenpotentieel (zie tabel 1.10.3.1.2) of van radioactieve stoffen met een hoog gevarenpotentieel (zie 1.10.3.1.3), evenals andere betrokkenen als bedoeld in 1.4.2 en 1.4.3 moeten een beveiligingsplan vaststellen, invoeren en naleven, dat tenminste de in 1.10.3.2.2 opgenomen elementen bevat.

- 1.10.3.2.2 Ieder beveiligingsplan moet tenminste de volgende elementen bevatten:

- a) specifieke toewijzing van de verantwoordelijkheden op het gebied van beveiliging aan personen, die over de vereiste bevoegdheden en kwalificaties beschikken om hun verantwoordelijkheden uit te voeren;
- b) registratie van de betrokken gevaarlijke goederen of typen van gevaarlijke goederen;
- c) beoordeling van de normale werkprocessen en de daaruit voortvloeiende beveiligingsrisico's inclusief het voor het vervoer noodzakelijke oponthoud, voor het verkeer noodzakelijke verblijf van de goederen in de voertuigen, tanks of containers vóór, tijdens en na de verandering van plaats, de tijdelijke tussenopslag van gevaarlijke goederen ten behoeve van het wisselen van vervoersmodaliteit of vervoermiddel (overslag), voor zover van toepassing;
- d) duidelijke beschrijving van de maatregelen die ter verkleining van de beveiligingsrisico's in overeenstemming met de verantwoordelijkheden en plichten van de betrokkenen genomen moeten worden, inclusief:
  - opleiding;
  - beveiligingsbeleid (bijv. maatregelen bij verhoogde bedreiging, onderzoek bij de aanstelling van nieuw personeel, enz.);
  - werkwijze van het bedrijf [bijv. keuze en gebruik van routes, voor zover deze bekend zijn, toegang tot gevaarlijke goederen tijdens de tijdelijke tussenopslag (als bedoeld onder c), nabijheid tot kwetsbare infrastructuurinstallaties, enz.];
  - de ter verkleining van de beveiligingsrisico's te gebruiken uitrustingen en hulpmiddelen;
- e) doelmatige en geactualiseerde procedures voor de melding van en het gedrag bij bedreigingen, inbreuk op de beveiliging of daarmee samenhangende voorvallen;
- f) procedures voor de evaluatie en toetsing van de beveiligingsplannen en procedures voor de periodieke beoordeling en actualisering van de plannen;
- g) maatregelen ter waarborging van de fysieke beveiliging van de in het beveiligingsplan opgenomen vervoersinformatie; en

- h) maatregelen ter waarborging dat de verspreiding van de zich in het beveiligingsplan bevindende informatie met betrekking tot het vervoer tot die personen beperkt is, die deze informatie nodig hebben. Deze maatregelen mogen de elders in het ADR voorgeschreven terbeschikkingstelling van informatie niet uitsluiten.

Opmerking: *Vervoerders, afzenders en geadresseerden behoren met elkaar en met de bevoegde autoriteiten samen te werken om aanwijzingen voor eventuele bedreigingen uit te wisselen, geschikte beveiligingsmaatregelen te nemen en om op voorvallen, die de beveiliging in gevaar brengen, te reageren.*

- 1.10.3.3 Er moet gebruik worden gemaakt van apparaten, uitrustingsdelen of procedures ter voorkoming van diefstal van het voertuig waarmee gevaarlijke goederen met een hoog gevarenpotentieel (zie tabel 1.10.3.1.2) of radioactieve stoffen met een hoog gevarenpotentieel (zie 1.10.3.1.3) worden vervoerd, alsook van de lading daarvan, en er moeten maatregelen zijn getroffen om er zeker van te zijn dat deze te allen tijde operationeel en effectief zijn. Het gebruik van deze beschermingsmaatregelen mag de noodhulpverlening niet in gevaar brengen.

Opmerking: *Voor zover deze geschikt en reeds aanwezig zijn, behoren telemetriesystemen of andere methoden of inrichtingen die het volgen van het vervoer van gevaarlijke goederen met een hoog gevarenpotentieel (zie tabel 1.10.3.1.2) of van radioactieve stoffen met een hoog gevarenpotentieel (zie 1.10.3.1.3) mogelijk maken, te worden ingezet.*

- 1.10.4 In overeenstemming met de bepalingen van 1.1.3.6 zijn de voorschriften van 1.10.1, 1.10.2, 1.10.3 en 8.1.2.1 d) niet van toepassing indien de met een transporteenheid in colli vervoerde hoeveelheden de in 1.1.3.6.3 bedoelde hoeveelheden niet overschrijden, behalve in het geval van de UN-nummers 0029, 0030, 0059, 0065, 0073, 0104, 0237, 0255, 0267, 0288, 0289, 0290, 0360, 0361, 0364, 0365, 0366, 0439, 0440, 0441, 0455, 0456 en 0500 en behalve voor de UN-nummers 2910 en 2911 indien het activiteitsniveau de A₂-waarde overschrijdt (zie eerste uitgezonderde bepaling van 1.1.3.6.2). Daarnaast zijn de voorschriften van 1.10.1, 1.10.2, 1.10.3 en 8.1.2.1 d) niet van toepassing indien de met een transporteenheid in tanks of los gestort vervoerde hoeveelheden de in 1.1.3.6.3 bedoelde hoeveelheden niet overschrijden.

- 1.10.5 In geval van radioactieve stoffen wordt geacht aan de bepalingen van dit hoofdstuk te zijn voldaan, indien de bepalingen van het Verdrag inzake de Fysieke Beveiliging van Kernmateriaal¹ en aan de circulaire van de IAEA inzake "de Fysieke Bescherming van Kernmateriaal en Nucleaire Installaties"² worden toegepast.

---

¹ IAEACIRC/274/Rev.1, IAEA, Wenen (1980).

² IAEACIRC/225/Rev.4 (Gecorrigeerd), IAEA, Wenen (1999).